

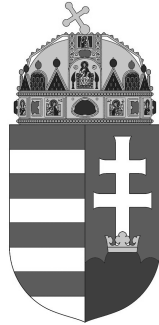
MAGYAR **KÖZLÖNY**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2008. június 18.,
szerda

89. szám

Ára: 2185,- Ft

Budapest,
2008. június 18.,
szerda

89. szám

Ára: 2185,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2008: XXVII. tv.	Egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról 5340
2008: XXVIII. tv.	Egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról 5341
2008: XXIX. tv.	A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról 5349
2008: XXX. tv.	A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról 5350
2008: XXXI. tv.	Az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról 5369
2008: XXXII. tv.	A közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény módosításáról 5375
2008: XXXIII. tv.	Az önkéntes tűzoltó egyesületekről 5382
160/2008. (VI. 18.) Korm. r.	A vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról szóló 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet módosításáról 5384
6/2008. (VI. 18.) KHEM r.	A villamosenergia-rendszer irányításával, működésével és használatával összefüggő egyes adatszolgáltatásokról 5384
7/2008. (VI. 18.) KHEM r.	A gáz csatlakozó vezetékekre és fogyasztói berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokról szóló 11/2004. (II. 13.) GKM rendelet módosításáról 5394
1/2008. (VI. 18.) ÖM r.	Az önkormányzati miniszter feladatkörébe tartozó tevékenységek sugárvédelmi ellenőrző rendszerének működési feladatairól 5394
87/2008. (VI. 18.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5397
88/2008. (VI. 18.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5419
	Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal közleménye a 2008. július 1-je és július 31-e között alkalmazható üzemanyagárákról 5421
	Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnökének közleménye a személyi jövedelemadó meghatározott részének felhasználásáról rendelkező magánszemély nyilatkozatára igényt tartó egyház részére történő technikai szám kiadásáról 5421
	A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság közleménye 5422
	A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának közleménye 5424

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2008. évi XXVII. törvény

egyes közjogi tisztviselők esküjéről és fogadalmáról*

1. § (1) Törvény eltérő rendelkezése hiányában – az Országgyűlés tisztviselője, valamint az országgyűlési bizottság tagja és tisztviselője kivételével – az Országgyűlés által megválasztott személy (a továbbiakban: közjogi tisztviselő) a megválasztását követően, az Országgyűlés előtt a következő szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz:

„Én, *(a megválasztott közjogi tisztviselő neve)* esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz és annak népéhez hű leszek; az Alkotmányt a többi jogszabállyal együtt megtartom és megtartatom; a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; *(a tisztség megnevezése)* tisztségemből eredő feladataimat a Magyar Köztársaság fejlődésének előmozdítása és az Alkotmány érvényesülése érdekében lelkiismeretesen teljesítem.

(A megválasztott közjogi tisztviselő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítjen!”

(2) Az eskü vagy fogadalom tételéről a közjogi tisztviselő okmányt ír alá.

2. § (1) A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 1. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A polgármester a megválasztását követően a képviselő-testület előtt a melléklet szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz, és erről okmányt ír alá.”

(2) A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény az e törvény *melléklete* szerinti melléklettel egészül ki.

3. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

(2) Az 1. § és a 3. § (3) bekezdése 2008. december 31-én lép hatályba.

(3) Az ügyészégi szolgálati viszonyról és az ügyészégi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény 15. §

(1) bekezdésében az „– az Országgyűlés házszabálya szerint – esküt tesz” szövegrész helyébe az „esküt vagy fogadalmat tesz” szöveg, a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 16. § (2) bekezdésében az „esküt tesz” szövegrész helyébe az „esküt vagy fogadalmat tesz” szöveg, 35. § (2) bekezdésében az „esküt tesz” szövegrész helyébe az „az Országgyűlés előtt esküt tevő, vezető közjogi tisztséget betöltő személyek esküjének megfelelő szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz” szöveg lép.

(4) A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény 1. § (2) bekezdésében az „esküt tesz a képviselő-testület előtt” szövegrész, valamint 11. § (1) bekezdésében a „köteles esküt tenni a képviselő-testület előtt” szövegrész helyébe az „a képviselő-testület előtt – a polgármesterre irányadó szöveggel – esküt vagy fogadalmat tesz, és erről okmányt ír alá” szöveg lép, valamint hatályát veszti az 1. § (2) bekezdésének második mondata és 11. § (1) bekezdésének második mondata.

(5) A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 2. § (1) bekezdés *j)* pontja hatályát veszti.

(6) A 2. §, a 3. § (3)–(6) bekezdése, valamint a melléklet 2009. január 1-jén hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet

az egyes közjogi tisztviselők esküjéről
és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényhez

„Melléklet

*a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről
és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló
1994. évi LXIV. törvényhez*

A polgármester esküjének és fogadalmának szövege

„Én, *(a polgármester neve)* esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz hű leszek; az Alkotmányt a többi jogszabállyal együtt megtartom és megtartatom; a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; *(a tisztség megnevezése)* tisztségemből eredő feladataimat a *(megye/település/kerület)* fejlődésének előmozdítása és az Alkotmány érvényesülése érdekében lelkiismeretesen teljesítem.

(A megválasztott önkormányzati tisztviselő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítjen!” ”

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 2-i ülésnapján fogadta el.

2008. évi XXVIII. törvény

egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról*

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény módosítása

1. § Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 15. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben

a) a munkavállalók fizikai tényezők (mesterséges optikai sugárzás) hatásának való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményeket,

b) a munkavállalók fizikai tényezők (elektromágneses terek) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményeket

rendeletben állapítsa meg.”

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosítása

2. § (1) A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 83. § (2) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány]

„j) a szolgálati viszonyban álló személyek, a Magyar Honvédség állományába tartozó személyek, valamint egyes meghatározott tevékenységet végző személyek és a fogvatartottak egészségügyi szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályainak,”

[meghatározására.]

(2) Az Ebtv. 83. § (2) bekezdés p) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány]

„p) az egyes központosított egészségügyi szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevételének, az igényjogosultság igazolásának, valamint a külön jogszabályban meghatározott személyek tekintetében fennálló egészségügyi ellátási rend szabályainak,”

[meghatározására.]

(3) Az Ebtv. 83. § (3) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap az egészségbiztosításért felelős miniszter, hogy az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg]

„d) a nagy értékű, országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozások díjtételeit, valamint az aktív fekvő-

beteg-szakellátásban a sürgősségi ellátási formák havi fix összegű díjazását,”

(4) Az Ebtv. 83. § (4) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap az egészségbiztosításért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg]

„k) az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának körében a határnapon belüli ismételt felvételre vonatkozó összevonási szabály alóli kivételeket, a tételes elszámolás alá eső egyszerhasználatos eszközök és implantátumok jegyzékét; a tételes elszámolás alá eső gyógyszerek jegyzékét és kódját; a J0 ellátási szintű laboratóriumokból jelenthető eljárásokat (OENO); a meghatározott intézeti körben végezhető ellátásokat tartalmazó homogén betegcsoportokat; az egynapos beavatkozásokat (kivéve 1 éves kor alatt); az aktív fekvőbeteg-ellátási háttér mellett ambuláns formában is nyújtható kúraszerű kezeléseket; a dializálási eljárásokat; és a vérkészítmények térítési díját,”

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosítása

3. § Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 110. §-a a következő (17)–(22) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (17)–(18) bekezdés számozása (23)–(24) bekezdésekre változik:

„(17) A nem a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: Etv.) 28. §-a szerinti tagállamban vagy állampolgár által megszerzett, illetve a nem valamely tagállam arra feljogosított intézménye által kiállított szakorvosi, szakfogorvosi, szakgyógyszerési vagy egyéb felsőfokú szakirányú szakképzés során megszerzhető szakképzettséget tanúsító oklevelek elismerésével, valamint a hazai bizonyítványokról, oklevelekről és a hazai szakmai gyakorlatról szóló hatósági bizonyítványok kiállításával kapcsolatos feladatok ellátása az egészségügyi államigazgatási szerv hatáskörébe tartozik. Az elismert oklevél az elismerésről szóló határozatban foglaltak szerinti egészségügyi tevékenységvégezésre jogosít.

(18) Az egészségügyi államigazgatási szerv a bizonyítványát, illetve az oklevélét külföldön elismertetni szándékozó személy részére – kérelmére vagy külföldi hatóság megkeresésére – a (16) bekezdés szerinti adatok alapján, külön jogszabályban meghatározottak szerint hatósági bizonyítványt állít ki, amelyben igazolja, hogy az egészségügyi dolgozó Magyarországon önállóan vagy felügyelet mellett egészségügyi tevékenységet végezhet. A hatósági bizonyítványt a működési nyilvántartásban nem szereplő, de a működési nyilvántartásba történő felvétel feltételeivel rendelkező személy részére is ki kell állítani; ebben az esetben a hatósági bizonyítványban fel kell tüntetni azt a tény, hogy az egészségügyi dolgozó önálló tevékenységvégzésének egyedüli akadálya az, hogy a működési nyilvántartásba való felvételét nem kérelmezte.

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 9-i ülésnapján fogadta el.

(19) A (17) bekezdés szerinti elismerési eljárás során az oklevél – kérelemre, az eljárás díjának megfizetését követően – további feltételek előírásával vagy azok nélkül ismerhető el. Az oklevél további feltételek előírása nélkül abban az esetben ismerhető el, ha az oklevél megszerzésére irányuló külföldi tanulmányok képzési ideje nem volt rövidebb az annak megfelelő oklevél megszerzéséhez Magyarországon szükséges képzési időnél, továbbá a képzés központi, illetve képzési programja megfelel a hazai tantervnek.

(20) A (19) bekezdés szerint elismerési eljárásra

a) az elismerés alapelvei, az elismerés fogalma és az elismerési eljárás közös eljárási szabályai tekintetében az Etv. I. Fejezetét,

b) a szakképesítés elismerése tekintetében az Etv. IV. Fejezetét,

c) az elismerés további feltételei tekintetében az Etv. V. Fejezetét kell alkalmazni.

(21) Ha az oklevél a (19) bekezdés alapján további feltételek előírása nélkül nem ismerhető el, az elismerés feltétele – a kérelmező által folytatott tanulmányok, valamint a megszerzett szakmai tapasztalat figyelembevételével – az e törvényben, továbbá külön jogszabályban meghatározott szempontok alapján kialakított szakmai tartalom és feltételrendszer szerinti kompenzációs intézkedések teljesítése.

(22) A (17) bekezdés szerinti elismerési eljárást kérelmezőnek az eljárásért a kérelem benyújtásakor hatályos, jogszabályban megszabott kötelező legkisebb munkabér háromnegyedének megfelelő összeget kell eljárási díjként befizetnie az elismerő hatóságként eljáró egészségügyi államigazgatási szerv számlájára.”

4. § (1) Az Eütv. 111. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az alapnyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:]

„a) a szakképesítést szerzett neme, neve, születési neve, születési helye és ideje, anyja születési neve, állampolgársága, lakóhelye (tartózkodási helye);”

5. § (1) Az Eütv. 112. § (4) bekezdés a)–d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A működési nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:]

„a) az egészségügyi dolgozó neme, neve, születési neve, születési helye és ideje, anyja születési neve, lakóhelye (tartózkodási helye), állampolgársága;

b) a megszerzett egészségügyi szakképesítés megnevezése, az erről kiállított bizonyítvány, oklevél száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése;

c) jogszabály által előírt továbbképzés(ek) elvégzésének időpontja(i) az adott szakképesítés(ek) tekintetében;

d) idegen nyelv vagy nyelvek ismeretének szintje, típusa, az arról kiállított bizonyítvány vagy azzal egyenértékű

okirat száma, kiállításának helye és ideje, a kiállító szerv megnevezése, valamint az e törvényben meghatározott esetben az igazolt magyar nyelvismeret alapján végezhető tevékenységi kör megjelölése;”

(2) Az Eütv. 112. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki:

„(15) A működési nyilvántartást vezető szerv az orvosok, fogorvosok (4) bekezdés a), b) és e)–g) pontja szerinti adatairól a működési nyilvántartásba történő felvételt követően 8 napon belül, továbbá

a) az ezen adatokban bekövetkezett változásokról, illetve a működési nyilvántartásból való törlés tényéről,

b) ezen egészségügyi dolgozók elhalálozásának tényéről havi rendszerességgel külön törvény szerinti hatósági ellenőrzés elvégzése céljából elektronikus úton tájékoztatást nyújt az egészségbiztosítási szerv részére.”

6. § Az Eütv. 114. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Egységes ágazati humánerőforrás-monitoringrendszer

114. § (1) Az egészségügyi ágazati humánerőforrás nyomon követése céljából egységes egészségügyi ágazati humánerőforrás-monitoringrendszer működik, amely ellátja a (2) bekezdésben, valamint a külön jogszabályban meghatározott feladatokat.

(2) Az egységes egészségügyi ágazati humánerőforrás-monitoringrendszert működtető egészségügyi államigazgatási szerv

a) az egészségügyi dolgozók nemére, születési évszámára, valamint a megszerzett szakképesítésére vonatkozó adatokat,

b) a 112. § (4) bekezdés c), e) és g) pontjában meghatározott adatokat,

c) a 112. § (4) bekezdés d) pontjából idegen nyelvenként a nyelvismeret legmagasabb szintjére és típusára vonatkozó adatokat,

d) a 112. § (4) bekezdés f) pontja szerinti adatok közül a munkahely, illetve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján történő egészségügyi tevékenységvégzés helyének kistérség szerinti megjelölését és a szakterület megnevezését, amely területen az egészségügyi dolgozó munkát végez, továbbá a munkavégzésre irányuló jogviszony jellegére utaló adatot,

e) az adott évben egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésre felvettek számára, a megszerezni kívánt szakképesítés szerinti megoszlásban, valamint a szakvizsgát tett személyek számára szakképesítés szerinti megoszlásban vonatkozó adatokat,

f) az e) pontban nem említett, az adott évben egyes egészségügyi szakképzésre felvettek, valamint az egészségügyi szakképesítést szerettek számára és szakképesítés szerinti megoszlására, az adott évben szervezett továbbképzések típusára, az azon részt vettek számára vonatkozó adatokat,

g) az oklevelét külföldön elismertetni szándékozó személy részére az elismertetéshez szükséges hatósági bizo-

nyítvány kiállítására irányuló eljárásában az egészségügyi államigazgatási szerv tudomására jutott adatok közül a kérelmező célországára, szakképesítésére, valamint azon személyek számára vonatkozó adatokat, akik részére ilyen célból hatósági bizonyítvány került kiállításra,

h) az egészségügyi ágazati munkaerőigényre vonatkozó adatokat foglalkozások szerinti bontásban,

i) engedélyezett és nyilvántartásba vett gyógyszerismertetői tevékenységet végző egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek számára és szakképesítésére vonatkozó adatokat,

j) az adott évre vonatkozó Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program keretében gyűjtött, az egyes egészségügyi szakképesítéshez kapcsolódó bér- és létszám-statisztikai adatokat

személyazonosításra alkalmatlan módon kezeli, feldolgozza és azok alapján elemzi, értékeli az egészségügyi ágazatban dolgozók munkaerő-piaci, foglalkoztatási helyzetét, részt vesz – különös figyelemmel az ellátási szükségletekhez igazodó humánerőforrási feltételek megteremtésének követelményére – a képzési, mobilitási programok irányának meghatározásában, valamint az egységes egészségügyi ágazati humánerőforrás stratégiai javaslat kidolgozásában, beleértve az életpályamodell és a kapcsolódó szolgáltatási koncepció kidolgozását is.

(3) Személyazonosításra alkalmatlan módon továbbítja a (2) bekezdés szerinti szervnek:

a) a (2) bekezdés *a)* pontja szerinti adatokat az alapnyilvántartást vezető szerv,

b) a (2) bekezdés *b)–d)* pontja szerinti adatokat a működési nyilvántartást vezető szerv,

c) a (2) bekezdés *e)* pontja szerinti adatokat az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács,

d) a (2) bekezdés *f)* pontja szerinti adatokat a 116. § (3) bekezdés szerinti intézmények,

e) a (2) bekezdés *g)* pontja szerinti adatokat az egészségügyi államigazgatási szerv,

f) a (2) bekezdés *h)* pontja szerinti adatokat az állami foglalkoztatási szerv,

g) a (2) bekezdés *i)* pontja szerinti adatokat az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság,

h) a (2) bekezdés *j)* pontja szerinti adatokat a hivatalos statisztikai szolgálat.

(4) Az egységes ágazati humánerőforrás-monitoring végrehajtása érdekében a (2) bekezdésben meghatározott szerv a (2) bekezdésben meghatározottakon kívül jogosult a hatósági, ellenőrzési és gazdasági tevékenységgel járó, továbbá a nyilvános és közhitelű nyilvántartások vezetésével összefüggő adatgyűjtést végző szervtől a rendelkezésre álló adatokat egyedi azonosításra alkalmatlan módon átvenni. Ezen adatok átadása céljából megkeresett szervek a megkeresésben foglaltak szerinti adatokat térítésmentesen kötelesek átadni.

(5) A (3) bekezdés szerinti szerv az ott meghatározottak szerinti adatokat legalább évente egyszer a naptári év végét követő 14 napon belül, a (2) bekezdés *j)* pontja

tekintetében a külön jogszabály szerinti adatközlési határidőt követő 30 napon belül, a (2) bekezdés *h)* pontja tekintetében havonta térítésmentesen továbbítja a (2) bekezdés szerinti szervnek.”

7. § (1) Az Eütv. 247. § (1) bekezdése a következő *n)* és *o)* ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]*

„*n)* a nem az Etv. 28. §-a szerinti tagállamban egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés során megszerzett képesítést tanúsító oklevelek, bizonyítványok elismerése során eljáró hatóságot,

o) a működési nyilvántartást vezető szervet”

[*rendeletben megállapítsa.*]

(2) Az Eütv. 247. § (2) bekezdése a következő *u)* ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap a miniszter, hogy]*

„*u)* az egységes ágazati humánerőforrás-monitoringrendszer működésének részletes szabályait”

[*rendeletben állapítsa meg.*]

(3) Az Eütv. 247. § (6) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*]

„*a)* – szabályozási tárgykörben – az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről, 21–45. cikk, 56. cikk (2) bekezdése;”

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény módosítása

8. § A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kbtv.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) E törvény alkalmazásakor az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: REACH) 3. cikke szerinti fogalom meghatározásokat kell alkalmazni a készítmény, regisztráló, gyártó, importőr, forgalomba hozatal, forgalmazó kifejezések tekintetében.

(2) E törvény alkalmazásában:

a) kémiai biztonság: a kemizációból, a vegyi anyagok életciklusából származó, a környezetet és az ember egészségét károsító kockázatok csökkentését, elkerülését célul kitűző, illetőleg megvalósító intézmények, tevékenységek olyan összessége, amely egyidejűleg tekintetbe veszi a fejlődés fenntarthatóságának szükségességét,

b) vegyi anyag életciklusa: a vegyi anyag országon belüli előállításától vagy behozatalától az országból való kiviteléig, újrahasznosításának vagy ártalmatlanításának befejezéséig terjedő, a vegyi anyaggal végzett tevékenységek által szakaszolt időszakok összessége,

c) veszélyes anyag: valamennyi, a 3–5. §, illetőleg – külön jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában –

a 2000. december 31-ig irányadó jogszabályok alapján veszélyesként osztályozott anyag,

d) veszélyes készítmény: egy vagy több veszélyes anyagot tartalmazó keverék vagy oldat, amely az osztályozás során veszélyes besorolást kap,

e) közösségi jegyzék: az Európai Unióban osztályozott veszélyes anyagok külön jogszabály szerinti jegyzéke,

f) biztonsági adatlap: a REACH 31. cikkében foglaltaknak megfelelően összeállított, magyar nyelvű dokumentum,

g) tevékenység: a veszélyes anyaggal, illetve a veszélyes készítménnyel kapcsolatos előállítás – ideértve a bányászatot (feltáró fúrás, kitermelés) is –, a gyártás, a feldolgozás, a csomagolás, címkézés, osztályozás, a tárolás, az anyagmozgatás, a forgalmazás, az értékesítés, a felhasználás, továbbá a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények elemzésével, ellenőrzésével kapcsolatos vizsgálat,

h) forgalomba hozatalért felelős személy: az EU valamely tagállamában székhellyel, telephellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet, aki lehet gyártó, ennek hiányában a forgalomba hozó vagy azon importőr, aki az anyagot forgalomba hozza,

i) kitapintható jelkép: olyan jelkép, mely gyengén láto vagy vak személy részére jelöli a veszélyes anyag vagy a veszélyes készítmény által előidézhető veszélyt,

j) R mondat és R szám: a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények kockázataira utaló mondat, illetőleg e mondat sorszáma,

k) S mondat és S szám: a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények biztonságos használatára utaló mondat, illetve e mondat sorszáma.

(3) Ahol e törvény az EU valamely tagállamát vagy annak területét említi, azon az Európai Gazdasági Térségről (a továbbiakban: EGT) szóló megállapodásban részes államot, valamint az Európai Közösséggel vagy az EGT-ről szóló megállapodásban részes államokkal megkötött nemzetközi szerződés alapján az EGT-államokkal azonos jogállást élvező államot, illetőleg annak területét is érteni kell.”

9. § A Kbtv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) A REACH végrehajtása során e törvény rendelkezéseire figyelemmel kell eljárni.

(2) E törvény hatálya az embert és a környezetet veszélyeztető, a 3. § szerint veszélyesnek minősülő anyagokra és készítményekre, illetőleg az ezekkel folytatott tevékenységekre terjed ki azzal, hogy az 5. § (1) bekezdése szerinti osztályozásig – az osztályba sorolhatóságtól függetlenül – e törvényt valamennyi anyagra alkalmazni kell. A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények csomagolására és feliratozására (címkézésére) vonatkozó rendelkezéseket – ha azt külön jogszabály elrendeli – azon készítményekre is alkalmazni kell, amelyek nem minősülnek ve-

szélyesnek, de – különösen mennyiségükre, felhasználásuk módjára vagy céljára tekintettel – különleges kockázatot jelenthetnek az emberi egészségre vagy a környezetre.

(3) E törvény hatálya a 23. § (6) bekezdésében meghatározott, valamint a c) pont tekintetében a 20. § (6) bekezdésében meghatározott kivétellel nem terjed ki

a) az emberi vagy az állatgyógyászati célra használt gyógyszerekre (késztermékekre), valamint a külön jogszabály szerint orvostechikai eszköznek minősülő termékre és anyagra,

b) a pszichotróp anyagokra, a kábítószerekre, illetve a kábítószer-prekursorokra,

c) a kozmetikai termékekre,

d) a külön jogszabály szerint hulladéknak minősülő anyagokra,

e) a radioaktív anyagokra,

f) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) szerinti élelmiszerekre,

g) a 178/2002/EK rendelet szerinti takarmányokra,

h) a növényvédő szerekre,

i) az egyéb veszélyes anyagokra vagy veszélyes készítményekre, amelyekkel kapcsolatban jogszabály olyan bejelentési, engedélyezési vagy egyéb közigazgatási eljárás ír elő, amelynek során érvényesített követelmények megfelelnek az e törvényben meghatározott követelményeknek.

(4) Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében jogszabály elrendelheti e törvény egyes rendelkezéseinek alkalmazását a (3) bekezdés a)–i) pontjában felsoroltakra.

(5) E törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni a veszélyes áruk szállítására vonatkozó, Magyarországot is kötelező, kihirdetett nemzetközi egyezmények hatálya alá is tartozó veszélyes anyagok, illetőleg veszélyes készítmények tekintetében, amennyiben e nemzetközi egyezmények a csomagolásra, a feliratozásra (címkézésre), a szállítás részét képező átmeneti tárolásra, a be- és kirakásra eltérő rendelkezéseket állapítanak meg.

(6) Ha valamely nem az egészségügyi államigazgatási szervnél indult hatósági eljárásban kétség merül fel abban a kérdésben, hogy valamely anyag vagy készítmény e törvény hatálya alá tartozik-e, e kérdés tekintetében kormányrendelet előírhatja, hogy az eljárásban az egészségügyi államigazgatási szerv szakhatóságként jár el.”

10. § A Kbtv. 3. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § eredeti szövegének számozása (1) bekezdésre változik:

„(2) Az anyagok tulajdonságainak vizsgálatát és értékelését a REACH 13. cikke, illetve a készítmény csomagolása és feliratozása (címkézése) tekintetében az e törvény és külön jogszabály követelményei szerint kell végrehajtani.

Ha ebből a célból laboratóriumi vizsgálatokat végeznek, a vizsgálatot a készítmény azon állapotában kell elvégezni, ahogyan azt forgalomba hozzák.”

11. § A Kbtv. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A veszélyesség meghatározása érdekében az anyagokat tulajdonságaik, a készítményeket a bennük lévő veszélyes anyagok tulajdonságai szerint osztályozni kell a 3. §-ban meghatározott kategóriáknak megfelelően. A közösségi jegyzékben szereplő, osztályba sorolt veszélyes anyagokat a közösségi jegyzéknek megfelelően kell osztályozni.

(2) Az anyagok, illetve a készítmények osztályozását a REACH rendelkezéseire figyelemmel, külön jogszabályban meghatározottak szerint a regisztrációra kötelezett végzi, regisztrációs kötelezettség hiányában a gyártó vagy a forgalomba hozatalért felelős személy. Az osztályozás alapján veszélyesként osztályba sorolható anyagokat, illetve készítményeket – veszélyességüknek megfelelően – szimbólummal, veszélyjellel, R számmal és mondatlall, valamint S számmal és mondatlall kell ellátni.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben előírtak szerint osztályba sorolt veszélyes anyagok magyarországi jegyzékét – osztályba sorolásukkal és feliratozásukkal együtt – az egészségügyi államigazgatási szerv naprakészen vezeti. A jegyzéket az egészségügyi államigazgatási szerv honlapján közzé kell tenni.

(4) A veszélyesség szerinti besorolást az új tudományos ismeretek alapján, a gyakorlatban szerzett, illetőleg az emberi mérgezésekkel kapcsolatos tapasztalatok megismerését követően haladéktalanul felül kell vizsgálni.”

12. § A Kbtv. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A veszélyes anyagokat és a veszélyes készítményeket – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a Magyarország területén gyártó, illetve forgalmazó az azokkal kapcsolatos gyártási, illetve forgalomba hozatali tevékenység megkezdésével egyidejűleg, külön jogszabályban foglaltak szerint, a magyar nyelvű biztonsági adatlap, illetve a külön jogszabályban meghatározott esetben a címketerv 7. § szerinti benyújtásával bejelenti, ha a veszélyes anyag az 5. § (3) bekezdése szerinti magyarországi jegyzékben, illetve a veszélyes készítmény a termék-nyilvántartásban még nem szerepel.”

13. § A Kbtv. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) A veszélyes anyagokat az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott bejelentőlapon kell bejelenteni az egészségügyi államigazgatási szerv részére.

(2) A bejelentő a veszélyes anyag bejelentéséhez csatolja a biztonsági adatlapot, illetve külön jogszabályban meghatározott esetben a címketervet. A benyújtott dokumentá-

cióhoz a jegyzékbevételt végző szerv adatkiegészítést kérhet.

(3) A veszélyes anyag bejelentésével kapcsolatos valamennyi adatszolgáltatásért, az adatok hitelességéért a bejelentő a felelős.

(4) A bejelentés tudomásulvételéről az egészségügyi államigazgatási szerv az előírt mellékletekkel rendelkező bejelentőlap beérkezésétől számított 15 napon belül, az (1) bekezdés szerinti bejelentőlap igazoló szelvényének megküldésével értesíti a bejelentőt. A bejelentett veszélyes anyagot az egészségügyi államigazgatási szerv felveszi az 5. § (3) bekezdése szerinti magyarországi jegyzékbe.”

14. § A Kbtv. 9. §-a, valamint az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A forgalomba hozatalra vonatkozó előírások

9. § Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a közösségi jegyzékben szereplő anyagokat – készítmény összetevőjeként is – kizárólag akkor lehet forgalomba hozni, ha azokat a 14–17. §-ban, valamint a külön jogszabályban foglaltakkal összhangban, a regisztrált anyagok esetében pedig a REACH 12. és 13. cikkének alkalmazásával szerzett információkkal összhangban csomagolták vagy címkézték.”

15. § (1) A Kbtv. 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külön jogszabályban meghatározott veszélyes készítményeket és azon készítményeket, amelyek legalább egy veszélyes anyagot tartalmaznak, e törvény és a végrehajtására kiadott külön jogszabály szerint kell osztályozni, csomagolni és feliratozni (címkézni). Bármely, a 29. § szerint bejelentéshez kötött tevékenység csak a (2)–(8) bekezdés szerint feliratozott (címkézett) veszélyes anyaggal, illetve veszélyes készítménnyel végezhető.”

(2) A Kbtv. 17. § (2) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A feliratot (címkét) – külön jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a tevékenység során alkalmazott valamennyi csomagolási egységen rögzíteni kell. A felirat (címké) magyar nyelven jól olvashatóan és letörölhetetlen módon tartalmazza”

(3) A Kbtv. 17. § (2) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* a forgalomba hozatalért felelős személy megnevezését és teljes címét, telefonszámát;”

16. § A Kbtv. a következő 31/A. §-sal egészül ki:

„31/A. § Az egészségügyi államigazgatási szerv által e törvény vagy e törvény szabályozási tárgy körében európai közösségi rendelet alapján a veszélyes anyagok és készítmények kémiai biztonsága, valamint a biocid termékekkel és hatóanyagokkal kapcsolatos tevékenységek körében kérelemre lefolytatott eljárásért vagy igazgatási

jellegű szolgáltatásért – az egészségügyért felelős miniszternek az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében meghatározott – igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.”

17. § A Kbtv. 33. § (1) bekezdése helybe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az egészségügyi államigazgatási szerv a REACH-ben, az e törvényben, valamint a végrehajtásáról rendelkező jogszabályokban foglalt, a veszélyes anyagokkal, illetve a veszélyes készítményekkel végzett tevékenységre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén 20 millió forintig terjedő kémiai terhelési bírságot szabhat ki.”

18. § (1) A Kbtv. 34. § (4) bekezdés *a)* pont *aj)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy*]

„*aj)* a hazai és a nemzetközi adatok fogadásáért és feldolgozásáért felelős Információs Központot működtető szervet és a REACH végrehajtásáért felelős szervet rendeletben kijelölje, valamint a magyarországi illetékes (kompetens) nemzeti hatóságnak az Európai Bizottsággal való kapcsolattartásának rendjét,”

[*rendeletben meghatározza.*]

(2) A Kbtv. 34. § (4) bekezdése a következő *i)* ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap*]

„*i)* az egészségügyért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a 31/A. § szerinti, kémiai biztonsági és biocid termékekkel és hatóanyagokkal kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint a díj fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket,”

[*rendeletben meghatározza.*]

(3) A Kbtv. 34. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy a közösségi jegyzéket és annak változásait rendeletben tegye közzé.”

(4) A Kbtv. 34. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter és a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, hogy a munkavállalók egészségének védelme érdekében korlátozandó veszélyes anyagok, veszélyes készítmények, illetve tevékenységek körét, valamint a korlátozás módját együttes rendeletben állapítsa meg.

(7) Felhatalmazást kap a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter és az egészségügyért felelős miniszter, hogy a veszélyes anyaggal, illetve veszélyes készítménnyel munkahelyen végzett tevékenység kémiai biztonsági szabályait együttes rendeletben állapítsa meg.”

19. § A Kbtv. 35. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„35. § (1) Ez a törvény a végrehajtására kiadott rendeletekkel együtt a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 67/548/EGK irányelve (1967. június 27.) a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről, valamint az azt módosító

aa) 807/2003/EK tanácsi rendelet,

ab) 96/56/EK, 1999/33/EK, 2006/121/EK parlamenti és tanácsi irányelvek,

ac) 71/144/EGK, 73/146/EGK, 75/409/EGK, 79/831/EGK, 80/1189/EGK, 87/432/EGK, 90/517/EGK, 92/32/EGK, 2006/102/EK tanácsi irányelvek,

ad) 76/907/EGK, 79/370/EGK, 81/957/EGK, 82/232/EGK, 83/467/EGK, 84/449/EGK, 86/431/EGK, 88/302/EGK, 88/490/EGK, 91/410/EGK, 91/632/EGK, 92/37/EGK, 93/21/EGK, 93/72/EGK, 93/101/EGK, 94/69/EK, 96/54/EK, 97/69/EK, 98/73/EK, 98/98/EK, 2000/32/EK, 2000/33/EK, 2001/59/EK, 2004/73/EK bizottsági irányelvek,

b) az Európai Parlament és a Tanács 98/8/EK irányelve (1998. február 16.) a biocid termékek forgalmazásáról,

c) az Európai Parlament és a Tanács 1999/45/EK irányelve (1999. május 31.) a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről,

d) az Európai Parlament és Tanács 2004/10/EK irányelve (2004. február 11.) a helyes laboratóriumi gyakorlat alapelveinek alkalmazására és annak a vegyi anyagokkal végzett kísérleteknél történő alkalmazásának ellenőrzésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről,

e) az Európai Parlament és a Tanács 2004/9/EK irányelve (2004. február 11.) a helyes laboratóriumi gyakorlat (GLP) ellenőrzéséről és felülvizsgálatáról,

f) a Tanács 98/24/EK irányelve (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében).

(2) Ez a törvény – a 34. § (3) bekezdésének *b)* pontjában, a 34. § (4) bekezdés *a)* pontjának *aj)* alpontjában, valamint a 34. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján kiadott végrehajtási rendeleteivel együtt – a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i, 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény módosítása

20. § Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 1. § 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„6. vizsgálati készítmény: hatóanyag vagy placebo, gyógyszerformában elkészítve, amelyet klinikai vizsgálatban vizsgálnak vagy referencia-(összehasonlító) készítményként használnak, ideértve azokat a készítményeket is, amelyek már rendelkeznek forgalomba hozatali engedéllyel, de klinikai vizsgálat során az elfogadott alkalmazási előírástól eltérően, illetve más kisserelésben vagy csomagolásban használnak, vagy az elfogadott alkalmazási előírásban foglalt indikációtól eltérő indikációban használják, vagy ha a már forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező gyógyszerrel kapcsolatos további adatok gyűjtésére használják;”

21. § A Gytv. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A forgalomba hozatali engedély az arra illetékes hatóság által kiadott, a gyógyszer embergyógyászati célra történő alkalmazhatóságát engedélyező hatósági határozat. Ha e törvény másként nem rendelkezik, gyógyszer – a magisztrális gyógyszer kivételével – csak akkor hozható forgalomba, ha forgalomba hozatalát a gyógyszerészeti államigazgatási szerv vagy a 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1901/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet vagy az 1394/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Európai Bizottság engedélyezte.”

22. § A Gytv. 15. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kábítószerekkel, illetve pszichotróp anyagokkal kapcsolatos egyes engedélyezési eljárásokért, illetve az engedély kiadásáért, módosításáért a külön jogszabályban meghatározottak szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.”

23. § (1) A Gytv. 25. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Gyógyszert rendelni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 129. §-ában foglaltakra figyelemmel – az e törvényben és az annak végrehajtására megalkotott rendeletben foglalt kivétellel – csak a forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott alkalmazási előírásban szereplő – a Vényminták Gyűjteményében szereplő készítmény esetén az ott közölt – javallatban lehet. Gyógyszer rendelésére jogosult minden orvos és fogorvos (a továbbiakban együtt: orvos), aki az orvosi oklevélhez kötött

tevékenység folytatására jogosult, és a külön jogszabályban meghatározott, gyógyszerrendelésre jogosító bélyegzővel rendelkezik.”

(2) A Gytv. 25. §-a a következő (6)–(12) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Gyógyszert a forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott alkalmazási előírásban nem szereplő javallatban (a továbbiakban: indikáción túli gyógyszerrendelés) kizárólag abban az esetben lehet rendelni, illetve alkalmazni, ha

a) az adott beteg kezelése más forgalomban lévő gyógyszer alkalmazási előírása szerint nem lehetséges vagy eredménytelen, és a külön jogszabály szerinti bizonyítékok alapján az adott gyógyszer indikáción túli alkalmazásával esély van a gyógyszeres kezelés sikerességére, illetve a beteg állapotának javítására vagy stabilizálására,

b) az adott gyógyszer Magyarországon vagy más országban forgalomba hozatalra engedéllyel rendelkezik, és

c) az adott terápiás terület szakorvosi szakképesítéssel rendelkező orvosa a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelően a gyógyszer indikáción túli alkalmazását az adott betegre nézve a gyógyszerészeti államigazgatási szervtől kérelmezte és azt a gyógyszerészeti államigazgatási szerv egyedileg engedélyezte.

(7) Amennyiben a gyógyszer rendelése a forgalomba hozatali engedélyének alkalmazási előírása alapján az adott esetben ellenjavallt, nem lehet indikáción túli gyógyszerrendelés keretében sem alkalmazni.

(8) A gyógyszerészeti államigazgatási szerv a (6) bekezdés szerinti engedély kiadásáról a kérelem benyújtását követő 20 napon – sürgős szükség esetén soron kívül, de legkésőbb 2 munkanapon – belül dönt, szükség esetén az illetékes szakmai kollégium véleményének kikérését követően.

(9) Sürgős szükség esetén indokolt, indikáción túli gyógyszerrendelés szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(10) Az orvos a (8) bekezdés szerinti engedély másolatát a gyógyszeres kezelés megkezdését megelőzően átadja a betegnek, aki az átvételt aláírásával igazolja. Az átvételtől szóló igazolást az orvos csatolja a betegdokumentációhoz.

(11) A gyógyszerészeti államigazgatási szerv a (6) bekezdésben foglalt gyógyszerrendelésről nyilvántartást vezet a beteg állapotának, valamint a gyógyszer hatásának folyamatos nyomon követése érdekében, mely nyilvántartás tartalmazza az orvos nevét és pecsétszámát, a beteg nevét, születési idejét és TAJ-számát, a gyógyszer nevét, hatóanyagát, hatáserejét, gyógyszerformáját, kisserelését, valamint annak a javallatnak a pontos megnevezését, amelyben a kezelőorvos a gyógyszert rendelni kívánja, valamint a gyógyszer tervezett adagolását, a kezelés várható időtartamát.

(12) A (6) bekezdés c) pontja szerinti kérelemre, a (8) bekezdés szerinti engedélyre és a (10) bekezdés szerinti betegtájékoztatásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

24. § A Gytv. 26. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyógyszerészeti államigazgatási szerv e törvényben foglaltak alapján hozott, valamint a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények nyilvántartásáról és forgalomba hozataláról szóló külön jogszabályban meghatározott döntései ellen fellebbezésnek helye nincs. A gyógyszerészeti államigazgatási szerv határozatának felülvizsgálata keresettel kérhető a bíróságtól. A kereset alapján indult bírósági eljárás során a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”

25. § (1) A Gytv. 32. § (5) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter]

„g) az orvosi gyógyszerrendelés, valamint a sürgős szükség esetén indokolt indikáción túli gyógyszerrendelés szabályait”

[rendeletben szabályozza.]

(2) A Gytv. 32. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg

a) az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekkel, továbbá a kábítószerekkel, illetve pszichotróp anyagokkal kapcsolatos egyes engedélyezési eljárásokért, illetve az engedély kiadásáért, módosításáért,

b) a vizsgálati készítmények klinikai vizsgálatának engedélyezési eljárásáért, az engedély kiadásáért,

c) a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények gyógyszerre történő átminősítési eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint a díj fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket.”

26. § A Gytv. 33. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § eredeti szövegének számozása (1) bekezdésre módosul:

„(2) Ez a törvény a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) az Európai Parlament és a Tanács 726/2004/EK rendelete (2004. március 31.) az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról,

b) az Európai Parlament és a Tanács 1901/2006/EK rendelete (2006. december 12.) a gyermekgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerkészítményekről, valamint az 1768/92/EGK rendelet, a 2001/20/EK irányelv, a 2001/83/EK irányelv és a 726/2004/EK rendelet módosításáról,

c) az Európai Parlament és a Tanács 1394/2007/EK rendelete (2007. november 13.) a fejlett terápiás gyógy-

szerkészítményekről, valamint a 2001/83/EK irányelv és a 726/2004/EK rendelet módosításáról.”

Az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről szóló 2006. évi CXVI. törvény módosítása

27. § (1) Az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről szóló 2006. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Ebftv.) 6. § (4) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A Felügyelet szakértő kirendelése, illetve szakvélemény kérése esetén a szakvélemény megérkezéséig az eljárást felfüggeszti.”

(2) Az Ebftv. 11. § (1) bekezdése a következő új mondatral egészül ki:

„A szakértői díjat és a szakértő költségét a kérelem elutasítása esetén a Felügyelet viseli.”

(3) Az Ebftv. 11. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A Felügyelet az ügydöntő határozat meghozataláig terjedő időtartamra végzésében azonnali hatállyal elrendelheti a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, ha arra az élet, egészség, testi épség vagy a biztosítottak széles körét érintő, súlyos kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében – annak valószínűsítése miatt – halaszthatatlanul szükség van. E döntését a hatóság soron kívül hozza meg.”

Záró rendelkezések

28. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2008. július 1-jén lép hatályba.

(2) A 6. § 2009. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 17. § 2008. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) Hatályát veszti

a) az Eütv. 247. § (6) bekezdés b)–i) pontja,

b) a Kbtv.

ba) 4. §-a és az azt megelőző alcím, 8. § (2) és (4) bekezdése, 10–12. §-a, 13. §-a és az azt megelőző alcím, 17. § (3) bekezdése, 19. § (3) és (4) bekezdése, 22. §-a és az azt megelőző alcím, valamint 23. § (5) bekezdése, 28. § (1) és (2) bekezdése, 34. § (4) bekezdés a) pont ac) és ae) alpontja, 34. § (4) bekezdés b)–d), g) és m) pontja,

bb) 29. § (2) bekezdésének második mondata,

bc) 30. §-ában az „a 29. § szerinti bejelentés tényét, illetőleg” szövegrész,

bd) 34. § (3) bekezdésében az „, és a hazai és a nemzetközi adatok fogadásáért és feldolgozásáért felelős Információs Központot működtető szervezet rendeletében kijelölje” szövegrész,

be) 34. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontjában a „biztonsági adatlap, címketerv, műszaki dosszié, törzskönyvezési okirat,” szövegrész,

bf) 34. § (4) bekezdés a) pont ad) alpontjában az „a 2. § (4) bekezdésére figyelemmel,” szövegrész.

(5) E törvény 1–5. §-a, 7–16. §-a, 18–27. §-a és e § (4) és (7) bekezdése 2008. július 2-án, 17. §-a 2008. szeptember 2-án hatályát veszti.

(6) Ez a törvény 2009. február 2-án hatályát veszti.

(7) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) az Eütv. 110. § (2) bekezdésében a „Felsőfokú szakképesítéshez” szövegrész helyébe a „Szakképesítéshez” szöveg,

b) az Eütv. 112. § (7) bekezdésében az „a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény” szövegrész helyébe az „az Etv.” szöveg,

c) az Eütv. 112. § (12) bekezdésében az „A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény” szövegrész helyébe az „Az Etv.” szöveg

d) az Eütv. 187. § (8) bekezdésében a „(2)–(5)” szövegrész helyébe a „(3)–(4)” szöveg,

e) az Ebfv. 13. § (1) bekezdésében az „az 1. § (2) bekezdése szerinti” szövegrész helyébe az „a vonatkozó” szöveg,

f) a Kbtv. 19. §-ának (5) bekezdésében az „1999. évi LXXIV. törvényben” szövegrész helyébe az 1999. évi LXXIV. törvényben, valamint a REACH-ben” szöveg,

g) a Kbtv. 29. § (1) bekezdésében a „tevékenység megkezdése előtt” szövegrész helyébe a „tevékenység megkezdésével egyidejűleg” szöveg lép.

29. § (1) A 2008. július 1-jén a működési nyilvántartásban szereplő orvosoknak, fogorvosoknak az Eütv. 112. § – e törvénnyel megállapított – (15) bekezdése szerinti adattairól a működési nyilvántartást vezető szerv első alkalommal e törvény hatálybalépését követően 30 harminc napon belül tájékoztatja az egészségbiztosítási szervet.

(2) Az Eütv. e törvénnyel megállapított 114. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt adatok tekintetében az adatok továbbítására köteles szerv adattovábbítási kötelezettségét első alkalommal 2009. január 1-jét követően 30 napon belül teljesíti.

(3) A Kbtv. e törvénnyel megállapított 33. § (1) bekezdése szerinti, megemelt összegű kémiai terhelési bírságot a 2008. augusztus 31-ét követően elkövetett kötelezettség-szegések esetén kell alkalmazni.

30. § (1) E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről 56. cikk (2) bekezdése;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2006/121/EK irányelve (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról szóló 1907/2006/EK rendelethez való hozzáigazítás érdekében a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 67/548/EGK tanácsi irányelv módosításáról;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2003/88/EK irányelve (2003. november 4.) a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól 17. cikk (3) bekezdés c) pontja;

d) az Európai Parlament és a Tanács 1999/45/EK (1999. május 31.) a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről, 1. cikk (3), (5), (6) bekezdése, 3. cikk (1) bekezdése, 5. cikk (2) bekezdése, 6. cikk (1), (2) és (4) bekezdése, 7. cikk (1)–(3) bekezdése, 10. cikk (4)–(5) bekezdése, 11. cikk.

(2) Ez a törvény a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2006. december 18-i, 1907/2006/EK parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi XXIX. törvény

a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról*

1. § A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 160. § (5) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az ügyfélkapu létesítése személyes megjelenéssel a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervnél (a továbbiakban: központi nyilvántartó) vagy a körzetközponti feladatokat ellátó jegyző által működtetett okmányirodában vagy kormányrendeletben meghatározott más szervnél kezdeményezhető. Az ügyfélkapu létesítésére jogosult szervek az előttük személyesen eljáró ügyfeleknek felajánlják az ügyfélkapu létesítését, amelyet a hatóság az ügyfél kérelme esetén azonnal létrehoz.”

2. § Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 2-i ülésnapján fogadta el.

2008. évi XXX. törvény

a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról*

1. § A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 67. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„67. § (1) A perben meghatalmazottként eljárhat:

a) a félnek a 13. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója;

b) a fél pertársa, továbbá pertársának törvényes képviselője vagy meghatalmazottja;

c) az ügyvéd és az ügyvédi iroda;

d) közigazgatási szerv, egyéb költségvetési szerv vezetője vagy alkalmazottja a szervnek a tevékenységével kapcsolatos, valamint az alkalmazott a szerv vezetőjének az őt e minőségében érintő pereiben;

e) az önkormányzatokat (azok szerveit) érintő perek közül:

ea) a helyi önkormányzat pereiben: a helyi önkormányzat képviselő-testületének (közgyűlésének) a tagja, a polgármester (főpolgármester, megyei közgyűlés elnöke), a jegyző (főjegyző) és a polgármesteri hivatal (főpolgármesteri hivatal, megyei közgyűlés hivatalának) alkalmazottja;

eb) a polgármesternek (főpolgármesternek, megyei közgyűlés elnökének, a kerületi hivatal vezetőjének) az őt e minőségében érintő pereiben: a helyi önkormányzat képviselő-testületének (közgyűlésének, a kerületi képviselő-testületnek) a tagja, a jegyző (főjegyző) és a polgármesteri hivatal (főpolgármesteri hivatal, megyei közgyűlés hivatala, kerületi hivatal) alkalmazottja;

ec) a jegyzőnek (főjegyzőnek) az őt e minőségében érintő pereiben: a polgármesteri hivatal (főpolgármesteri hivatal, megyei közgyűlés hivatala, kerületi hivatal) alkalmazottja;

ed) a helyi önkormányzat szerveinek, valamint e szervek vezetőinek az őket e minőségükben érintő pereiben: a szerv alkalmazottja, a jegyző (főjegyző) és a polgármesteri hivatal (főpolgármesteri hivatal, megyei közgyűlés hivatala, kerületi hivatal) alkalmazottja;

ee) a kisebbségi önkormányzatnak, valamint annak vezetőjének az őt e minőségében érintő pereiben: a kisebbségi önkormányzat tagja, a kisebbségi önkormányzat szerveinek vezetője és alkalmazottja;

ef) a kisebbségi önkormányzat szerveinek, valamint e szervek vezetőinek az őket e minőségükben érintő pereikben: a kisebbségi önkormányzat tagja, a kisebbségi önkormányzat szervének vezetője és alkalmazottja;

f) a szakszervezet a saját tagjának perében, valamint a külön jogszabályban meghatározott perekben;

g) az érdek-képviselési célra alapított szervezet saját tagjának olyan perében, amelynek tárgya a szervezet alapszabályában meghatározott érdek-képviselési célok körébe vonható;

h) a szövetkezet ügyintézésre jogosult tagja vagy alkalmazottja a szövetkezet pereiben;

i) a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet (396. §) alkalmazottja munkáltatójának gazdasági tevékenységével kapcsolatos pereiben, a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosa (jogi előadója) pedig azokban a perekben is, amelyekben külön jogszabály a képviselőre feljogosítja;

j) akit erre külön jogszabály feljogosít.

(2) A perben a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosát (jogi előadóját) az ügyvéd jogállása illeti meg.

(3) Ügyvédjelölt (jogi előadó) az ítéletábrá és a Legfelsőbb Bíróság előtt – a 119. §-ban szabályozott esetet kivéve – nem járhat el.

(4) Ha törvény másként nem rendelkezik, a törvényben szabályozott eljárásokban a jogi képviselő nem kötelező.”

2. § A Pp. 73. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság a képviselője részére olyan meghatalmazást is adhat, amely őt perek vitelére általánosságban jogosítja fel (általános meghatalmazás).”

3. § A Pp. 73/A–73/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„73/A. § (1) A jogi képviselő kötelező:

a) az ítéletábrá előtti eljárásban az ítélet, valamint az ügy érdemében hozott végzések ellen fellebbezést (csatlakozó fellebbezést), továbbá a Legfelsőbb Bíróság előtti eljárásban a 235. § (3) bekezdésében meghatározott fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) és a felülvizsgálati kérelmet (csatlakozó felülvizsgálati kérelmet) előterjesztő fél számára,

b) a megyei bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó, a jogi személy cégek egymás közötti pereiben a jogi személy cég számára a per minden szakaszában (a perorvoslati eljárás során is),

c) törvényben meghatározott egyéb esetben.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontját a nemperes eljárásban kizárólag akkor kell alkalmazni, ha külön törvény így rendelkezik.

73/B. § (1) Ha a jogi képviselő kötelező, a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, kivéve a (2) bekezdésben szabályozott eseteket, vagy ha a törvény az adott perbeli cselekményre nézve a meghatalmazott útján történő eljárás kizárja. Erről, valamint a pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezésének lehetőségéről a felet, ha jogi képviselő

a) a perorvoslati eljárásban kötelező, a perorvoslattal megtámadható határozatban, valamint a csatlakozó fellebbezés (csatlakozó felülvizsgálati kérelem) előterjesztésének lehetőségéről szóló tájékoztatás keretében,

b) a felperes számára már az elsőfokú eljárásban kötelező, hiánypótlás keretében,

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 9-i ülésnapján fogadta el.

c) az alperes számára kötelező, a keresetlevél kézbesítésével egyidejűleg a bíróság a szükséges mértékben tájékoztatja, kivéve, ha a (2) bekezdés *b*) pontja szerint jár el.

(2) A jogi képviselővel nem rendelkező fél által benyújtott – a 73/A. §-ban meghatározott – kérelem (ellenkérelem) nem hatálytalan, ha

a) a fél pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, vagy

b) a bíróság egyéb okból köteles elutasítani a kérelmet – ide nem értve a (4) bekezdésben szabályozott esetet.

(3) A bíróság a (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott esetben azt követően hívja fel a 73/A. §-ban meghatározott kérelmet előterjesztő felet, hogy jogi képviseletéről harminc napon belül gondoskodik, ha a kérelmet a (2) bekezdés *b*) pontjában említett okból nem utasítja el.

(4) Ha jogi képviselővel a perorvoslati eljárás során a perorvoslati kérelmet előterjesztő félnek kell rendelkeznie, és e kérelmet előterjesztő fél nem rendelkezik jogi képviselővel – ide nem értve a (2) és (3) bekezdésben foglalt esetet –, vagy a megszűnt jogi képviseletének pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a perorvoslati kérelmet a bíróság hivatalból elutasítja.

(5) Ha jogi képviselővel a felperesnek kell rendelkeznie, és a (2)–(4) bekezdés alkalmazásának nincs helye, a jogi képviselővel nem rendelkező felperest a bíróság a keresetlevél megvizsgálása keretében hiánypótlásra hívja fel (95. §), ha pedig a felperes a megszűnt jogi képviseletének pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a bíróság a pert megszünteti [157. § *i*) pont].

(6) Ha jogi képviselővel az alperesnek kell rendelkeznie, és a (2)–(4) bekezdés alkalmazásának nincs helye, a jogi képviselővel nem rendelkező alperes nyilatkozata hatálytalan, és az alperest úgy kell tekinteni, mint aki nyilatkozatot egyáltalán nem tesz.

73/C. § (1) A 73/A. § alkalmazásában jogi képviselőnek kell tekinteni:

a) az ügyvédet (ügyvédi irodát),

b) a 67. § (1) bekezdése *i*) pontjában meghatározottak szerint a jogtanácsost,

c) a külön törvényben meghatározott személyeket (pl. szabadalmi ügyvivő).

(2) A 73/A. § alkalmazásában – ha törvény eltérően nem rendelkezik – jogi képviselőnek kell tekinteni továbbá:

a) a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság törvényes képviselőjét,

b) a 67. § (1) bekezdésének *a*), *b*), *d*), *e*) és *h*) pontjában meghatározottak szerint az ott megjelölt személyeket,

c) a 67. § (1) bekezdésének *i*) pontjában meghatározottak szerint a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet alkalmazottját, valamint

d) akit a meghatalmazottként való képviseletre külön jogszabály feljogosít akkor, ha e személy jogi szakvizsgával rendelkezik.

(3) Kötelező jogi képviselet esetében – amennyiben törvény kivételt nem tesz – a jogi szakvizsgával rendelkező

személy saját ügyében jogi képviselő nélkül is eljárhat. Ebben az esetben őt úgy kell tekinteni, mintha jogi képviselővel járna el.

(4) A (2) bekezdés alkalmazása esetén a meghatalmazottnak, a (3) bekezdés alkalmazása esetén a jogi szakvizsgával rendelkező félnek a jogi szakvizsga megszerzését igazoló okiratot (annak hiteles másolatát) azon eljárási szakaszban történő első jelentkezésekor [69. § (1) bek.] kell a bíróságnak bemutatnia vagy a beadványához csatolnia, amelyben a jogi képviselet a fél számára kötelező. Ha a jogi szakvizsga megszerzését igazoló okiratot a bíróságnak bemutatják, ennek tényét elegendő a jegyzőkönyvben rögzíteni, azt az iratokhoz nem kell csatolni. E rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni abban az esetben, ha a meghatalmazott (a fél) jogszabály alapján mentesült a jogi szakvizsga letétele alól, vagy a jogi szakvizsgával egyenértékű vizsgával rendelkezik; ebben az esetben a mentesítést (az egyenértékű vizsga letételét) igazoló okiratot kell a bíróságnak bemutatni.

(5) Ügyvédjelölt (jogi előadó) – a 119. §-ban szabályozott esetet kivéve – a jogi képviseletre kötelezett fél nevében jogi képviselőként nem járhat el.”

4. § A Pp. 80. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közvetítői eljárásban létrejött megállapodás ellenére perlekedő fél – a per eldöntésére való tekintet nélkül – a közvetítői eljárásban a másik fél által fizetett költségeknek (a közvetítő díjának és igazolt költségeinek, a szakértői díjnak és költségtérítésnek stb.) a másik fél részére történő megtérítésére is kötelezhető. A megállapodás nem teljesítése miatt indított perben a perköltségviselés általános szabályai alkalmazandók, azonban a bíróság a megállapodás teljesítését elmulasztó felet ilyenkor is kötelezheti a közvetítői eljárásban a másik fél részéről felmerült költségek megtérítésére.

(5) A (3) és (4) bekezdésben foglalt jogkövetkezmények megfelelően alkalmazhatók, ha a fogyasztóvédelemről szóló törvényben szabályozott békéltetőtestületi eljárásban határozattal jóváhagyott egyezség útján rendezett fogyasztói jogvita tárgyában fordul a felek bármelyike utóbb a bírósághoz, kivéve az egyezségben foglaltak nem teljesítése miatt a határozat végrehajtási záradékkal történő ellátása iránt indított eljárást.

(6) A bíróság az ügy összes körülményére figyelemmel pervesztességére tekintet nélkül kötelezheti a jogi személy gazdálkodó szervezet alperest a perben felmerült összes költség vagy egyébként a felperes által viselendő költségek egy részének a viselésére, ha az alperes a 121/A. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségének indokolatlanul nem tett eleget.”

5. § A Pp. 99/A. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt okból a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet csak természetes

személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság (a fél vagy az eljárásban részt vevő egyéb érdekelt) terjeszthet elő.”

6. § A Pp. a 100. §-t követően a következő alcímmel és 100/A. §-sal egészül ki:

„Kézbesítési megbízott

100/A. § (1) Ha a felperes belföldön lakóhellyel, tartózkodási hellyel (e §-ban együtt: lakóhellyel) vagy székhellyel nem rendelkezik, és a per vitelére magyarországi lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező meghatalmazottja nincs, a keresetlevél beadásával egyidejűleg meg kell jelölnie kézbesítési megbízottjának nevét és címét. A keresetlevélhez mellékelni kell a félnek a kézbesítési megbízottal kötött és teljes bizonyítóerejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt megbízási szerződését.

(2) Ha az alperes nem rendelkezik belföldön lakóhellyel vagy székhellyel, és a per vitelére magyarországi lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező meghatalmazottja nincs, őt a bíróság a keresetlevél kézbesítésével egyidejűleg felhívja kézbesítési megbízott megjelölésére. Az alperes a kézbesítési megbízott nevét és címét legkésőbb az első tárgyaláson köteles bejelenteni, egyidejűleg az (1) bekezdés utolsó mondatának megfelelő megbízási szerződést benyújtani.

(3) Ha a felperes az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségét nem teljesíti, a bíróság a felperest az első tárgyalásra szóló idézéssel egyidejűleg felhívja, hogy annak kézhezvételétől számított harminc napon belül, de legkésőbb az első tárgyaláson a kézbesítési megbízott nevét és címét jelentse be, egyidejűleg az (1) bekezdés utolsó mondatának megfelelő megbízási szerződést nyújtsa be.

(4) Ha a fél a (2), illetve a (3) bekezdésben meghatározott időpontig, továbbá a megbízási megszűnésének akár a megbízó, akár a megbízott általi bejelentését követően külön felhívás nélkül haladéktalanul új kézbesítési megbízottat nem jelöl meg, vagy az iratokat a kézbesítési megbízott részére kézbesíteni nem lehet, erre tekintettel hiánypótlás elrendelésének vagy a fél külön felhívásának nincs helye, hanem az iratot hirdetmény útján kell kézbesíteni. E rendelkezés nem alkalmazható az első tárgyalásra szóló idézés és keresetlevél alperes részére történő kézbesítésére; ezen iratok külföldön történő kézbesítésére a 100. §-t kell alkalmazni.

(5) A cég működésével kapcsolatos perekben – ha a per vitelére meghatalmazottja nincs – kézbesítési megbízottként külön megbízási nélkül a külföldi félnek a cégjegyzékben szereplő kézbesítési megbízottja jár el, eljárására és a kézbesítésre a (8) bekezdést kell alkalmazni. Azt, hogy a félnek a cégjegyzékben szereplő kézbesítési megbízottja van, a bíróság hivatalból veszi figyelembe.

(6) Ha a külföldi félnek a per vitelére magyarországi lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező meghatalmazottja van, a 97. § második mondatában foglalt korlátozás nem alkalmazható. A felet vagy törvényes képviselőjét személyes megjelenésére kötelező idézés tekintetében a megha-

talmazott eljárására és a kézbesítésre a (8) bekezdést kell megfelelően alkalmazni.

(7) A kézbesítési megbízott magyarországi lakóhellyel, illetve székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy (jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság), így különösen ügyvéd (ügyvédi iroda) lehet.

(8) A kézbesítési megbízott feladata, hogy az eljárásban keletkezett, a megbízó részére kézbesítendő iratokat átvegye, és azokat a megbízó részére továbbítsa; e tevékenységért a megbízóval szemben a polgári jog szabályai szerint felelős. A fél részére szóló, a kézbesítési megbízottnak szabályszerűen kézbesített iratot úgy kell tekinteni, hogy az a kézbesítést követő tizenötödik napon a fél számára ismertté vált.

(9) E §-ban foglaltakra a külföldi felet külön is figyelmeztetni kell.”

7. § A Pp. 101. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„101. § (1) Ha a fél tartózkodási helye ismeretlen, vagy olyan államban van, amely a kézbesítéshez jogsegélyt nem nyújt, vagy ha a kézbesítés egyéb elháríthatatlan akadályba ütközik, illetőleg ha a kézbesítés megkísérlése már előre is eredménytelennek mutatkozik, továbbá a 100/A. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a kézbesítést hirdetmény útján kell teljesíteni. Hirdetmény útján kell a kézbesítést teljesíteni az ismeretlen örökösök részére is.

(2) Hirdetményi kézbesítést a bíróság – a 100/A. § (4) bekezdésében meghatározott eset kivételével – csak a fél kérelmére és csak az annak alapjául szolgáló ok valószínűsítése esetében rendelhet el. Ha az előadott tények valótlannak bizonyulnak, és a fél erről tudott, vagy kellő gondosság mellett tudhatott volna, a hirdetményi kézbesítés és az azt követő eljárás érvénytelen, a felet pedig a felmerült költségekben és ezenfelül pénzbírságban (120. §) is el kell marasztalni. Ha az iratot a bíróság a 100/A. § szabályainak megsértésével kézbesítette hirdetményi úton, a hirdetményi kézbesítés és az azt követő eljárás érvénytelen. Ezeket a következményeket a bíróság az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedését megelőzően – a felek meghallgatása után – hivatalból, egyébként pedig perorvoslat alapján mondja ki.

(3) Ha a hirdetményi kézbesítést követő eljárást – habár csak hallgatólagosan is – az ellenfél (aki részére az iratot hirdetmény útján kézbesítették) jóváhagyja, az eljárás nem válik érvénytelenné, a pénzbírságot azonban – a 100/A. § esetét ide nem értve – ilyen esetben is ki kell szabni, s a felet kötelezni kell a felmerült költségtöbblet megfizetésére.”

8. § A Pp. 102. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a fél olyan államban lakik, amely a kézbesítéshez jogsegélyt nem nyújt, de amellyel a postai forgalom fennáll, a hirdetményt – lehetőleg ajánlott levélként – a fél ottani címére is meg kell küldeni. Ha a hirdetményi kézbesítésre a 100/A. § (4) bekezdése alapján kerül sor, és a fél

olyan államban lakik, amellyel a postai forgalom fennáll, a hirdetményt ajánlott levélként a fél ottani címére is meg kell küldeni.”

9. § A Pp. a 104. §-át követően az alábbi 104/A. §-sal egészül ki:

„104/A. § (1) A napokban megállapított határidőbe nem számít bele minden évnek a július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka (törvénykezési szünet). Ha a hónapokban vagy években megállapított határidő a törvénykezési szünet ideje alatt járna le, a határidő a következő hónap azon napján jár le, amely számánál fogva a határidő kezdőnapjának megfelel, ha ez a nap is a törvénykezési szünet idejére esik, a határidő a törvénykezési szünetet követő első napon jár le. A 103. § (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseit ezekben az esetekben is megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem lehet alkalmazni,

a) ha törvény valamely eljárásra, vagy valamely per-cselekményre soron kívül történő eljárást ír elő;

b) az előzetes bizonyításra;

c) a végrehajtási perekre;

d) ha a felek ezt közösen kérték; vagy

e) ha törvény azt kizárja.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a külön törvényekben szabályozott nemperes eljárásokban csak akkor lehet alkalmazni, ha külön törvény így rendelkezik.

(4) A (2) bekezdés alkalmazása esetén erre a felet külön is figyelmeztetni kell.”

10. § A Pp. 119. §-ának a helyébe a következő rendelkezés lép:

„119. § (1) A felek, az ügyész és a perben részt vevő egyéb személyek, valamint azok képviselői a per iratait – a határozatok tervezeteinek és az esetleges különvéleménynek kivételével – a per bármely szakaszában külön engedély nélkül megtekinthetik és azokról maguknak másolatokat (kivonatokat) készíthetnek. Olyan tárgyalásról készült jegyzőkönyvet azonban, amelyről a nyilvánosságot államtitok vagy szolgálati titok megőrzése végett zárták ki, illetve az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó egyéb okiratot lemásolni vagy arról kivonatot készíteni nem szabad. Ilyen ügyben az iratok megtekintésének is csak az államtitokról és szolgálati titokról szóló törvényben meghatározott engedély, valamint az abban meghatározott szabályok alapján a bíróság elnöke által megállapított feltételek mellett van helye.

(2) A felek, az ügyész és a perben részt vevő egyéb személyek, valamint azok képviselői az eljárás során az üzleti titkot, hivatásbeli titkot vagy a külön törvényben meghatározott, az (1) bekezdésben nem említett más titkot tartalmazó iratok esetében – a titok megtartásának kötelezettségét tartalmazó, írásba foglalt nyilatkozat megtétele mellett –, az eljáró bíró által megállapított rendben és szabályok szerint gyakorolhatják az iratbetekintési és másolat-készítési jogot. Ha azonban a titoktartás alóli felmentés

megadására jogosult a 192. § (3) bekezdése alapján határidőben úgy nyilatkozott, hogy az üzleti titkot vagy hivatásbeli titkot tartalmazó irat megismeréséhez nem járul hozzá, a bíróságon és a jegyzőkönyvvezetőn (leírón) kívül az irat ezen titkot tartalmazó részét más nem tekintheti meg, azt lemásolni vagy arról kivonatot készíteni nem szabad. Ha a per tárgyát annak eldöntése képezi, hogy az okirat tartalma közérdekű adatnak minősül-e, az eljárás során ezen okiratot megismerni nem lehet, és az az eljárás jogerős befejezése után is csak a per eldöntéséhez képest tekinthető meg, illetve másolható le; e rendelkezést a bíróságra, a jegyzőkönyvvezetőre (leíróra) és arra a perbeli személyre, aki az iratot benyújtotta, nem kell alkalmazni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyeken kívül – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben szabályozott tájékoztatás kivételével – az eljárásról felvilágosítás annak adható, akinek az eljárás lefolytatásához, illetve annak eredményéhez jogi érdeke fűződik. Az eljáró bíróság elnöke – az ehhez fűződő jogi érdek igazolása után – engedélyezi az iratok megtekintését, az azokról való másolat és kivonat készítését, illetve a szükséges felvilágosítás megadását. Az (1) bekezdésben említett jegyzőkönyv, valamint az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott titkot tartalmazó irat megtekintését, valamint azok tartalmáról való felvilágosítás adását, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott titkot tartalmazó iratról való másolat és kivonat készítését kizárólag a minősítő vagy a titoktartás alóli felmentés megadására jogosult által adott megismerési engedélyben vagy felmentésben feltüntetett személy részére lehet engedélyezni.

(4) Az iratok megtekintése és a másolatkészítés során a 171/A. § rendelkezéseit alkalmazni kell.

(5) A fél, az ügyész és a perben részt vevő egyéb személy, valamint azok képviselője kérheti, hogy az irat elektronikus másolatát az általa megjelölt e-mail címre továbbítsa a bíróság, amennyiben az iratról neki másolat adható, és az irat elektronikus okiratként, vagy a papíralapú okirat elektronikus másolataként a bíróságnál rendelkezésre áll. Ebben az esetben a másolat kiadásáért nem kell illetéket fizetni.

(6) Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, nyomozó hatóság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben – a bíróság a per iratait vagy azok másolatát (kivonatát) megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez.

(7) Az ítéletről és az ítélettel szembeni perorvoslat során hozott, az alsóbb fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzésről a per jogerős befejezését követő három hónap eltelte után a bíróságnak fizetendő oldallanként háromszáz forint, de határozatonként legfeljebb ötezer forint díj ellenében bárkinek anonimizált másolat adható. A határozatban szereplő természetes személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével; egyebekben a határozatban szereplő egyes személyeket az eljárásban betöltött szerepüknek megfelelően kell megjelölni.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott másolatban nem kell törölni:

- a) törvény eltérő rendelkezésének hiányában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó személy nevét és beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt;
- b) a meghatalmazottként eljáró jogi képviselő nevét;
- c) a társadalmi szervezet vagy alapítvány képviselőjének nevét;
- d) a közérdekből nyilvános adatokat.

(9) Nem adható másolat a (7) bekezdés alapján az olyan határozatról, mely az (1) és (2) bekezdésben meghatározott titkot tartalmaz, továbbá azon határozatról, melyet a XV–XVIII. Fejezetben meghatározott vagy olyan perben hoztak, amelyben a bíróság a nyilvánosságot a tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárta.”

11. § A Pp. 121. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a felek közötti jogvitában közvetítői eljárás volt folyamatban, a keresetlevélben erre utalni kell.”

12. § A Pp. a 121. §-át követően a következő 121/A. §-sal egészül ki:

„121/A. § (1) A jogi személy gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogvitáiban a keresetlevél benyújtása előtt a feleknek meg kell kísérelniük a jogvita peren kívül elintézését. Evégből a fél a vitás kérdésben elfoglalt jogi és ténybeli álláspontjait ezek bizonyítékainak előadásával, szükség esetén az okirati bizonyítékok csatolásával az ügyben érintett összes féllel írásban részletesen közli, akik arra a kézhezvételtől számított tizenöt nap alatt az összes felvetett jogkérdésre és a teljes tényállásra kiterjedő, az ellenbizonyítékok előadását is tartalmazó részletes írásbeli választ adnak, melyhez az okirati bizonyítékokat szükség esetén csatolni kell. Ez az eljárás mellőzhető, ha a felek a közöttük felmerült véleményeltérésekről közös jegyzőkönyvet készítenek.

(2) Ha a felek jogvitájukat peren kívül nem rendezik, és a felperes keresetet indít, a keresetlevélhez csatolnia kell:

- a) az (1) bekezdés alapján a felperes és az alperes által tett írásbeli nyilatkozatokat tartalmazó okiratokat (levelezés, jegyzőkönyv), vagy
 - b) azt az iratot, amellyel a felperes igazolja, hogy a jogvita peren kívüli elintézését megkísérelte.
- (3) A (2) bekezdés a) pontjában meghatározott iratoknak tartalmazniuk kell különösen:
- a) a feleknek a jogvitára vonatkozó részletes ténybeli és jogi álláspontját a bizonyítékok megjelölésével;
 - b) azt, hogy az alperes a felperesi követelésre milyen indokok alapján hogyan nyilatkozott;
 - c) azt, hogy a felek az előadott bizonyítékokat miként értékelték;
 - d) az előzetes levélváltás, illetőleg az előzetes tárgyalás (jegyzőkönyvkészítés) során felmerült véleményeltérés adatait;

- e) az esetleges előzetes elszámolás eredményét; továbbá
- f) az ügyvel kapcsolatos korábbi bírósági vagy más hatósági határozat ügyszámát és tartalmának lényegét; valamint

g) a felek és képviselőik rövid úton való elérhetőségeit (telefonszám, telefaxszám, e-mail cím stb.).

(4) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha a keresetindítására jogszabály hatvan napnál nem hosszabb határidőt állapít meg, továbbá a Negyedik Részben meghatározott különleges eljárásokban, valamint a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban.”

13. § (1) A Pp. 124. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a keresetlevelet – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha a jogi képviselővel eljáró fél keresetlevele nem tartalmazza a 121. § (1) bekezdésében és a 121/A. § (2) bekezdésének a) vagy b) pontjában foglaltakat, illetve, ha a jogi képviselő nem csatolta a meghatalmazását, vagy elmulasztották az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettség teljesítését.”

(2) A Pp. 124. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a bíróság észleli, hogy a keresetlevél vagy az ahhoz csatolt okirat államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaz, megkeresi a minősítőt a megismerési engedély beszerzése végett. A 192/A. § rendelkezéseit ebben az esetben is megfelelően alkalmazni kell.”

(3) A Pp. 130. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„130. § (1) A bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül [125. § (1) bek.] elutasítja, ha megállapítható, hogy

- a) a perre a magyar bíróság joghatósága a törvény vagy nemzetközi egyezmény rendelkezése alapján kizárt;
- b) a felperes követelésének érvényesítése más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, vagy a perre más bíróság illetékes, de a 129. § rendelkezése a szükséges adatok hiányában nem alkalmazható;

c) a pert más hatósági eljárásnak kell megelőznie;

d) a felek között ugyanabból a ténybeli alaptól származó ugyanazon jog iránt – akár ugyanazon bíróság, akár más bíróság előtt – a per már folyamatban van (128. §), vagy annak tárgyában már jogerős ítéletet hoztak (229. §);

e) a félnek nincs perbeli jogképessége (48. §);

f) a felperes követelése időelőtti, vagy – az elévülés esetét ide nem értve – bírói úton nem érvényesíthető;

g) a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy indítja, vagy a per csak jogszabályban meghatározott személy ellen indítható, illetve meghatározott személyek perben állása kötelező, s a felperes e személyt (személyeket) – felhívás ellenére – nem vonta perbe;

h) külön jogszabály a keresetindításra határidőt állapít meg, ezt a felperes elmulasztja, és igazolási kérelmet sem terjeszt elő, vagy azt a bíróság elutasítja;

i) a jogi képviselő által benyújtott keresetlevél nem tartalmazza a 121. § (1) bekezdésében és a 121/A. § (2) be-

kezdésének *a*) vagy *b*) pontjában foglaltakat, illetve ha a jogi képviselő nem csatolta a meghatalmazását, vagy nem fizették meg az eljárási illetéket;

j) a felperes a hiánypótlás végett (95. §) neki visszaadott keresetlevelet a kitűzött határidő alatt nem adta be, vagy újból hiányosan adta be, és emiatt a keresetlevél nem bírálható el.

(2) A keresetlevelet elutasító végzést kézbesíteni kell a feleknek, és az alperes példányához csatolni kell a keresetlevél másolatát is.

(3) Ha az ügyben a fél, az ügyész, illetve a külön jogszabállyal erre feljogosított személy vagy szervezet keresete alapján a per tárgyában már jogerős ítéletet hoztak, az ezt követően ugyanabból a ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt indított újabb keresetet a bíróság az (1) bekezdés *d*) pontja alapján elutasítja, feltéve, hogy az ítéletet annak a félnek is kézbesítették, akinek jogát a perben érvényesítették, és az vele szemben is jogerőre emelkedett (228. §)."

14. § A Pp. a 134. §-át követően az alábbi alcímmel és 134/A. §-sal egészül ki:

„Felvételkedés a tárgyaláson

134/A. § (1) A nyilvános tárgyaláson – a bíróság által meghatározott módon – időbeli korlátozás nélkül készíthető kép-, illetve hangfelvétel.

(2) A nyilvános tárgyaláson a bíróság tagjairól és a jegyzőkönyvvezetőről, továbbá az ügyészről a sajtó kép-, illetve hangfelvételt készíthet.

(3) Az ügyész kivételével a felekről és más perbeli személyekről, ezek képviselőiről, továbbá a tanúról, a szakértőről, a tolmácsról és a szemletárgy birtokosáról csak kifejezett hozzájárulása esetén készíthető kép-, illetve hangfelvétel. Szükség esetén a bíróság e személyeket a kép-, illetve hangfelvétel készítéséhez való hozzájárulásról nyilatkoztatja; ennek megtörténtét, valamint a nyilatkozat tartalmát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. törvény eltérő rendelkezésének hiányában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó, e feladatkörében eljáró személyről hozzájárulása nélkül is készíthető kép-, illetve hangfelvétel.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott személyek személyéhez fűződő jogainak védelméről a tárgyaláson az elnök a rendfenntartás keretében gondoskodik."

15. § A Pp. 136/A. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az alperes az ellentmondás alapján kitűzött újabb határnapot is elmulasztja, és írásban érdemi ellenkérelmet (139. §) nem terjesztett elő, a bíróság a korábbi meghagyást hatályában fenntartja, és az alperest az újabb felmerült költségekben is marasztalja. E meghagyás ellen sem ellentmondásnak, sem fellebbezésnek nincs helye."

16. § A Pp. 141. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a bíróság a pert nem szünteti meg, az ügyet érdemben tárgyalja, s ha a tényállás már az első tárgyaláson kideríthető, nyomban érdemben határoz. A bíróság a jelen lévő felek meghallgatása alapján megállapítja azokat az adatokat is, amelyek a végrehajtási eljárásban az érdekelt azonosságának megállapításához szükségesek (természetes személy esetében születési hely, idő, anyja neve, lakóhely, munkahely, adóazonosító jel; gazdálkodó szervezet esetében székhely, nyilvántartási szám, adószám, a bankszámla száma és a számlát vezető pénzügyi intézmény neve)."

17. § A Pp. 148. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, a § az alábbi (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(2) A bíróság – amennyiben annak sikerére esély mutatkozik, különösen, ha a felek bármelyike kéri – tájékoztatja a feleket a közvetítői eljárás lényegéről, igénybevételek lehetőségéről, és ezzel összefüggésben a szünetelés szabályairól [137. § (1) bek. *a*) pont]. Ha a felek a közvetítői eljárás során egyezséget kötnek, azt a 137. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül a bírósághoz jóváhagyás végett benyújthatják, ebben az esetben a bíróság az eljárást folytatja és a (3) bekezdés szerint jár el.

(3) Ha az egyezség – ideértve a (2) bekezdésben meghatározott egyezséget is – megfelel a jogszabályoknak, a bíróság azt végzéssel jóváhagyja, ellenkező esetben pedig a jóváhagyást megtagadja, és az eljárást folytatja."

18. § A Pp. 157. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„157. § A bíróság a pert megszünteti:

a) ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdésének *a*)–*h*) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani;

b) ha a fél törvényes képviselőjét mellőzték, és e hiányt a kitűzött, illetőleg meghosszabbított határidő alatt vagy legkésőbb az annak lejártát közvetlenül követő tárgyalás berekesztéséig sem pótolták;

c) ha a bíróság az alperes kívánságára a külföldi felperest a 89. § alapján a perrel felmerülő költségek fedezése végett biztosítékkadásra kötelezte, de a felperes a kitűzött, illetőleg meghosszabbított határidő alatt vagy legkésőbb az annak lejártát közvetlenül követő tárgyalás berekesztéséig biztosítékot nem adott;

d) ha a felperes az első tárgyalást elmulasztotta (135., 136., 159. §);

e) ha a felperes keresetétől elállott (160. §);

f) ha a felek a per megszüntetését közösen kérték;

g) a fél halála vagy megszűnése esetén, ha a jogviszony természete a jogutódlást kizárja;

h) a fél kérelmére, ha a megszünt félnek nincs jogutódja;

i) ha a jogi képviselő közreműködésével eljárni köteles felperes a megszünt jogi képviselőnek pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik [73/B. § (5) bek.]”

19. § A Pp. 158. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A bíróság a 157. § *i)* pontja esetében a pert az eljárás bármely szakában hivatalból megszüntetni köteles kivéve, ha a 73/B. § (2)–(4) bekezdése alkalmazásának van helye.”

20. § (1) A Pp. 167. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„167. § (1) Ha a fél a tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket és be kell jelentenie a tanúk nevét és idézhető címét.

(2) A tanú (1) bekezdésben meghatározott adatait a keresetlevélben vagy más beadványban, illetve a tárgyaláson kell bejelenteni.

(3) Ha a tanú adatait a fél beadványban jelöli meg, beadványában a tanú nevén kívül a tanú egyéb adatait nem kell feltüntetnie, hanem egy példányban beadott külön lapon köteles a tanú idézhető címét – és amennyiben szükséges, a tanú egyéb személyazonosító adatait – a bíróság részére megjelölni. Különösen indokolt esetben a beadványban elegendő a tanú nevének feltüntetése helyett egyéb megjelölést alkalmazni, és az így megjelölt tanú adatait külön lapon feltüntetni.

(4) Ha a fél a tanú adatait a tárgyaláson jelenti be, arra a (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a tanú adatait tartalmazó külön lapot a bíróságnak úgy kell átadni, hogy annak tartalmát a többi fél vagy egyéb perbeli személy – az ügyész ide nem értve – ne ismerhesse meg.

(5) A tanút megidézni kérő félnek a tanút előzőleg nyilatkoztatnia kell arról, hogy a tanú az adatainak bejelentésére a (3) és (4) bekezdés szabályait alkalmazni kéri-e, és köteles e nyilatkozat szerint eljárni. Ha a tanút a fél nem tudja nyilatkoztatni, a (3) bekezdés első mondata, illetve a (4) bekezdés szerint köteles eljárni.

(6) A bíróság a bizonyító fél kérelmére az ellenfelet is kötelezheti a tanú nevének és idézhető címének a (3), illetve (4) bekezdésben meghatározott módon történő bejelentésére, ha a bizonyító fél valószínűsíti, hogy az általa nem ismert tanút az ellenfél ismeri vagy ismernie kell. Ebben az esetben a tanú személyi adatainak zártan kezelésére vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tanú zártan kezelt személyi adatait a bizonyító fél sem ismerheti meg, és az adatok zártan történő kezelését a 172. § (4) bekezdésében meghatározott eseteken kívül csak akkor lehet megszüntetni, ha a bizonyító fél időközben egyéb úton megismerte a tanú személyi adatait.”

(2) A Pp. 168. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a tanú a fél által bejelentett adatok téves volta miatt nem volt megidézhető, a bíróságnak a tanú ismételt

megidézése előtt meg kell vizsgálnia, hogy a fél téves bejelentése nem a per elhúzását célozta-e. Ezt a rendelkezést kell megfelelően alkalmazni arra az esetre is, amikor a bíróság a bizonyító fél ellenfelét kötelezte a tanú adatainak bejelentésére.”

21. § A Pp. 169. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tanú, ha a titoktartás alól felmentést nem kapott, nem hallgatható ki olyan kérdésről, amely államtitoknak vagy szolgálati titoknak minősül.”

22. § (1) A Pp. 170. §-ának (1) bekezdése az alábbi *e)* ponttal egészül ki:

(A tanúvallomást megtagadhatja)

„*e)* az üzleti titok megtartására köteles személy az olyan kérdésben, amely tekintetében a tanúvallomással titoktartási köteletségét sértené meg.”

(2) A Pp. 170. §-ának (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdés *e)* pontja alapján a tanúságtétel nem tagadható meg, ha:

a) az érdekelt az üzleti titok megtartására köteles személyt e kötelessége alól felmentette,

b) ha a kérdés a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényi rendelkezések alapján nem minősül üzleti titoknak, vagy

c) ha a per tárgyát annak eldöntése képezi, hogy az érintett adat közérdekű adatnak minősül-e.

(5) Az (1) bekezdés *a)* és *c)*–*e)* pontja esetében a tanút mentességére kihallgatása előtt, illetőleg mihelyt a mentesség kiderül, figyelmeztetni kell. Ennek megtörténtét, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát a jegyzőkönyvbe fel kell venni.

(6) Az (1) bekezdés *c)*–*e)* pontjában meghatározott titoktartási kötelezettség az annak alapjául szolgáló viszony megszűnése után is fennmarad.

(7) Ha a tanút a jelen § esetében a mentességre való alapos hivatkozása ellenére vallomásra kötelezik, vagy az (5) bekezdésben foglalt rendelkezést nem tartják meg, a tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.”

23. § A Pp. a 171. §-át követően a következő 171/A. §-sal egészül ki:

„171/A. § (1) A bíróság a tanú személyi adatait [167. § (1) bek. és 173. § (1) bek.] a tanú nevének kivételével – a 167. § (3) bekezdésének utolsó mondatában meghatározott esetben a tanú nevét is – (a továbbiakban: a tanú személyi adatai) az iratok között elkülönítve, zártan kezeli, ha azokat a fél a 167. § (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott módon jelentette be. A tanú személyi adatait csak a bíróság, a jegyzőkönyvvezető (leíró) és az ügyész jogosult megismerni. A bíróság az eljárás során biztosítja, hogy a tanút megidézni kérő fél és az ügyész kivételével a felek és egyéb perbeli személyek számára az eljárás egyéb adatai

ból a tanú személyi adatai ne válhassanak megismerhetővé.

(2) Ha a fél a tanú személyi adatait (azok egy részét) a 167. § (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott módon jelentette be, a tanú személyi adatait tartalmazó külön lapot senki részére nem lehet kézbesíteni, azt a tanút megidézni kérő fél és az ügyész kivételével a felek és egyéb perbeli személyek a bíróságon sem tekinthetik meg, arról másolat nekik nem adható.

(3) A bíróság a tanú személyi adatait akkor is zártan kezeli, ha ezt a tanú a kihallgatása előtt kéri. Ebben az esetben a zártan kezelés azon adatokra terjed ki, amelyeket a tanút megidézni kérő fél ellenfele (a féllel ellenérdekű egyéb perbeli személy) – az ügyészt ide nem értve – még nem ismerhetett meg.”

24. § A Pp. 172. §-a a következő (3)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kihallgatás megkezdése előtt a tanút nyilatkoztatni kell arról, hogy kívánja-e személyi adatainak zártan kezelését. Ha a tanú személyi adatainak zártan kezelését kéri, a bíróság a tanú neve kivételével a tanú személyi adatait zártan kezeli. Különösen indokolt esetben a bíróság a tanú nevét is zártan kezelheti.

(4) Ha a tanú a bíróság felhívására a személyi adatainak zártan kezelését nem kéri, illetve külön felhívás nélkül is úgy nyilatkozik, hogy személyi adatainak zártan kezelését nem kívánja, a bíróság a tanú személyi adatainak a 171/A. § (1) bekezdése alapján történő zártan kezelését megszünteti; ez korlátozódhat a tanú neve zártan kezelésének megszüntetésére.

(5) Ha az eljárás során a bíróság megállapítja, hogy a tanút megidézni kérő fél ellenfele (a féllel ellenérdekű egyéb perbeli személy) – az ügyészt ide nem értve – a tanú személyi adatait ismeri, a bíróság a tanú személyi adatainak zártan kezelését megszünteti.

(6) A tanú személyi adatai zártan történő kezelése tárgyában a kihallgatást foganatosító bíróság a felek meghallgatása nélkül dönt, külön határozatot hoznia azonban nem kell, a jegyzőkönyvben elegendő a (3)–(5) bekezdésben foglaltak megtörténtére utalni.”

25. § A Pp. 173. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kihallgatás kezdetén a tanútól meg kell kérdezni a nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakóhelyét, valamint azt, hogy a felekkel milyen viszonyban van, s hogy ennek folytán vagy más okból nem elfogult-e. Ezekre a kérdésekre a tanú akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástétel megtagadására jogosult. Ha a bíróság a tanú személyi adatainak zártan kezelését nem szüntette meg, vagy a tanú kérelmére azokat zártan kezeli, a tanú személyi adatait a személyazonosításra alkalmas iratok megtekintésével állapítja meg, írásban rögzíti és zártan kezeli.”

26. § A Pp. 180. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság a szakértőt a vélemény írásbeli előterjesztésére megidézése nélkül kirendelésekor utasíthatja. Ha a bíróság szükségesnek tartja, a szakértőt megidézheti. A megidézett szakértő meghallgatása előtt meg kell állapítani személyazonosságát – igazságügyi szakértő esetében a szakértő nevének, szakértői igazolványa számának és elérhetőségi címének rögzítésével –, továbbá azt, hogy a felekkel milyen viszonyban van, és hogy nem áll-e fenn reá kizáró ok; a szakértőt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás következményeire is.”

27. § A Pp. 183. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság szakértői testületet akkor rendelhet ki, ha a perben felmerülő szakkérdés a 182. § alapján, két egymástól független szakvélemény előterjesztése után, a kirendelt szakértők személyes meghallgatása során sem tisztázható. A szakértői testület azonban nem kötelezhető a korábbi szakvélemények felülvéleményezésére, szakvéleménye a szakértő szakvéleményével esik egy tekintet alá.”

28. § A Pp. 185. §-ának (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(Az eljáró bíróság)

„c) azt a szakértőt, aki a véleménynyilvánítással alapos ok nélkül késlekedik, illetve a véleménynyilvánításának várható késedelméről a részére nyitva álló határidő lejártát megelőzően a bíróságot nem értesíti,”

[az okozott költségek megtérítésére kötelezi, s egyben pénzbírsággal sújthatja. A bíróság egyúttal elrendelheti a meg nem jelent (eltávozott) tanú vagy szakértő elővezetését is.]

29. § A Pp. 187. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a szakértő díját – a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapulvételével – a szakvélemény beérkezését, illetve a szakértő meghallgatása esetében a meghallgatását követően, de legkésőbb harminc napon belül végzéssel megállapítja. A szakértő díját a perbíróság állapítja meg akkor is, ha a szakértőt a megkeresett bíróság rendelte ki. A bíróság határozata ellen a szakértő és a felek külön fellebbezéssel élhetnek. A fellebbezésnek csak a kifogásolt összeg erejéig van halasztó hatálya. A bíróság a szakértőt a végzés jogerőre emelkedéséről a jogerő megállapításától számított nyolc napon belül értesíti.”

30. § A Pp. 189. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szemle céljára szükséges tárgy birtokosát a bíróság arra kötelezi, hogy a tárgyat mutassa be vagy bocsássa rendelkezésre, illetőleg a tárgy megszemlélését tegye lehetővé. Az 5. § (2) bekezdése, a 167–171/A. §, a 172. § (3)–(6) és a 173. § (1) bekezdése, valamint a 185. § rendelkezéseit a szemletárgy birtokosára is megfelelően alkalmazhatják.”

mazni kell. A bíróság szükség esetén a szemlét a rendőrség igénybevételével is foganatosíthatja.”

31. § A Pp. 191. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az eredeti okirat helyett annak hiteles vagy egyszerű másolatban való bemutatása is elegendő, ha ezt az ellenfél nem kifogásolja, és az eredeti okirat bemutatását a bíróság sem tartja szükségesnek. Ha azonban az eredeti okiratról készített okirat (másolat, felvétel, adathordozó útján készített okirat) a 195. vagy 196. §-ban meghatározott bizonyító erővel rendelkezik, az eredeti okirat bemutatására a felet az ellenbizonyítás keretén belül a 190. § (2) bekezdése szerint lehet kötelezni.”

32. § (1) A Pp. 192. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az okirat megküldése csak akkor tagadható meg, ha az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaz; a titoktartás alóli felmentésre a 169. §-t kell megfelelően alkalmazni.

(3) Ha a perbíróság megítélése szerint a megküldött okirat tartalma üzleti titoknak vagy hivatásbeli titoknak minősül, a bíróság megkeresi a titoktartás alóli felmentés megadására jogosultat (titokgazda) a titok megismerésének engedélyezése céljából. Ha a titokgazda a megkeresés kézhezvételétől számított nyolc napon belül nem nyilatkozik, az engedélyt megadottnak kell tekinteni; erre a titokgazdát a megkeresésben figyelmeztetni kell. Egyebekben a 170. §-t megfelelően alkalmazni kell. Ha a titokgazda határidőn belül úgy nyilatkozik, hogy az üzleti vagy hivatásbeli titok felek által történő megismeréséhez nem járul hozzá, az okirat ezen része bizonyítékként nem használható fel.

(4) Nem kell a (3) bekezdést alkalmazni, ha az okirat tartalma a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényi rendelkezések alapján nem minősül üzleti titoknak, vagy ha a per tárgyát annak eldöntése képezi, hogy az okirat tartalma közérdekű adatnak minősül-e.

(5) A bíróság az iratok, valamint a titokgazda nyilatkozatának beérkezéséről, illetve ennek elmaradásáról a feleket tájékoztatja.”

(2) A Pp. a 192. §-át követően az alábbi 192/A. §-sal egészül ki:

„192/A. § (1) A perben bizonyítékként nem használható fel az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó okirat (az okirat ilyen titkot tartalmazó része), melynek a fél általi megismeréséhez a minősítő nem járult hozzá.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a pert a megismerési kérelem megtagadása miatt indították, vagy a per tárgyát annak eldöntése képezi, hogy az okirat tartalma államtitoknak vagy szolgálati titoknak minősül-e. Az ilyen perben a felperes, a felperes oldalán beavatkozó személy és ezek képviselője az államtitkot, szolgálati titkot az eljárás

során nem ismerheti meg. A perben résztvevő egyéb személyek, valamint azok képviselői az államtitkot, szolgálati titkot csak akkor ismerhetik meg, ha a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti legmagasabb szintű nemzetbiztonsági ellenőrzésüket elvégezték.”

33. § A Pp. 195. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg az (5)–(7) bekezdés számozása (6)–(8) bekezdésre változik:

„(4) Az eredeti elektronikus közokirattal azonos bizonyító ereje van annak az elektronikus közokiratról készített papír alapú okiratnak, amelyet a közokirat kiállítására jogosult ügykörén belül, a megszabott alakban vagy külön jogszabályban meghatározott eljárási rend szerint készített el. Ugyanilyen bizonyító ereje van az elektronikus közokirat megőrzésére hivatott szerv által vagy ellenőrzés mellett készített papír alapú okiratnak, továbbá a közokiratot kiállító vagy őrzésére hivatott szerv által az elektronikus közokiratot tároló adathordozó útján nyert adatok alapján készített papír alapú okiratnak.

(5) A magánokiratról a közokirat kiállítására jogosult által ügykörén belül, a megszabott közokirati alakban készített okirat – ideértve az elektronikus okiratot, valamint az elektronikus magánokiratról készített papír alapú okiratot is – teljesen bizonyítja, hogy annak tartalma az eredeti okirattal megegyezik. Elektronikus okirat esetében e bizonyító erő megállapításának feltétele az is, hogy a közokirat kiállítására jogosult az okiratot minősített elektronikus aláírással és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel lássa el, vagy azt külön jogszabály által meghatározott eljárás szerint készítse el. A magánokiratról közokirati alakban készített okirat bizonyító ereje – a magánokirat tartalmát illetően – megegyezik az eredeti okirattal.”

34. § A Pp. 196. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült felvétel [195. § (2) bek.], továbbá bármilyen adathordozó útján készített okirat – értve ezalatt az elektronikus okiratról készített papír alapú okiratot is – teljes bizonyító erővel bizonyítja, hogy tartalma megegyezik az eredeti okirattal, feltéve, hogy a gazdálkodó szervezet, amely a felvételt készítette vagy az okiratot kiállította, illetve őrzi, a felvétel vagy az okirat azonosságát szabályszerűen igazolta. Gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült elektronikus okirat akkor bizonyítja teljes bizonyító erővel azt, hogy tartalma megegyezik az eredeti okirattal, ha az okiratról elektronikus okiratot készítő azt minősített elektronikus aláírással és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel látta el, illetve külön jogszabály által meghatározott eljárás szerint készítette el. Gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült okirat bizonyító ereje – az okirat tartalmát illetően – az eredeti okirattal, közokiratról készült okirat esetében pedig a teljes bizonyító erejű magánokirattal azonos.”

35. § A Pp. 218. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tárgyalás folyamán hozott végzéseket és az ítéletet a tárgyalás napján ki kell hirdetni. A kihirdetést azonban az ítéletre nézve – legfeljebb tizenöt napra – a bíróság elhalaszthatja azzal, hogy a kihirdetés határnapját nyomban ki kell tűzni, és a határozatot a kihirdetés napjáig írásba is kell foglalni.”

36. § A Pp. 219. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A határozatot – kivéve, ha annak kihirdetését a bíróság elhalasztotta [218. § (1) bek.] – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni és az írásba foglalást követő nyolc napon belül kézbesíteni kell. Ha az ítélet kihirdetését a bíróság elhalasztotta, a kihirdetéskor jelen lévő feleknek a bíróság az írásba foglalt ítéletet nyomban kézbesíti, és ezt a jegyzőkönyvben is feltünteti, a meg nem jelent feleknek pedig nyolc napon belül kézbesíti. A felek részére a határozatnak nemcsak a rendelkező részét, hanem indoklását is kézbesíteni kell, kivéve, ha a határozatot a törvény szerint nem kell megindokolni.”

37. § A Pp. 221. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdésben foglaltak az irányadók abban az esetben is, ha a fellebbezésre jogosultak e jogukról valamilyen lemondtak.”

38. § A Pp. 225. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ítélet kiegészítését annak közlésétől számított tizenöt nap alatt bármelyik fél kérheti, ha a bíróság valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett.”

39. § A Pp. 230/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A jogerő megállapításáról a felet a jogerő beálltától számított nyolc napon belül értesíteni kell. Az értesítés a jogerőt megállapító végzés, ha pedig a fél részére a határozatot még nem kézbesítették, a záradékolt határozat kiadmányának kézbesítésével történik. A záradékkal ellátott határozatkiadmányt vagy a jogerőt megállapító végzést – utóbbit a határozat kiadmányával együtt – jogszabályban megjelölt külön szerveknek is meg kell küldeni.”

40. § (1) A Pp. 260. §-ának (1) bekezdése az alábbi *d)* ponttal egészül ki:

(A jogerős ítélet ellen perújításnak van helye, ha:)

„*d)* a keresetlevelet vagy más iratot a fél részére a hirdetményi kézbesítés szabályainak megsértésével hirdetmény útján kézbesítették.”

(2) A Pp. 260. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(4) Az (1) bekezdés *d)* pontjára hivatkozással csak az a fél élhet perújítással, akinek az iratot hirdetmény útján kézbesítették, és kizárólag akkor, ha a 101. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményeket a bíróság az elsőfokú eljárásban vagy egyéb perorvoslatban a fél hibáján kívül álló okból nem mondhatta ki, és a fél a hirdetményi kézbesítést követő eljárást nem hagyta jóvá.”

41. § A Pp. a 266. §-át követően az alábbi 266/A. §-sal egészül ki:

„266/A. § A 260. § (1) bekezdés *d)* pontjára hivatkozással előterjesztett perújítási kérelmet az elsőfokú bíróság – ha azt a 264. § alapján hivatalból nem utasítja el – az iratokkal együtt a perújítás megengedhetősége és érdeme tárgyában való döntés végett felterjeszti a másodfokú (felülvizsgálati) bírósághoz, ha a hirdetményi kézbesítés szabályait a másodfokú (felülvizsgálati) eljárásban sértették meg. Ebben az esetben az eljárásnak csak az érvénytelenséggel érintett szakaszát kell megismételni. Egyebekben a másodfokú (felülvizsgálati) bíróság a 265. és 266., valamint a 267. és 268. § megfelelő alkalmazásával jár el.”

42. § A Pp. 293. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az apaság vélelmének megdöntése iránti perben az alperest – a vértulajdonság-vizsgálat és a származás megállapításához szükséges más orvosszakértői (élettani) vizsgálat költségei kivételével – a perköltségek megfizetésére kötelezni nem lehet; a pernek a felperesre nem hárítható költségét az állam viseli.”

43. § A Pp. 311. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A gondnokság alá helyezés iránti perben a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül teljes költségmentesség (84. §) illeti meg.”

44. § A Pp. 312. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A gondnokság alá helyezés hatályában való fenntartása, módosítása és megszüntetése, valamint a gondnokság alá helyezés kötelező felülvizsgálata iránt indított perben a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül teljes költségmentesség (84. §) illeti meg.”

45. § A Pp. XIX. Fejezete (313–323. §) helyébe a következő fejezet lép:

„XIX. Fejezet

Fizetési meghagyásos eljárás

A fizetési meghagyás kibocsátásának esetei

313. § (1) A pénz fizetésére vagy ingó dolog kiadására irányuló lejárt követelés fizetési meghagyás útján is érvényesíthető.

(2) Kizárólag fizetési meghagyás útján érvényesíthető a pénz fizetésére irányuló olyan lejárt követelés, amelynek a 24. és 25. § szerint számított összege az egymillió forintot nem haladja meg, feltéve, ha van olyan bíróság, amely a fizetési meghagyás kibocsátására illetékes.

(3) Fizetési meghagyást nem lehet kibocsátani, ha a kötelezettnek nincs belföldön ismert lakóhelye (tartózkodási helye vagy székhelye).

314. § (1) A fizetési meghagyásos eljárásban bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző is önállóan, önálló aláírási joggal járhat el.

(2) A fizetési meghagyásos eljárásban – a kifejezetten emberi közreműködést nem igénylő eljárási cselekmények tekintetében – a bíróság gépi adatfeldolgozással, számítástechnikai eszköz útján is eljárhat (automatizált fizetési meghagyásos eljárás).

(3) A (2) bekezdés alkalmazása esetén a bíróságok országosan egy közös számítógépes rendszer útján járnak el.

*A fizetési meghagyás kibocsátására
irányuló kérelem*

315. § (1) A fizetési meghagyás iránti kérelmet az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott úrlapon kell előterjeszteni; e rendelet a beadványok példányszámát a 93. §-tól eltérően is meghatározhatja. A kérelemre egyebekben – ha e fejezet másként nem rendelkezik – a 93., 94. és 121. § rendelkezései megfelelően irányadók. Azt az okiratot (annak másolatát, kivonatát), amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, csak akkor kell csatolni, ha az a követelés kötelezett által való beazonosításához szükségesnek tűnik. Ingó dolog kiadása iránti követelés esetében a kérelemben azt a pénzüsszeget is meg kell jelölni, amelyet a jogosult a dolog helyett elfogadni hajlandó.

(2) A kérelemben megjelölhető a természetes személy kötelezett születési helye, ideje, anyja neve, illetve adazonosító jele; jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet (e fejezetben együtt: jogi személy) kötelezett nyilvántartási száma, illetve adószáma. Az úrlapon a jogosultat erről akként kell tájékoztatni, hogy ezen adatok a követelés későbbi végrehajtását segítik elő.

(3) A kérelem a kötelezett ellen fennálló több követelés tekintetében, valamint több kötelezett ellen fennálló azonos követelés tekintetében együttesen is előterjeszthető. Több kötelezett ellen fennálló követelés esetében az egyes kötelezettek terhelő összegeket határozottan meg kell jelölni, egyetemleges kötelezettség esetében pedig a kérelemben ezt kell feltüntetni. E rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni arra az esetre, ha a kérelmet több jogosult terjeszti elő.

(4) A fizetési meghagyás iránti kérelmet elektronikus úton, az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott elektronikus úrlapon is elő lehet terjeszteni, ebben az esetben a bíróság gépi adatfeldolgozással, számítástechnikai eszköz útján jár el.

(5) A jogosult köteles az úrlapnak mind a kérelem előterjesztésére, mind a meghagyás kibocsátására szolgáló

részét a 121. §, illetve a 317. § (3) bekezdésének megfelelően kiállítani azzal, hogy a 167. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén a tanú személyi adatait külön lapon sem kell bejelenteni. Ha a jogosult a kérelmet nem az arra rendszeresített úrlapon terjesztette elő – ideértve a 316. § (3) bekezdésében foglalt esetet is –, vagy ha a fél az úrlapot nem megfelelően töltötte ki, illetve nem csatolta a szükséges példányszámban, őt a bíróság a hiányok pótlására hívja fel. A 124. § (2) bekezdését a fizetési meghagyásos eljárásban is megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a 121/A. § (2) bekezdésében meghatározott iratokat nem kell csatolni.

(6) A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának.

316. § (1) A fizetési meghagyás iránti kérelem elintézésére a 95. §, a 125. § (4) bekezdése, valamint a 129. §, 130. § és 132. § rendelkezései megfelelően irányadók; ugyanezeket a rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a 315. §-ban meghatározott előfeltételek hiánya esetében is.

(2) A fizetési meghagyást – a jogosult külön kérelme hiányában – csak a kötelezett részére kell kézbesíteni. A bíróság a fizetési meghagyást a jogosultnak is kézbesítetteti, ha a fizetési meghagyást a (3) bekezdés alapján bocsátja ki.

(3) A 313. § (2) bekezdése alá tartozó esetben beadott keresetlevelet fizetési meghagyás kibocsátására irányuló kérelemként kell elintézni.

(4) Ha a fizetési meghagyás kibocsátásának a 313. § alapján nincs helye, a kérelmet – a fizetési meghagyás kibocsátása nélkül – keresetlevélként az általános szabályok szerint kell elintézni. Ilyen esetben a bíróság felhívja a jogosultat, hogy – amennyiben azt még nem tette meg – nyolc nap alatt az illetéket a peres eljárás illetékére egészítse ki, az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő, és bizonyítékait terjessze elő, különben az eljárást megszünteti. Ha a jogosult a kérelemben a 167. § (3) bekezdésének alkalmazásával jelölt meg tanút, a bíróság arra is felhívja a jogosultat, hogy a tanú nevét és idézhető címét – amennyiben az szükséges, egyéb személyi adatait – az ott meghatározott módon jelentse be. Ha a jogosult a bíróság felhívásának eleget tesz, az elnök az ügy tárgyalására tűz ki határnapot.

317. § (1) A bíróság a fizetési meghagyást az ellenfél meghallgatása nélkül, legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül bocsátja ki.

(2) Ha a fizetési meghagyás iránti kérelmet a jogosult elektronikus úton terjesztette elő, a fizetési meghagyást a bíróság annak beérkezésétől számított három napon belül bocsátja ki.

(3) A fizetési meghagyásnak tartalmaznia kell:

- a) az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot;
- b) a feleknek és képviselőiknek nevét és lakóhelyét (tartózkodási helyét vagy székhelyét);

c) a követelés jogalapját, valamint a követelésnek és járulékeinak összegét, ingó dolog kiadására irányuló követelés esetében pedig a dolognak, valamint annak a pénzösszegnek megjelölését, amelyet a jogosult a dolog helyett elfogadni hajlandó;

d) azt a meghagyást, hogy a kötelezett a követelésnek a meghagyás kézbesítésétől számított tizenöt nap – váltón alapuló követelés esetében három nap – alatt tegyen eleget és az összegszerűen meghatározott eljárási költségeket is fizesse meg;

e) azt a tájékoztatást, hogy a bíróság a meghagyással érvényesített követelés jogalapját és az annak bizonyítására szolgáló tényeket érdemben nem vizsgálta, és a meghagyás akkor válik jogerőssé és végrehajthatóvá, ha a kötelezett határidőben nem mond ellent;

f) azt a figyelmeztetést, hogy a kötelezett – ha a követelést alaptalannak tartja – a meghagyás ellen a 319., illetve 320. § szerint ellentmondással élhet;

g) azt a figyelmeztetést, hogy ha a meghagyás kézhezvétele után a kötelezett a követelést teljesíti, az elismerésnek minősül, és ebben az esetben a meghagyás az ellentmondásra nyitva álló határidő utolsó napját követő napon jogerőre emelkedik.

(4) A meghagyás a természetes személy adós születési helyét, idejét, anyja nevét, illetve adóazonosító jelét; jogi személy adós adószámát és nyilvántartási számát annyiban tartalmazza, amennyiben azokat a jogosult a kérelemben megjelölte. Ha azonban a jogi személyt bíróság elektronikus adatbázisban tartja nyilván, az eljáró bíróság a nyilvántartási számot hivatalból beszerzi, és azt a meghagyáson feltünteti.

318. § (1) A fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének (128. §).

(2) A fizetési meghagyás hirdetmény útján nem kézbesíthető. Ha a 132. § (2) bekezdése alapján a jogosult hirdetményi kézbesítést kér, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a 316. § (4) bekezdésének megfelelő alkalmazásával keresetlevélként kell elintézni.

Ellentmondás, tárgyalás

319. § (1) A fizetési meghagyás ellen a kötelezett annak kézbesítésétől számított tizenöt nap – váltón alapuló követelés esetében három nap – alatt a fizetési meghagyást kibocsátó bíróságnál írásban ellentmondással élhet. Az ellentmondást az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott űrlapon is elő lehet terjeszteni. Ha az ellentmondás a fizetési meghagyásnak csak valamely része vagy rendelkezése ellen irányul, a fizetési meghagyásnak az ellentmondással nem érintett része (rendelkezése) jogerőre emelkedik.

(2) A kötelezettnek a követelésre az ellentmondásban nyilatkoznia kell. A kötelezett előadhatja a védekezésének alapjául szolgáló tényeket, valamint ezek bizonyítékait; okirati bizonyítékait eredetiben vagy másolatban csatolhatja.

(3) Ha az ellentmondásban a kötelezett a követelésre érdemben nem nyilatkozik, vagy az ellentmondás egyéb-

ként kiegészítésre szorul, az ellentmondás elutasításának ebből az okból nincs helye, az elnök azonban a 124. § alapján intézkedéseket tehet a tárgyalás előkészítésére.

(4) Nem tekinthető a fizetési meghagyás megtámadásának, ha a kötelezett a követelés összegét teljes egészében elismeri, és csak a fizetésre halasztásnak vagy az összeg részletekben való megfizetésének engedélyezését kéri. Ebben az esetben a 217. § (3) bekezdését kell megfelelően alkalmazni. Nem minősül a fizetési meghagyás megtámadásának a kijavításra irányuló kérelem sem.

(5) Ha a kötelezett az ellentmondásban okirati bizonyítékkal valószínűvé teszi, hogy az érvényesített követelést a fizetési meghagyás kézhezvételét megelőzően már teljesítette, a bíróság az okirati bizonyíték másolatának csatolásával felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a követelés fennállásáról. Ha a jogosult a kötelezett állítását elismeri, vagy a felhívásra nem nyilatkozik, a bíróság a pert megszünteti, egyébként pedig a 322. § rendelkezései szerint jár el. Ha a jogosult a kötelezett nyilatkozata alapján a fizetési meghagyásban érvényesített követelését leszállítja, tárgyalást csak erre a követelésre kell kitűzni.

(6) Nem tekinthető a fizetési meghagyás megtámadásának, ha a kötelezett arra hivatkozik, hogy az érvényesített követelést a fizetési meghagyás kézhezvételét követően teljesítette; ebben az esetben a meghagyás az ellentmondásra nyitva álló határidő utolsó napját követő napon jogerőre emelkedik. Ha a kötelezett a teljesítést okirati bizonyítékkal valószínűvé teszi, a bíróság az okirati bizonyíték másolatának csatolásával felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a követelés fennállásáról. Ha a jogosult a kötelezett állítását elismeri, vagy a felhívásra nem nyilatkozik, a bíróság a 321. § (2) bekezdésében meghatározott záradékban feltünteti, hogy a követelés tárgyában végrehajtásnak nincs helye.

(7) Ha több kötelezett ellen kibocsátott fizetési meghagyás esetében a kötelezettek egyike terjeszt elő ellentmondást, ennek hatályára az 52. és 53. § megfelelően irányadó.

320. § (1) Ha a fizetési meghagyást a kötelezett nem vette át, és ezért azt a 99. § (2) bekezdése alapján kézbesítettnek kell tekinteni, a végrehajtható okirat kézbesítésétől számított tizenöt nap – váltón alapuló követelés esetében három nap – alatt a kötelezett a fizetési meghagyást kibocsátó bíróságnál írásban ellentmondással élhet. Az ellentmondás előterjesztésével egyidejűleg a kötelezett köteles a végrehajtás során felmerült, a jogosult által előlegezett költségeket a jogosultnak megfizetni vagy bírói letétbe helyezni. Ha ezt a kötelezett nem igazolja, a bíróság az ellentmondást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ellenkező esetben a végrehajtási eljárást felfüggeszti. A végrehajtás során az ellentmondás előterjesztéséig felmerült költségeket a kötelezett viseli, kivéve ha a kézbesítési vélelmet megdönti.

(2) Ha a fizetési meghagyást tartalmazó iratot a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 31/D. §-a szerint végrehajtói kézbesítés útján kézbesítették, az (1) be-

kezdés szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ellentmondás előterjesztésre nyitva álló határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a fizetési meghagyást tartalmazó irat végrehajtói kézbesítése a külön jogszabály szerint eredményesen megtörtént.

321. § (1) Ha a fizetési meghagyást ellentmondással a 319. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem támadták meg, annak ugyanolyan hatálya van, mint a jogerős ítéletnek, s ellene a XIII. fejezet megfelelő alkalmazásával perújításnak van helye.

(2) Ha a kötelezett a fizetési meghagyást kellő időben ellentmondással nem támadja meg, a bíróság a meghagyásnak a kérelem előterjesztésével egyidejűleg evégből benyújtott példányát jogerősítési záradékkal látja el, és így kézbesíteti a jogosultnak. Ha a fizetési meghagyást a kötelezett nem vette át, és ezért azt a 99. § (2) bekezdése alapján kell a részére kézbesítettnek tekinteni, a bíróság tájékoztatja a jogosultat a 320. §-ban, valamint a Vht. 31/D. §-ában foglaltakról.

(3) Ha a jogerős fizetési meghagyást a 320. §-ban meghatározott határidőn belül ellentmondással megtámadják, a meghagyás hatályát veszti, feltéve, ha az ellentmondást a bíróság hivatalból nem utasítja el.

(4) Ha az ellentmondás elkésett, vagy az nem az ellentmondás előterjesztésére jogosulttól származik, a bíróság azt hivatalból elutasítja.

322. § (1) A kellő időben [319. § (1) bek., 320. §] előterjesztett ellentmondás folytán a fizetési meghagyásos eljárás perré alakul át. A bíróság az ellentmondás kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy – amennyiben azt még nem tette meg – az illetéket nyolc napon belül a peres eljárás illetékének összegére egészítse ki, az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő, és bizonyítékait terjessze elő. Ezek elmulasztása esetében a bíróság a pert megszünteti. Ha a jogosult a kérelemben a 167. § (3) bekezdésének alkalmazásával jelölt meg tanút, az ellentmondás kézbesítésével egyidejűleg a bíróság arra is felhívja a jogosultat, hogy a tanú nevét és idézhető címét – amennyiben az szükséges, egyéb személyi adatait – az ott meghatározott módon jelentse be. Ha a kötelezett a követelésre vonatkozó nyilatkozatát az ellentmondással együtt már benyújtotta, annak másodpéldányát az ellentmondással kézbesíttetni kell a felperesnek.

(2) Ha a jogosult a (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeit teljesíti, az iratok megérkezésétől számított harminc napon belül a bíróság az ügy tárgyalására határnapot tűz ki, és arra a jogosultat felperesként, a kötelezettet pedig alperesként megidézi. Ha a bíróság a meghagyást a 316. § (2) bekezdése alapján a jogosultnak még nem kézbesítette, az ellentmondás folytán kitézött tárgyalásra szóló idézéssel együtt a jogosultnak az ellentmondással megtámadott meghagyás egy példányát is kézbesíteti.

323. § (1) Az ellentmondás folytán kitézött tárgyalásra a keresetlevél alapján kitézött első tárgyalás szabályait, a további eljárásra pedig az elsőfokú eljárásra vonatkozó általános rendelkezéseket – vagy ha annak a 387. § alapján

helye van, az Ötödik Rész rendelkezéseit – kell megfelelően alkalmazni. Az első tárgyalási nap időpontjára vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a határidőt a 322. § (1) bekezdésében meghatározott, a jogosult által beadott iratoknak a bírósághoz való érkezésétől kell számítani.

(2) A bíróság a 320. § rendelkezései szerint előterjesztett ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az alperest legkésőbb az eljárást befejező határozatában pénzbírsággal sújtja, ha az alperes a jóhiszemű joggyakorlás követelményeivel ellentétesen vagy egyébként nyilvánvalóan alaptalanul terjesztett elő ellentmondást, kivéve ha a fizetési meghagyás kézbesítésének véelmét megdönti.”

46. § (1) A Pp. 330. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a felperes által benyújtott keresetlevél nem felel meg a 121. §-ban meghatározott követelményeknek, vagy egyéb okból a 130. § alkalmazásának van helye, az alperes az iratokkal együtt felterjesztett nyilatkozatában csak erre köteles kitérni. Ilyen esetben a keresetben foglaltakra érdemben csak akkor köteles az alperes nyilatkozni, ha a keresetlevél hiányai pótlásra kerültek, illetve a bíróság a 332. § alkalmazásával értesíti az alperest a tárgyalás előkészítéséről.”

(2) A Pp. 331. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § számozása (1) bekezdésre változik:

„(2) Ha a fél igazolja, hogy a keresetlevelet a 330. § rendelkezéseinek megfelelően az elsőfokú határozatot hozó szervnél határidőben benyújtotta, a keresetlevél és az ügy iratai azonban a felterjesztésre és továbbításra nyitva álló határidőkre figyelemmel a bírósághoz nem érkeztek meg, a keresetlevelet határidőben benyújtottnak kell tekinteni. Ebben az esetben a bíróság az igazolással egyidejűleg hozzá eljuttatott eredeti szövegű keresetlevelet az általános szabályok szerint közli az alperessel, intézkedik az iratok és az alperes nyilatkozatának beszerzése iránt, a mulasztó közigazgatási szervet pedig pénzbírsággal (120. §) sújthatja.”

(3) A Pp. 340/A. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem tárgyában a kérelemnek a Legfelsőbb Bírósághoz való beérkezésétől számított százhusz napon belül dönt.”

47. § A Pp. 341. §-ának c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indított perekre ennek a fejezetnek a rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:)

„c) az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaival – ideértve a baleseti táppénzt és a baleseti járadékot is – kapcsolatos keresetet a munkáltató székhelye (telephelye) szerint illetékes egészségbiztosítási szerv vagy nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv ellen kell megindítani akkor is, ha az elsőfokú határozatot nem ez a szerv hozta.”

48. § A Pp. 342. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Sajtóhelyreigazítást [Ptk. 79. §] az érintett személy a közlemény megjelenésétől, illetőleg a közvetítéstől számított harminc napon belül írásban kérheti a sajtótól. A helyreigazítást az érintett személyen kívül, de az ő hozzájárulásával a feladatkörében érintett miniszter – bíró és bírósági dolgozó hivatalos működésével összefüggően az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke – is kérheti, ha a valótlan tartalmú közlemény a közérdeket sérti.”

49. § (1) A Pp. a 386. §-t követően a következő ÖTÖDIK RÉSZ-szel, XXVI. fejezettel és 387–391/D. §-sal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi ÖTÖDIK RÉSZ számozása HATODIK RÉSZ-re, a XXVI. fejezet számozása XXVII. fejezetre változik:

„ÖTÖDIK RÉSZ
KISÉRTÉKŰ PEREK

XXVI. Fejezet

Az általános szabályok alkalmazása

387. § (1) Az I–XIV. Fejezet szabályait az e Részben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a helyi bíróság hatáskörébe tartozó, a 24. és 25. § rendelkezései szerint számítva az egymillió forintot meg nem haladó, pénz fizetésére irányuló követelések érvényesítésére indított perekben, amelyekben az eljárás fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás folytán alakult perré [313. § (2) bek.] (kisértékű perek).

(2) A kisértékű perek szabályainak alkalmazhatósága tekintetében a per tárgyának a fizetési meghagyás iránti kérelem beadásakor fennálló értéke irányadó.

(3) Ha a per keresetváltoztatás folytán nem tartozna a kisértékű perek körébe, a pert az általános szabályok szerint kell folytatni. A korábban megtett valamennyi perbeli cselekmény és nyilatkozat hatályos marad, azon perbeli jogok és kötelezettségek pedig, melyek gyakorlását vagy teljesítését a kisértékű perek szabályai határidőhöz kötötték, az általános szabályok szerint gyakorolhatók, illetve teljesítendőek akkor is, ha a kisértékű perek szabályaiban meghatározott határidő már letelt.

(4) Nem lehet alkalmazni a kisértékű perek szabályait, ha az iratokat hirdetmény útján kell kézbesíteni, vagy ha a bíróság bármelyik fél részére ügygondnokot rendel. Nem lehet alkalmazni a kisértékű perek szabályait akkor sem, ha a felek közösen előterjesztett kérelmükben a per általános szabályok szerinti elbírálását kérik. Ezekben az esetekben a (3) bekezdés második mondatát kell megfelelően alkalmazni.

Tárgyalás

388. § (1) A bíróság a felperes részletes tényelőadását és bizonyítékait [322. § (1) bek.] legkésőbb a tárgyalásra szóló idézésben közli az alperessel. A bíróság a feleket a tárgyalásra szóló idézésben tájékoztatja arról, hogy a pert ezen Rész rendelkezései szerint bírálja el. A tájékoztatás-

nak ki kell terjednie arra, hogy a feleknek megjelenési és nyilatkozattételi kötelezettségük van, ezek, valamint az egyes eljárási – különösen a bizonyítási indítványok előterjesztésére, a keresetváltoztatásra, a viszontkereset-indításra és a beszámítási kifogás előterjesztésére vonatkozó – határidők elmulasztása milyen jogkövetkezéssel jár.

(2) A bíróságnak a tárgyalást úgy kell kitűznie, hogy az első tárgyalási nap a 322. § (1) bekezdésében meghatározott, a jogosult által beadott iratoknak a bírósághoz való érkezését követő legkésőbb negyvenöt napon belül megtartható legyen.

389. § (1) Első tárgyalási napnak kell tekinteni azt a tárgyalási határnapot is, amelyre az alperes érdemi ellenkérelmének (139. §) előadása előtt a bíróság a tárgyalást elhalasztotta.

(2) A fél a bizonyítási indítványait – amennyiben a (3)–(6) bekezdés másként nem rendelkezik – legkésőbb az első tárgyalási napon terjesztheti elő.

(3) Keresetváltoztatás, illetve viszontkereset-indítás esetén a megváltoztatott keresettel, illetve a viszontkeresettel érvényesített jog bizonyítására vonatkozó indítványt a fél azon a tárgyalási napon is előterjesztheti, amelyen a keresetváltoztatás (viszontkereset-indítás) történt, ha pedig arra két tárgyalási nap között került sor, az azt követő tárgyalási napon. Ha a bíróság az alperesnek (viszontkereseti alperesnek) a tárgyalásra történő felkészülésre határidőt biztosít, az alperes bizonyítási indítványait ezen határidőn belül köteles előterjeszteni. Ezeket a rendelkezéseket az ellenbizonyításra is megfelelően alkalmazni kell.

(4) Beszámítási kifogás előterjesztése esetén a beszámítási kívánt követelés bizonyítására vonatkozó indítványt a kifogás előterjesztésével egyidejűleg kell előterjeszteni. Ezt a rendelkezést az ellenbizonyításra is megfelelően alkalmazni kell.

(5) A fél bizonyítási indítványát az ellenfél beleegyezésével a per folyamán bármikor előterjesztheti, kivéve ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésztette, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő.

(6) Az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig a fél akkor is előterjesztheti bizonyítási indítványát, ha abban oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az indítvány előterjesztésére egyébként nyitva álló határidő lejártá után jutott a tudomására, illetve amely jogerőre emelkedéséről önhibáján kívül e határidő lejártá után szerzett tudomást, és ezt kellően igazolja.

(7) Az e § rendelkezéseivel ellentétesen előterjesztett bizonyítási indítványt a bíróság köteles figyelmen kívül hagyni.

A tárgyalás elmulasztásának következményei

390. § (1) A fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás nem akadályozza a bírósági meghagyás kibocsátását.

(2) A folytatólagos tárgyalás elmulasztása az ügy érdemében való döntést nem gátolja, a bíróság az ügy érdemében a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.

(3) A 137. § (1) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott esetben szünetelésnek helye nincs, a bíróság a pert megszünteti.

Folytatólagos tárgyalás

391. § Ha az ügy körülményei azt nem zárják ki, a folytatólagos tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az az elhalasztott tárgyalás napját követően legkésőbb harminc napon belül megtartható legyen.

Keresetváltogatás

391/A. § (1) A felperes a keresetét az alperes érdemi ellenkérelme előadása után csak egy ízben, az első tárgyaláson változtathatja meg. Ezen időpont után a felperes – az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig – az alperes hozzájárulásával változtathatja meg a keresetét.

(2) A bíróság kivételesen engedélyezheti, hogy a felperes a keresetét írásban az első tárgyalást követően, de legkésőbb a folytatólagos tárgyalásig nyitva álló időköz első harmadában az alperes hozzájárulása nélkül megváltoztassa, ha az első tárgyaláson ehhez felkészülési időt kért. A megváltoztatott kereset az alperessel a folytatólagos tárgyalást megelőző nyolcadik napig kell kézbesítés útján közölni.

(3) A felperes az alperes hozzájárulása nélkül az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatja keresetét, ha oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül a keresetváltogatásra az (1) bekezdés szerint nyitva álló határidő lejártá után jutott a tudomására, illetve amelynek jogerőre emelkedéséről önhibáján kívül e határidő lejártá után szerzett tudomást, és ezt kellően igazolja.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem zárja ki, hogy a felperes az (1) bekezdésben megjelölt határidőn túl az alperes hozzájárulása nélkül

a) az eredetileg követelt dolog helyett utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelhesen;

b) ugyanazon jogviszony alapján más jogkövetkezmény alkalmazását kérhesse;

c) a keresetét felemelhesse vagy leszállíthassa, illetve az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse;

d) megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követelhesen (123. §).

(5) A bíróság a keresetnek a (4) bekezdés szerint történő megváltoztatását figyelmen kívül hagyja, ha nyilvánvaló, hogy a felperes azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

(6) A keresetnek az 51. § alapján az eredetileg perbe nem vont alperesekre való kiterjesztésére, valamint a per-

behívásra [58. és 63. §, 64. § (1) bek.] az (1)–(3) és az (5) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

Viszontkereset

391/B. § (1) Az alperes a felperes ellen – annak hozzájárulása nélkül – viszontkeresetet az első tárgyaláson indíthat. Ezen időpont után az alperes a felperes ellen – az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig – viszontkeresetet csak annak hozzájárulásával indíthat.

(2) A bíróság kivételesen engedélyezheti, hogy az alperes viszontkeresetet írásban az első tárgyalást követően, de legkésőbb a folytatólagos tárgyalásig nyitva álló időköz első harmadában a felperes hozzájárulása nélkül indíthasson, ha az első tárgyaláson ehhez felkészülési időt kért. A viszontkeresetet a felperessel a folytatólagos tárgyalást megelőző nyolcadik napig kell kézbesítés útján közölni.

(3) Ha a felperes a keresetét az alperes hozzájárulásával vagy a 391/A. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, az alperes a felperes hozzájárulása nélkül indíthat viszontkeresetet. E viszontkereset-indítás határidejére az (1) bekezdés első mondatát, valamint a (2) bekezdést kell alkalmazni azzal, hogy első tárgyaláson azt a tárgyalást kell érteni, amelyen a felperes a keresetét megváltoztatta, ha a keresetváltogatás a tárgyalási időközben történt, akkor a következő tárgyalási napot.

(4) A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasítja a viszontkeresetet, ha nyilvánvaló, hogy a fél azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

(5) A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasítja a viszontkeresetet, amelyben nem kizárólag pénzkövetelést érvényesítenek, vagy amelyben olyan pénzkövetelést érvényesítenek, melynek az értéke a 24. és 25. § rendelkezései szerint számítva az egymillió forintot meghaladja.

Beszámítási kifogás

391/C. § (1) A kísértékű perekben beszámítási kifogást az első tárgyalás után csak akkor lehet előterjeszteni, ha:

a) a beszámítani kért követelést az ellenfél elismeri,

b) a beszámítandó követelés fennállta közokirattal vagy teljes bizonyítóerejű magánokirattal bizonyítható,

c) a beszámítani kért követelés ezen időpontot követően járt le, vagy

d) a követelés fennálltáról vagy lejártáról ezen időpont után szerzett a fél tudomást és ezt valószínűsíti.

(2) A bíróság kivételesen engedélyezheti, hogy a fél az (1) bekezdésben foglalt korlátozás mellőzésével a beszámítási kifogást írásban az első tárgyalást követően, de legkésőbb a folytatólagos tárgyalásig nyitva álló időköz első harmadában terjeszthessen elő, ha az első tárgyaláson ehhez felkészülési időt kért. A beszámítási kifogást az ellenféllel a folytatólagos tárgyalást megelőző nyolcadik napig kell kézbesítés útján közölni.

Határozatok

391/D. § A feleket az ítéletben a rendelkező részt követően tájékoztatni kell a 392–394. § szerint elbírálendő fel-

lebbezés kötelező tartalmi elemeiről, illetve az ezek hiányából adódó jogkövetkezményekről is.”

(2) A Pp. a 391/C. §-t követően a következő alcímmel és 392–394/A. §-sal egészül ki:

„Fellebbezés kísértékű perekben

392. § (1) Fellebbezésnek az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére vagy az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában lényeges eljárási szabálysértésnek az olyan jogszabálysértés minősül, amelynek az ügy érdemi elbírálására kihatása volt.

(3) Az elmulasztott fellebbezési határidő utolsó napjától számított hatvan nap elteltével igazolási kérelem akkor sem terjeszthető elő, ha a mulasztás csak később jutott a fél tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg.

(4) A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének helye nincs. E tilalom nem érvényesül, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor.

(5) A másodfokú eljárásban a 247. § a)–c) pontja alkalmazásának – ha az bizonyítási eljárás lefolytatását tenné szükségessé – csak akkor van helye, ha a keresetváltoztatásra okot adó körülmények a tárgyalás berekesztését követően álltak be. E tilalom nem érvényesül, ha a (4) bekezdés alapján a bizonyítási eljárás folytatásának egyébként is helye van.

(6) Ha a beszámítási kifogás előterjeszhető, a (4) bekezdésben foglalt tilalom annak elbírálása során nem alkalmazható.

393. § (1) A fellebbezést a tanács elnöke a 240–242. §-ban meghatározott intézkedések szükségessége megvizsgálásával egy időben hivatalból elutasítja, ha a fellebbezés – figyelemmel a 392. § (5) és (6) bekezdésére is – nélkülözi a 392. § (1) bekezdésében megjelölt hivatkozást. A fellebbezés elutasításának ezen az alapon nincs helye, ha a fellebbező megjelöli, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala előtti eljárás mely mozzanatát tartja jogszabálysértőnek, illetve azt, hogy az ítélet álláspontja szerint mely jogát vagy jogos érdekét sérti.

(2) A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart.

(3) Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében, illetve az ellenfél csatlakozó fellebbezésének kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti. A határidők elmulasztásának igazolására a 392. § (3) bekezdése irányadó.

394. § (1) Ha az elsőfokú bíróság ítélete a jogszabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására kihatása nem volt,

a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

(2) Lényeges eljárási szabálysértés megállapítása esetén a másodfokú bíróság a 252. §-ban meghatározottak szerint határoz.

(3) Ha az ítélet anyagi jogszabályt sért, és a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak, a bíróság a jogszabálysértő határozatot – mindenkor a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között – megváltoztathatja, egyébként a jogszabálysértő határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és az ügyben eljárt elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

394/A. § A 392–394. § rendelkezései nem alkalmazhatók a végzés elleni fellebbezés esetében. A 392–394. § rendelkezései nem alkalmazhatók az ítélet elleni fellebbezés esetén sem, ha a per tárgya tartási vagy egyéb járadék jellegetű követelés.”

50. § (1) A Pp. 395. §-ának (4) bekezdése a következő g) és h) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy)

„g) a tanú által a peres és nemperes eljárásban felszámítható költségekre vonatkozó részletes szabályokat az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,

h) a fizetési meghagyásos eljárásban alkalmazandó űrlapokat, azok tartalmi és formai kellékeit, az űrlapok közzétételének módját, valamint a benyújtandó űrlapok példányszámát”

(rendeletben állapítsa meg.)

(2) A Pp. 398. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a Pp. a következő 399. §-sal egészül ki:

„398. § E törvény 313–323. §-a összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az Európai Parlament és a Tanács a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó fizetési késedelem leküzdéséről szóló 2000/35/EK irányelvnek 5. cikkével.

399. § (1) Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendeletében (e §-ban: rendelet) meghatározott európai fizetési meghagyás kibocsátására a 22. § (1) bekezdésében és a 23. §-ban meghatározott bíróság rendelkezik hatáskörrel. Ha a rendelet eltérően nem rendelkezik, az európai fizetési meghagyásos eljárásra megfelelően alkalmazni kell a XIX. Fejezet szabályait.

(2) Ha a rendelet szabályaiból más nem következik,

a) a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott felülvizsgálatra e törvénynek a kézbesítési vélelem megdöntésére,

b) a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott felülvizsgálatra e törvénynek a mulasztás igazolására,

c) a rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálatra e törvénynek a perújítás megengedhetőségének vizsgálatára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

51. § (1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 58. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az illeték a peres eljárás illetékének 50%-a, ha az egyezségkötésre az első tárgyalást követően kerül sor. Ha a felek az első tárgyalást követően külön törvényben szabályozott közvetítői eljárásban vettek részt, és ezt követően a bíróság az egyezséget jóváhagyja, az egyébként fizetendő peres eljárás illetékek 50%-ának a közvetítő általános forgalmi adóval növelt díjával, de legfeljebb 50 000 forinttal csökkentett összegét kell megfizetni, feltéve ha a közvetítői eljárást törvény nem zárja ki; a fizetendő illeték mértéke azonban ebben az esetben sem lehet kevesebb a peres eljárás illetékének 30%-ánál.”

(2) Az Itv. 58. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Ha a felek a polgári eljárást megelőzően külön törvényben szabályozott közvetítői eljárásban vettek részt, az eljárás illetékének a közvetítő általános forgalmi adóval növelt – az illetékfizetésre kötelezett fél által viselt – díjával, de legfeljebb 50 000 forinttal csökkentett összegét, de legalább az egyébként fizetendő illeték 50%-át kell megfizetni. Nem jár illetékkedvezmény, ha

a) a közvetítői eljárást törvény kizárja, vagy

b) a közvetítői eljárásban létrejött megállapodás ellenére a megállapodással rendezett jogvita tárgyában a felek bármelyike bírósághoz fordul, kivéve ha a per tárgya kizárólag a megállapodásban foglaltak érvényesítése.”

52. § A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 40. §-a a következő c) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„c) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a névjegyzékbe történő felvételi eljárás lefolytatásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és megfizetésének szabályait.”

53. § (1) A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 15. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A céginformációs szolgálat a cégjegyzékben szereplő fennálló vagy törölt adatok, a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem elektronikusan rögzített, még be nem jegyzett adatainak, valamint a számviteli törvény szerinti beszámoló megismerését (a betekintés lehetőségét) kérelemre, bárki számára ingyenesen biztosítja, feltéve, hogy a céginformációt elektronikus úton kéri.”

(2) A Ctv. 20. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cég cégjegyzékének adatait, illetve azok változásait – ideértve a cég törlését is – tartalmazó végzését a cég bíróság költségtérítés ellenében a Cégbizonylatban hozza nyilvánosságra, felsorolva azokat az okiratokat is, amelyek alapján a végzést meghozta. A cég bíróság a végzést

automatikusan, elektronikus úton juttatja el a Cégbizonylat számára. A végzésben, illetve annak alapján a Cégbizonylatban megjelenő közleményben azt is szerepeltetni kell, hogy a vonatkozó cégiratok a cégjegyzéket vezető cégbíróságon megtekinthetők. Emellett a Cégbizonylatban közzétételre kerülnek azok a cégjegyzékadatok is, amelyekkel törvény rendelkezése szerint – más szervezet döntése alapján – elektronikus úton egészül ki a cégjegyzék.”

(3) A Ctv. 36. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során az elektronikus úton küldött okiratokat minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni, oly módon, hogy az időbélyegző alapján a minősített elektronikus aláírás használatára való jogosultság – okirat aláírásának időpontjában való – fennállása megállapítható legyen. A jogi képviselő e kötelezettséget olyan módon is teljesítheti, ha a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet látja el minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel. A cégbíróság által küldött elektronikus okirat közokiratnak minősül.”

54. § A Ctv. 37. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet és annak mellékleteit a jogi képviselő elektronikus okirat formájában, elektronikus úton a céginformációs szolgálatnak küldi meg. A bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem a kormányzati portál útján is benyújtható. A bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem benyújtására vonatkozó határidők szempontjából a céginformációs szolgálatnak, illetve a kormányzati portálhoz érkezés időpontja irányadó.”

55. § (1) A Ctv. 38. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A céginformációs szolgálat az elektronikus okiratot informatikai szempontból (így az elektronikus aláírás hitelessége, az adatok sértetlensége, az időbélyegző dátuma és hitelessége, az elektronikus okirat formátuma tekintetében) megvizsgálja. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem informatikai szempontból szabályszerűen került benyújtásra, a céginformációs szolgálat haladéktalanul továbbítja az illetékes cégbírósághoz. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem és mellékletei informatikai szempontból hibásak vagy hiányosak, a céginformációs szolgálat az iratokat a (2) bekezdés szerinti elektronikus igazolással együtt a jogi képviselőnek visszaküldi. Ebben az esetben a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet be nem nyújtottnak kell tekinteni.

(2) A céginformációs szolgálat a kérelem megérkezéséről, és arról, hogy azt továbbította a cégbírósághoz, a kérelem cégbírósághoz való sikeres továbbításával egyidejűleg elektronikus igazolást küld a jogi képviselőnek. A céginformációs szolgálat abban az esetben is igazolást küld a jogi képviselő számára, amennyiben az iratokat nem továbbítja a cégbíróság számára. Az elektronikus igazolást

fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni.

(3) Ha a céginformációs szolgálatnál, illetve a kormányzati portálnál felmerült üzemzavar akadályozta a kérelem határidőben történő benyújtását, erre hivatkozással – a jogvesztő határidő esetét is ideértve – akkor is van helye igazolásnak, ha azt egyébként törvény kizárja.”

(2) A Ctv. 39. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cégbíróság a jogi képviselővel elektronikus úton közli a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során hozott végzéseket. Az elektronikus úton közölt végzést a jogi képviselő minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott visszaigazolásában megjelölt időpontban kell kézbesítettnek tekinteni. A visszaigazolásban fel kell tüntetni a cégbíróság megnevezését és az ügy számát is. A kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények az elektronikus úton történő közléshez fűződnek. Ha a cégbíróság 3 munkanapon belül nem kap visszaigazolást a jogi képviselőtől, a végzést a cégbíróság írásban is megküldi. Ebben az esetben a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények az írásban történő közléshez fűződnek. A cégbíróság vezetője kijelölheti azon szervezeti egységet vagy személyt, amely, illetve aki gondoskodik a végzéseknek a cég jogi képviselője részére történő elektronikus kiadmányozás útján történő elektronikus megküldéséről.”

56. § (1) A Ctv. 48. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A bejegyzési kérelem elbírálásáról a cégbíróság a bejegyzési kérelem érkezését követő egy munkaórán belül határoz. A kérelem elbírálására nyitva álló határidő számításának kezdő időpontja munkanapokon reggel 9 óra.”

(2) A Ctv. 48. §-ának (7) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(A cégbíróság a bejegyzési kérelmet elutasítja, ha)

„d) az adóhatóság értesítése alapján az adószám megállapításához szükséges, az általános forgalmi adó alanyának az adóköteles tevékenysége megkezdésének bejelentésével összefüggő nyilatkozat nem felel meg a jogszabályi előírásoknak.”

57. § A Ctv. 50. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a cég létesítő okirata szerződésminta alkalmazásával készült, a változásbejegyzési eljárásra a 48. § rendelkezéseit kell alkalmazni. Egyéb változásbejegyzési eljárásban a 48. § rendelkezései nem alkalmazhatóak, és a változásbejegyzési kérelemhez az 1. és 2. számú melléklet szerinti iratokat kell csatolni.”

58. § A Ctv. 1. számú mellékletének V.1. pontja a következő f) alponttal egészül ki:

(A végelszámolás esetén szükséges okiratok:)

„f) állami adóhatósági és vámhatósági nyilatkozat arról, hogy a cégnek adótartozása nincs, és a cégnél adóhatósági eljárás nincs folyamatban.”

59. § A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2007. évi LXI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) E törvény 12–14. §-a, 17. és 18. §-a, valamint 19. §-ának (2) bekezdése 2008. július 1. napján lép hatályba. E törvény 16. §-a 2009. július 1. napján lép hatályba. E törvény 15. §-a nem lép hatályba.”

60. § Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 27/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ügyvéd a cég – általa készített – létesítő okiratának és e cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelme további mellékleteinek elektronikus okirati formába alakítása esetén, az elektronikus kérelmet minősített elektronikus aláírásával látja el. Az ügyvéd a más eljárás kapcsán összeállított elektronikus kérelem esetében is az átalakított okiratokat magában foglaló kérelmet látja el minősített elektronikus aláírásával. A minősített elektronikus aláírással az ügyvéd bizonyítja, hogy az elektronikus okirat tartalma megegyezik az eredeti papíralapú okirattal. Időbélyegzővel csak a teljes e-aktát kell lezárni.”

61. § A jogi segítségnyújtással kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLI. törvény 21. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Pp.-nek és a Be.-nek e törvény 14. §-ával és 15. §-ával megállapított rendelkezéseit a 2008. január 1-jét követően indult ügyekben kell alkalmazni, valamint azokban a 2008. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben, melyekben a költségkedvezmény vagy pártfogó ügyvédi képviselőlet biztosítására vonatkozó igény ezen időpontot követően merült fel.”

62. § A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 67. §-a (2) bekezdésének a helyébe a következő bekezdés lép, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) Az Európai Unió tagállamai viszonylatában a 1393/2007/EK tanácsi rendelet alapján az iratok kézbesítésére irányuló jogsegélyforgalomban a magyar bíróság EU-tagállam bíróságával vagy más hatóságával közvetlenül érintkezik.”

63. § (1) Ez a törvény a (2)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 42–44., 59. és 61. §-a, valamint 63. §-ának (10) bekezdése a törvény kihirdetését követő napon lép hatályba.

(3) E törvény 14., 15., 20., 23–26. és 30. §-a, 50. §-a (1) bekezdésének a Pp. 395. §-a (4) bekezdésének g) pontját megállapító rendelkezése, valamint 55–58. és 60. §-a, továbbá 64. §-ának (1) bekezdése 2008. július 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 62. §-a 2008. november 13-án lép hatályba, egyidejűleg a Pp. 135. §-a (1) bekezdése *a*) pontjának, valamint 136/A. §-a (3) bekezdése *a*) pontjának „1348/2000/EK tanácsi rendelet” szövegrésze helyébe az „1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet” szövegrész lép.

(5) E törvény 50. §-ának (2) bekezdése 2008. december 18-án lép hatályba.

(6) E törvény 53. és 54. §-a 2009. február 1-jén lép hatályba.

(7) E törvény 2. §-a, valamint 45. §-ának a Pp. 314. §-ának (3), 315. §-ának (4) és 317. §-ának (2) bekezdését megállapító rendelkezése 2009. július 1-jén lép hatályba.

(8) E törvény által megállapított rendelkezéseket – amennyiben a (9) bekezdés eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépésük után indult ügyekben kell alkalmazni.

(9) E törvény 1., 2., 9., 10., 14., 15., 17., 20–34., 38–44., 46. és 61. §-a által megállapított rendelkezéseket, valamint 63. §-ának (10) és 64. §-ának (1) bekezdését a hatálybalépésükkor folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

(10) A keresetlevelet (fizetési meghagyás iránti kérelmet) a bíróságnak a Pp. 130. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eseteken kívül akkor is idézés kibocsátása nélkül el kell utasítania, illetve a perindítás hatályainak beállta után a pert a Pp. 157. §-ában meghatározott eseteken kívül a bíróság akkor is köteles hivatalból, az eljárás bármely szakában megszüntetni, ha a közút területén vagy a közút területén kívüli közterületen létesített, illetve kijelölt várakozóhely jogosulatlan használata folytán keletkezett igények érvényesítésére a keresetlevelet (fizetési meghagyás iránti kérelmet) a jogosulatlan úthasználattól számított egy éven túl nyújtották be. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs.

64. § (1) 2008. július 1-jén a Pp. 5. §-ának (2) bekezdése a következő mondatral egészül ki: „A bíróság a nyilvánosságot különösen indokolt esetben a tárgyalásnak a tanúkihallgatással érintett részéről akkor is kizárhatja, ha a tanú adatainak zártan kezelését rendelte el, és a zárt tárgyaláson történő meghallgatás a tanú, illetve hozzátartozója életének, testi épségének a megóvása érdekében feltétlenül szükséges.”

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Pp. 12/A. §-ának (2) bekezdésében az „illetve meghozhatja mindazokat a határozatokat” szövegrész helyébe az „illetve – az ítélet kivételével – meghozhatja mindazokat a határozatokat” szövegrész lép.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Pp. 84. §-ának (1) bekezdésében az „Azt a felet (ideértve a beavatkozót is)” szövegrész helyébe az „Azt a természetes személy felet (ideértve a beavatkozót is)” szövegrész lép.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Pp. 118. §-ának (5) bekezdésében a „leírást végző bírósági alkalmazott jár el” szövegrész helyébe a „leírást végző bírósági alkalmazott (a továbbiakban: leíró) jár el” szövegrész lép.

(5) A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 61. §-ának (1) bekezdésében a „60 napon belül” szövegrész helyébe a „30 napon belül” szövegrész lép.

(6) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Pp. 23. §-a (1) bekezdése *n*) pontjának a „[1997. évi LXXXIII. tv. 30. §]” szövegrésze,

b) a Pp. 121. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja.

(7) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Pp. 220. §-a (3) bekezdésének második mondata,

b) a Pp. 256/B–256/E. §-a és az azt megelőző alcím,

c) a Pp. 259. §-ának az „– a 256/B–256/E. §-ok kivételével –” szövegrésze.

65. § (1) A Pp. e törvény 15. §-ával módosított a rendelkezését a folyamatban lévő ügyekben akkor kell alkalmazni, ha a bírósági meghagyás ellen előterjesztett ellentmondás alapján kitűzött tárgyalást a törvény hatálybalépésekor még nem tartották meg.

(2) A Pp. e törvény 20., 23–26. és 30. §-ával, valamint 64. §-ának (1) bekezdésével módosított rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben arra a tanúra (szemletárgy birtokosára) és igazságügyi szakértőre kell alkalmazni, akinek a kihallgatását, illetve meghallgatását a bíróság még nem fogantatosította.

(3) A Pp. e törvény 40. és 41. §-ával módosított rendelkezéseit azokban az ügyekben is alkalmazni kell, melyekben a jogerős ítéletet e törvény hatálybalépését megelőző öt éven belül hozták meg.

(4) A Pp. e törvény 46. §-ának (3) bekezdésével megállapított 340/A. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidőt azokban az ügyekben, melyekben a felülvizsgálati kérelem e törvény hatálybalépése előtt érkezett a Legfelsőbb Bírósághoz, a törvény hatálybalépésének időpontjától kell számítani.

66. § E törvény 1–62. §-a 2009. december 31-én hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi XXXI. törvény

az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról*

*A közoktatásról szóló
1993. évi LXXIX. törvény módosítása*

1. § A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 8. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) A Nemzeti alaptanterv kötelező rendelkezéseket állapíthat meg a helyi tanterv elkészítéséhez.”

2. § A Kt. 13. §-a a következő (6)–(8) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A szülőt megilleti a közérdekű igényérvényesítés joga. A közérdekű igényérvényesítés joga alapján a szülő – a közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos eljárásokra vonatkozó rendelkezések szerint – eljárást indíthat, vizsgálatot kezdeményezhet az intézmény vezetőjénél, az intézmény fenntartójánál, a jegyzőnél, a főjegyzőnél, a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatalnál vagy más hatóságnál minden olyan esetben, amikor konkrétan nem határozhatók meg a jogai-ban sértett személyek, illetve a veszélyeztetett személyek köre. A szülő joga továbbá, hogy saját vagy gyermeke ügyében, valamint a közérdekű igényérvényesítés során igénybe vegye az oktatásügyi közvetítői szolgálatot.

(7) A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét megilleti az a jog, hogy gyermeke óvodába járatásához – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – anyagi támogatást kapjon, feltéve, hogy gyermekét legkésőbb a negyedik életévében beiratja az óvodába.

(8) A szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét. A szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskola-pszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a tanulóval foglalkozó pedagógusok kezdeményezésére a nevelőtestület erre javaslatot tesz. A jegyző kötelezheti a szülőt, hogy az e bekezdésben meghatározott kötelezettségének tegyen eleget.”

3. § (1) A Kt. 33. §-a (1) bekezdése a következő *f)* ponttal egészül ki:

(A többcélú intézmény lehet)

„*f)* egységes, az óvodai és bölcsődei feladatokat ellátó intézmény.”

(2) A Kt. 33. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A többcélú intézményben egy szervezeti és működési szabályzatot, pedagógiai programot, házirendet, intézményi minőségirányítási programot, az általános művelődési központban egy pedagógiai-művelődési programot kell készíteni.”

(3) A Kt. 33. §-a a következő (14)–(15) bekezdéssel egészül ki:

„(14) Egységes, az óvodai és a bölcsődei nevelés feladatait ellátó intézmény hozható létre a legalább második életévüket betöltött, továbbá az óvodai nevelésben ellátható gyermekek közös neveléséhez (a továbbiakban: egységes óvoda-bölcsőde). Egységes óvoda-bölcsőde akkor hozható létre, ha a települési önkormányzat nem köteles bölcsődét működtetni, és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai csoport, illetve a bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, feltéve továbbá, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. Egységes óvoda-bölcsőde szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként működhet minden olyan többcélú közoktatási intézményben, amely az e §-ban meghatározottak szerint óvodai feladatot is elláthat.

(15) A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység olyan többcélú közoktatási intézményben szervezhető meg, amely nem lát el óvodai, iskolai, kollégiumi feladatot.”

4. § A Kt. 42. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az iskola – jogszabályban meghatározottak szerint – állapíthatja meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). Az iskola a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni.”

5. § A Kt. 55. §-a a következő (3)–(4) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés jelölése (5) bekezdésre változik:

„(3) Ha a közoktatási intézmény tagintézményei különböző településen találhatók, vagy a többcélú közoktatási intézmény tagintézményeinek száma egy településen belül meghaladja az ötöt, illetve, ha a többcélú közoktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeinek a száma meghaladja az ötöt, a közoktatási intézmény élére főigazgató, a tagintézmény, az intézményegység élére igazgató, óvodavezető bízható meg. E rendelkezések alkalmazhatók akkor is, ha a közoktatási intézmény alapító okirata szerint a felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám eléri az ezeröttszáz főt. A főigazgatóra egyebekben az intézményvezetőre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy munkaidejére a 16. § (4) bekezdését, valamint az 1. számú melléklet Első részének kötelező óraszámot megállapító rendelkezéseit – a munkáltatói jog gyakorlójának döntésétől függően – nem kell alkalmazni. Az igazgató, óvodave-

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 2-i ülésnapján fogadta el.

zető foglalkoztatására a szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegység vezetőjére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) Az intézményvezetői megbízásra benyújtott pályázat, a pályázattal kapcsolatosan – e törvény alapján véleményezésre jogosultak által – kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazás eredménye közérdekből nyilvános adat, amelyet a közoktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.”

6. § (1) A Kt. 57. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik)

„f) a házirend, az intézményi minőségirányítási program elfogadása;”

(2) A Kt. 57. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból – meghatározott időre vagy alkalmilag – bizottságot hozhat létre, illetve egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a szakmai munkaközösségre, az iskolaszékre vagy a diákönkormányzatra. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles – a nevelőtestület által meghatározott időközönként és módon – azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár. E rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a nevelési program, illetve a pedagógiai program, továbbá a szervezeti és működési szabályzat, a házirend és az intézményi minőségirányítási program elfogadásánál.”

7. § A Kt. 58. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nevelési-oktatási intézmény pedagógusai szakmai munkaközösségeket hozhatnak létre. A munkaközösség szakmai, módszertani kérdésekben segítséget ad a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelő és oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, értékeléséhez és ellenőrzéséhez. Szakmai munkaközösség hozható létre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, a szabadidő hasznos eltöltésével összefüggő feladatok, a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját szolgáló feladatok segítéséhez is. A szakmai munkaközösség éves terv szerint részt vesz az intézményben folyó szakmai munka belső ellenőrzésében. A szakmai munkaközösség tagja és vezetője a belső értékelésben és ellenőrzésben akkor is részt vehet, ha nem szerepel az Országos szakértői névjegyzékben. A szakmai munkaközösség – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint – gondoskodik a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak szakmai segítéséről. A nevelési-oktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata a szakmai munkaközösség részére további feladatokat állapíthat meg. Az e bekezdésben meghatározott feladatok ellátására, a pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.”

8. § A Kt. 66. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a § a következő (3)–(5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3)–(8) bekezdés jelölése (6)–(11) bekezdésre változik:

„(2) Az általános iskola – beleértve a kijelölt iskolát is – köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település egészére kiszámított aránya. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a településen belüli arányát oly módon kell meghatározni, hogy az adott településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát el kell osztani a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes gyermek létszámával. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi körzetben belüli arányának meghatározásához az egyes felvételi körzetekben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak a létszámát el kell osztani a felvételi körzetben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes tanuló létszámával (a továbbiakban: halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya).

(3) Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az ötven százalékot, és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Az elégséges férőhelyek meglétét az iskola alapító okiratában meghatározott maximális tanulói létszám alapján kell megállapítani.

(4) A kijelölt iskola [30. § (4) bek.] – akkor is, ha nem kötelező felvételt biztosító iskola – a tanuló felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg. A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó jelentkezőt – ha a felvételi követelményeknek megfelel – a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén, illetőleg a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén és magyarul tanító iskolába (tagozatra, osztályba, csoportba) fel, illetve át kell venni. A fenntartó a szakiskolát és a középiskolát is kijelölheti kötelező felvételt biztosító iskolának.

(5) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni. A halmozottan hátrányos helyzetű ta-

nulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen van, ahol az iskola székhelye található. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye található. Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt a jelentkezők között. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt sajátos helyzete indokolja. A sajátos helyzetet a helyi önkormányzat rendeletben állapítja meg. Nem kell vizsgálni az iskolai arány megtartását abban az esetben, ha azt az e bekezdésben meghatározott előnyben részesítési kötelezettség megtartása miatt lépték át. A (2)–(5) bekezdésben foglaltakat a településen lévő valamennyi általános iskolai feladatellátási hely tekintetében alkalmazni kell akkor is, ha az iskola székhelye nem a településen található.”

9. § (1) A Kt. 94. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az oktatásért felelős miniszter szabályozza)

„c) az ágazati minőségpolitikai feladatok ellátásának, az országos mérési feladatok szervezésének, a teljesítmény értékelésének rendjét és elveit, a közoktatás minőségbiztosításával összefüggő tevékenységet, az intézményi szakmai minősítési eljárást, a szakmai minősítő testület létrehozását és működését, a minősítési eljárásban szakértőként való közreműködés feltételeit, a minősítő testület által meghatározható szakmai kritériumokat, a szakmai minősítési eljárás során kiadható minősítést, a minősítéshez kapcsolódó költségvetési támogatási rendet, a szakmai minősítési eljárásért kérhető díj megállapításának rendjét, mértékét, a befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználását;”

(2) A Kt. 94. §-a (1) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az oktatásért felelős miniszter szabályozza)

„j) az Országos szakértői névjegyzék és az Országos vizsgáztatási névjegyzék elkészítését és a névjegyzékre történő felvétel további szakmai feltételeit, továbbá eljárási kérdéseit, valamint a felvétel meghosszabbításának feltételeit, a szakértői és vizsgaelnöki továbbképzés kérdéseit, a továbbképzés elmulasztásának következményeit, a szakértővel és a vizsgaelnökkel szembeni bejelentések kivizsgálásának eljárását, továbbá az országos szaktanácsadói tevékenység keretében megszervezésre kerülő nem tantárgyhoz, szakterülethez kötődő szaktanácsadói feladatokat, azok megszervezését, valamint az országos szaktanácsadói tevékenységhez kapcsolódó további szakmai kö-

vetelményeket, az Országos szakértői névjegyzékbe felvett szakértők szakértői tevékenységét, a nem tantárgyhoz, nem szakterülethez kötődő országos szakmai szolgáltatások körét, területeit, megszervezését, az országos pedagógiai szakmai szolgáltatásban való részvétel feltételeit, az országos pedagógiai szakmai szolgáltató intézmény kijelölését, a Pedagógus-továbbképzési Akkreditációs Testület létrehozását és működését;”

(3) A Kt. 94. §-a (1) bekezdése a következő n)–o) ponttal egészül ki:

(Az oktatásért felelős miniszter szabályozza)

„n) az iskolai felvételi eljárás rendjét, az iskolai vizsgáztatással, az akkreditációs eljárással, a szakértői és vizsgáztatási névjegyzék összeállításával és a névjegyzékbe történő felvétellel összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit, továbbá a vizsgáztatással, a szakértői tevékenységgel kapcsolatos díjazás megállapításának kérdéseit;

o) az egységes óvoda-bölcsőde létesítésének feltételeit, a létesítés és működés, a nevelésben való közreműködés szakmai szabályait, és a harmadik életévüket be nem töltött gyermekek felvételének feltételeit, az oktatásügyi közvetítői szolgálat igénybevételének rendjét, feladatait, működését.”

(4) A Kt. 94. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az oktatásért felelős miniszter az (1) bekezdésben meghatározott jogkörét

a) a szakképzés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszterrel,

b) az egységes óvoda-bölcsőde tekintetében a szociális ellátásért felelős miniszterrel egyetértésben gyakorolja.”

10. § (1) A Kt. 94. §-a (3) bekezdésének l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány rendeletben szabályozza)

„l) a pedagógus-továbbképzést teljesítők anyagi elismerésének, a várakozási idő csökkentésének lehetőségét, azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítést meg kell állapítani, valamint a kereset-kiegészítés legkisebb összegét, az intézményi minőségirányítási programban meghatározott szempontok és értékelési rend alapján adható anyagi elismerés rendjét, továbbá a pedagógus-munkakör tekintetében a kötelező órát meghaladó tanítás munkáltatói elrendelését, az elrendelt tanítás díjazását, a munkaidő-beosztás, a tanítási időkeret, továbbá nevelési-oktatási intézményekben a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és készenlét elrendelésének feltételeit, az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását is magában foglaló általánódíjazás megállapításának szabályait és mértékét, az intézményvezetői és vezetőhelyettesi feladatot ellátók, az átlagostól eltérő feladatot ellátó, a nehezebb körülmények között dolgozó pedagógusok, a pályakezdő pedagógusok többlétdíjazása, kiegészítő illetménye megállapításának

feltételeit, a díjazás mértékét, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szülei iskolai végzettséggel összefüggő önkéntes nyilatkozatának kérdéseit;”

(2) A Kt. 94. §-a (3) bekezdése a következő *p*) ponttal egészül ki:

(A Kormány rendeletben szabályozza)

„*p*) az érettségizők vizsgáztatásában részt vevők díjazásával kapcsolatos kérdéseket, az érettségi vizsgán való részvétellel összefüggő – az oktatási hivatal által megállapítható – vizsgadíj megállapításának elveit, a diákigazolvány, a pedagógusigazolvány kiállításával összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának, befizetésének és felhasználásának kérdéseit, a közoktatás információs rendszerével összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és befizetésének rendjét, a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és beszedésének, befizetésének rendjét, valamint a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógus-továbbképzéssel kapcsolatos akkreditációs eljárással összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, a befolyt összeg felhasználását, illetőleg a befizetés rendjét, a pedagógus ösztöndíj alapítását.”

(3) A Kt. 94. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (4)–(6) bekezdés jelölése (5)–(7) bekezdésre változik:

„(4) A Kormány a közoktatás-kutatás támogatása és elismerése céljából pedagógusok számára ösztöndíjat alapíthat. A Kormány által alapított ösztöndíj – külön törvény szerint – mentes a közterhektől.”

11. § A Kt. a következő 95/B–95/C. §-sal egészül ki:

„95/B. § A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal a hatósági ellenőrzés során feltárt jogsértés – ideértve a szükséges intézkedés elmulasztásával elkövetett szabálytalanság esetét is – a 95/A. § (6) bekezdés *c*) pontjában meghatározott felügyeleti bírság összegének megállapításánál figyelembe veszi:

- a*) a jogsértés súlyosságát,
- b*) a jogsértésnek a közoktatási intézmény működésére gyakorolt hatását,
- c*) a gyermekek, a tanulók, a szülők érdekeinek sérelmét és az érintettek számát,
- d*) a jogsértéssel okozott kárt,
- e*) az intézkedése alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolását, illetve az arra irányuló szándékot,
- f*) a jogsértő állapot fennállásának időtartamát, illetve a jogsértés ismétlődését, gyakoriságát,
- g*) a jogsértés feltárásában való közreműködést, a jogsértés következményeinek felszámolása érdekében tett intézkedéseket és az elért eredményeket, illetve a kárenyhítés mértékét,
- h*) a vizsgált időszak alatt több különböző jogsértés elkövetése esetén azok számát és hatását, az *a*)–*g*) pontok szerinti feltételeket egyenként és összességükben mérlegelve.

95/C. § (1) Ha a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal a hatósági ellenőrzés során feltárja, hogy a nevelési-oktatási intézmény a felvételi, átvételi kérelem elbírálása során megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, az érintett szülő kérelmére megállapítja az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági jogviszony létrejöttét. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal akkor hozhat határozatot a felvételi, átvételi kérelem tárgyában, ha a kérelem benyújtásától számítva kevesebb, mint százötven nap telt el. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal eljárása során – az ellenkező bizonyításáig – vélelmezni kell az egyenlő bánásmód sérelmét, ha a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felvételi, átvételi kérelmének elbírálása során nem tartották meg a felvételi eljárás szabályait. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal határozatát az osztály, csoport maximális létszámhatárokat megállapító rendelkezésekre és az iskolai felvételi arányokra vonatkozó rendelkezésekre tekintet nélkül végre kell hajtani. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal mindaddig, amíg az érintett gyermek, tanuló az adott nevelési-oktatási intézménnyel óvodai felvételi jogviszonyban, tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági jogviszonyban áll, szükség szerint, de minden nevelési évben, illetve tanítási évben legalább egy alkalommal meggyőződik arról, hogy sérült-e az egyenlő bánásmód követelménye a nevelési-oktatási intézményben.

(2) Ha a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal a hatósági ellenőrzés során megállapítja, hogy a településen vagy a település meghatározott részében nincs kötelező felvételt biztosító óvoda, illetve kötelező felvételt biztosító iskola vagy az iskolai körzethatár meghatározására vonatkozó rendelkezéseket nem tartották meg – a 4. § (7) bekezdésében, a 4/A. §-ban, a 65. § (2) bekezdésében, a 66. § (2) bekezdésében, a 88. § (7) bekezdésében és a 3. számú mellékletben meghatározottakra tekintettel – kijelöli azt az önkormányzati feladatellátásban részt vevő óvodát, illetve általános iskolát, amely nem tagadhatja meg a gyermek óvodai felvételét, iskolai felvételét. A kijelölés egy nevelési, illetve tanítási évre szólhat, de – az e bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén – több alkalommal is meghosszabbítható. A kijelölés megszűnése nem érinti a kijelölés alapján létesített óvodai felvételi jogviszonyt, illetve tanulói jogviszonyt.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában önkormányzati feladatellátásban részt vevő óvodának, iskolának kell tekinteni a helyi önkormányzat és az önkormányzati társulás fenntartásában működő óvodát és iskolát, továbbá azt a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartású óvodát és iskolát, amely a települési önkormányzattal kötött közoktatási megállapodás alapján részt vesz az önkormányzati feladatellátásban, vagy az önkormányzat által átadott épületben működik, feltéve, hogy az épületátadásért, az épület használatáért fizetett ellenszolgáltatás nem éri el a piaci értéket, illetve az épület használatával járó költségeket az átadó helyi önkormányzat részben vagy egészben átvállalta.

(4) A (2) bekezdés alkalmazásában önkormányzati feladatellátásban részt vevő óvodának, iskolának kell tekinteni az óvodát és az iskolát akkor is, ha a helyi önkormányzat a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartó részére ad bármilyen, a fenntartói feladatok ellátását segítő támogatást. Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a nem állami, nem önkormányzati fenntartásban lévő óvoda, iskola részt vesz az önkormányzati feladatellátásban, ha olyan épületben működik, amelyben korábban önkormányzati fenntartású óvoda, iskola működött.

(5) A (3)–(4) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a nevelési-oktatási intézmény a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvény hatálya alá tartozó ingatlanban működik.

(6) Ha a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal olyan óvodát, iskolát jelölt meg, amely nem a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti településen működik, a megjelölt óvoda, iskola fenntartója a gyermek, a tanuló felvételének napjától az éves költségvetésről szóló törvényben az egyházi jogi személy részére megállapított kiegészítő támogatás összegének megfelelő összegű támogatásra válik jogosulttá, mindaddig, amíg az óvodai ellátás nem szűnik meg, illetve a tanulói jogviszony fennáll. A támogatás forrása a gyermek, illetve a tanuló ellátásáról nem gondoskodó helyi önkormányzat részére az önkormányzati finanszírozási rendszerben járó nettó finanszírozás összege.

(7) A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal (1)–(2) bekezdés alapján hozott határozata – fellebbezésre tekintet nélkül – azonnal végrehajtható.

(8) A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéssel egyidejűleg az egyenlő bánásmód megsértése miatt az intézményvezetővel szemben szabálysértési eljárást indít.”

12. § (1) A Kt. 102. §-a (3) bekezdése a következő második és harmadik mondatral egészül ki:

„Az e bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához – az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva – legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.”

(2) A Kt. 102. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (11)–(12) bekezdés jelölése (12)–(13) bekezdésre változik:

„(11) A fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása évének március utolsó munkanapjáig hozhat a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével, fenntartói jogának átadásával, megszüntetésével összefüggő döntést.”

13. § A Kt. a következő 105. §-sal egészül ki:

„105. § (1) A helyi önkormányzat az önkormányzati intézkedési terv, illetve a fővárosi, megyei fejlesztési terv ré-

szeként vagy az abban foglaltakra tekintettel önálló intézkedési tervként meghatározza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket (a továbbiakban: közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv).

(2) A hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele, hogy a helyi önkormányzat, az önkormányzati társulás rendelkezzen – az oktatásért felelős miniszter által kiadott útmutató figyelembevételével elkészített – közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervvel. A pályázatok elbírálásánál – az előírt feltételek megléte esetén – előnyben kell részesíteni azt a közoktatási intézményt fenntartó társulást, amelynek tagjai között olyan önkormányzat is található, amely szerepel a hátrányos helyzetű települések jegyzékén, továbbá azt a közoktatási intézményt fenntartó települést és társulást, amelynek az illetékességi területén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók összes gyermekhez, tanulóhoz viszonyított aránya eléri a huszonöt százalékot.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat a nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartók tekintetében is alkalmazni kell.”

14. § A Kt. 132. §-a a következő (8)–(17) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A 2008. évi XXXI. törvény 3. §-ával megállapított Kt. 33. §-ának (14) bekezdése alapján egységes óvodabölcsőde indítására első ízben a 2009. évi nevelési évben van lehetőség.

(9) A 2008. évi XXXI. törvény 3. §-ával megállapított Kt. 33. §-ának (15) bekezdése szerint 2009. január 1-jéig kell átszervezni a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságokat.

(10) A 2008. évi XXXI. törvény 8. §-ával megállapított Kt. 66. §-ának (3) bekezdése alapján az elégséges férőhelyek meglétét a 2008. január 1. napján érvényes alapító okiratban meghatározott tanulói maximális létszám alapján kell meghatározni. E rendelkezéstől akkor lehet eltérni, ha az alapító okiratban megemelik a maximális tanulói létszámot, vagy azért csökkentik, mivel az adott iskolában a tanulói felkészítésre rendelkezésre álló helyiségek száma csökkent.

(11) A 2008. évi XXXI. törvény 8. §-ával megállapított Kt. 66. § (2) bekezdés szerinti felvételi körzeteket 2008. december 31-éig kell kialakítani.

(12) A 2008. évi XXXI. törvény 11. §-ával megállapított Kt. 95/C. § (1) bekezdésében foglaltakat – ha az intézkedésre megadott határidő még nem telt el – a 2008/2009. tanítási évre történő felvételi eljárás tekintetében is alkalmazni kell.

(13) A 2008. évi XXXI. törvény 12. §-ával megállapított Kt. 102. § (11) bekezdésében foglaltakat 2008-ban azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével összefüggő döntést a 2008. évi XXXI. törvény hatálybalépését követő hónap utolsó munkanapjának végéig lehet meghozni.

(14) Nem indítható a következő tanítási évben az általános iskola első évfolyamán osztály, ha – az e törvény 66. §-ának (3) bekezdése alapján – nem láthat el kötelező felvételi feladatot, mivel a körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti arányának túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, továbbá a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya eléri az ötven százalékot, és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez, amennyiben az újonnan felvett halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal, az iskolával tanulói jogviszonyban álló, összes halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az iskolával tanulói jogviszonyban álló összes tanulóhoz viszonyított aránya (a továbbiakban: halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai aránya) az előző tanítási évhez viszonyítva tíz százalékkal megemelkedett, és ennek következtében a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai aránya elérte az ötven százalékot. Az osztályindítás korlátozására vonatkozó rendelkezéseket első ízben a 2010/2011. tanévben kell alkalmazni, a 2009/2010. tanítási évben kialakult halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai aránya alapján.

(15) A 2009/2010. tanítási évben nem indítható az első évfolyamon osztály abban az általános iskolában, amely nem jelölhető ki kötelező felvételt ellátó iskolának, feltéve, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai aránya a 2008/2009. tanévben elérte az ötven százalékot.

(16) A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal – a fenntartó kérésére – az érintett iskolának felmentést adhat az osztályindítás tilalma alól, feltéve, hogy a felmentés elmaradása esetén az iskolai nevelés és oktatás igénybevétele a tanuló és a szülő részére aránytalan teherrel járna.

(17) Ha a helyi önkormányzati intézményfenntartó a nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskola továbbműködéséhez szükséges engedélyt nem szerezte be, e törvény hatálybalépését követő hónap utolsó munkanapjának végéig kezdeményezheti azt a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatalnál.”

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

15. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a következő 20/C. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Óvodáztatási támogatás

20/C. § (1) A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rend-

szeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

a) a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása

aa) az év első felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább három hónap eltelt, a beíratás évének június hónapjában,

ab) az év első felében történik, de júniusig nem telt el három hónap, a beíratás évének december hónapjában,

ac) az év második felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább három hónap eltelt, a beíratás évének december hónapjában,

ad) az év második felében történik, de a beíratás évében decemberig nem telt el három hónap, a következő év június hónapjában [a továbbiakban az aa)–ad) pont alattiak együtt: első alkalom],

b) a gyermek beíratását követően második és további alkalommal

ba) a tárgyév június hónapjában,

bb) a tárgyév december hónapjában, pénzbeli támogatást folyósít.

(2) Az (1) bekezdés szerinti pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek törvényes felügyeletét ellátó szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

(3) Az (1) bekezdés szerinti pénzbeli támogatás összege a 2009. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint. A 2009. évet követően az összeg emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

(4) A helyi önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás nyújtható. A természetbeni támogatást a gyermek beíratását követő hét munkanapon belül kell a szülő rendelkezésére bocsátani.”

16. § A Gyvt. a következő 160/A. §-sal egészül ki:

„160/A. § A 2008. évi XXXI. törvény 15. §-ával megállapított, a Gyvt. 20/C. §-ában foglalt pénzbeli támogatás az új jelentkezők részére első ízben annak a szülőnek folyósítható, aki harmadik, illetve negyedik életévét betöltött gyermekét 2009. január 1-jét követően íratta be az óvodába. Azoknak az érintett körbe tartozó szülőknek, akik három-, illetve négyéves, gyermeküket 2009. január 1-je előtt már beíraták az óvodába, első alkalommal 2009 júniusában tízezer forintot kell folyósítani.”

Záró rendelkezések

17. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésének napján hatályát veszti
 a) a Kt. 26. §-ának (3) bekezdése, 84. § (5) bekezdésében „a művészeti alapvizsga, illetőleg a művészeti záróvizsga” szöveg, 85. §-ának (4) bekezdésében „Az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.” szöveg, 89/A. §-ának (12) bekezdése, 101. §-ának (4) bekezdésében a „pedagógus szakvizsgával és” szöveg, a 121. § (1) bekezdésének 14. pontjában „a jegyző védelembé vett, illetve akinek” szöveg, továbbá 19. pontjában „a 19. § (2) bekezdése” és a „68. § (3) bekezdése” szöveg, valamint 132. §-ának (5) bekezdése,

b) a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 28. § (1) bekezdésének g) pontja és (2) bekezdése.

(3) E törvény hatálybalépésének napján a Kt.

a) 17. § (1) bekezdésének k) pontjában a „művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanári” szöveg helyébe a „művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanári, az alapfokú művészetoktatási intézmény előképző és alapfokú évfolyamain továbbá a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanítói”,

b) 30. §-ának (9) bekezdésében a „köztes vizsgán” szöveg helyébe a „modulzáró vizsgán, a szintvizsgán,”, a 70. §-ának (6) bekezdésében a „köztes vizsgát” szöveg helyébe a „modulzáró vizsga”, 114. § (1) bekezdés b) pontjának hatodik gondolatjelében a „köztes vizsga” szöveg helyébe a „modulzáró vizsga, a szintvizsga,”,

c) 33. § (4) bekezdésében „A közös igazgatású közoktatási intézményben egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményegység is működhet.” szöveg helyébe „A közös igazgatású közoktatási intézményben egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményegység és egységes gyógypedagógiai módszertani feladatot ellátó intézményegység is működhet.”, (5) bekezdésben „Az általános művelődési központban – a (4) bekezdésben meghatározottak szerint – egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményegység is működhet.” szöveg helyébe „Az általános művelődési központban – a (4) bekezdésben meghatározottak szerint – egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményegység és egységes gyógypedagógiai módszertani feladatot ellátó intézményegység is működhet.”,

d) 81. § (1) bekezdés e) pontjában „A közoktatási megállapodás keretében a nevelés és oktatás a gyermekek, tanulók számára ingyenessé válik, és a megállapodás keretei között nem lehet alkalmazni a d) pontban foglaltakat.” szöveg helyébe „A közoktatási megállapodás keretei között a nevelés és oktatás a gyermekek, tanulók számára ingyenessé válik, továbbá a gyermekek, tanulók felvételére alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek a helyi önkormányzati nevelési-oktatási intézményekre vonatkoznak, és nem lehet alkalmazni a d) pontban foglaltakat.”,

e) 88. § (6) bekezdésének negyedik mondatában a „megfelelő színvonalon” szöveg helyébe az „e bekezdésben meghatározottak szerint”,

f) 94. § (1) bekezdésének b) pontjában a „nevelési-oktatási intézmények névhasználatával,” szöveg helyébe a „közoktatási intézmények névhasználatával, a tanulók felvételével”,

g) 102. §-ának eredeti jelölés szerinti (12) bekezdésben a „(11)” szöveg helyébe „(12)”,

h) 1. számú melléklete Második rész „A normatív hozzájárulás meghatározásakor figyelembe vehető gyermek-, tanulói létszám megállapítása” alcím 1/c. pont harmadik gondolatjelében az „évfolyamra” szöveg helyébe az „évfolyamokra”, „az első alapfokú évfolyamra járó” szöveg helyébe „az első és második alapfokú évfolyamokra járó”, az „előképző évfolyam és az első és második alapfokú évfolyam” szöveg helyébe az „előképző évfolyamok valamint az első és második alapfokú évfolyamok” szöveg, Harmadik rész II/6. pontjában a „kéthavi” szöveg helyébe a „legalább kéthavi” szöveg,

i) 2. számú mellékletének „A közoktatás információs rendszere” alcím 3. és 5. pontjaiban, „A pedagógusigazolvány” alcímet és „A diákigazolvány” alcímet követő rendelkezéseiben a „Közoktatási Információs Iroda” szövegrész helyébe „közoktatási információs iroda”, 2. számú mellékletének „A pedagógusigazolvány” alcímet és „A diákigazolvány” alcímet követő rendelkezéseiben a „Közoktatási Információs Irodával” szövegrész helyébe „közoktatási információs irodával”,

j) 3. számú melléklete II. „Az osztályok, csoportok szervezése” cím 4. pontjában „az általános iskolában, továbbá a felzárkóztató oktatásban” szöveg helyébe „az általános iskolában, az alapfokú művészetoktatásban, továbbá a felzárkóztató oktatásban” szöveg lép.

Sólyom László s. k.,
köztestársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi XXXII. törvény

a közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény módosításáról*

1. § A közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Krt.) 1. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Saját tárolás a közraktár tulajdonában, valamint a legalább három éven át, a közraktározás teljes időtartamát is magában foglaló megszakítás nélküli egyéb jogcímen birtokban tartott és saját üzemeltetésében lévő raktárban történő közraktározás. Művi tárolás minden sajátjának nem minősülő tárolás.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. május 26-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Krt. 2. §-a a következő (8)–(10) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Olyan áru, amelynek birtokban tartása hatósági engedélyhez kötött, a hatósági engedély birtokában, és a vonatkozó jogszabály betartása mellett közraktározható.

(9) Nem közösségi áru a vámjogszabályok szerinti engedéllyel rendelkező, és az ott meghatározott eljárás szerint működő A és B típusú vámraktárban közraktározható. Adóraktárban elhelyezett áru az általános forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott engedéllyel rendelkező, és az ott meghatározott eljárás szerint működő adóraktárban közraktározható.

(10) A (8) és (9) bekezdés szerinti engedélyekkel a raktár üzemeltetőjének kell rendelkeznie.”

3. § A Krt. 4. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közraktár a 40. § (1) bekezdésében foglalt vagyonbiztosításon túl felelősségbiztosítást is köthet. Ha a közraktár nem rendelkezik a tárolt áruk értékének megfelelő felelősségbiztosítással, az általa kibocsátott közraktári jegyeken feltüntetett áruérték naptári évenként nem lehet több, mint saját tőkéjének ötszöröse.”

4. § A Krt. 5. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A részvénytársasági formában működő közraktári tevékenység gyakorlásához szükséges engedély iránti kérelemhez két példányban mellékelni kell:

a) a részvénytársaság létesítő okiratát, amely a cég főtevékenységeként a raktározás, tárolás besorolást tartalmazza, továbbá záloghitelnyújtás esetén az egyéb hitelnyújtás besorolás megjelölést, valamint a szervezeti felépítésének, az irányítási, döntési és ellenőrzési rendjére vonatkozó, illetőleg a szervezeti és működési szabályzatra vonatkozó tervezet bemutatását, ha ezeket a létesítő okirat részletesen nem tartalmazza;

b) a 2. § (2) és (4)–(5) bekezdésében meghatározott feltételek meglétét igazoló okiratokat;

c) a közraktár tárolási, raktározási tevékenységéhez használt saját raktára működéséhez szükséges telepengedélyt;

d) a közraktár üzletszabályzatának tervezetét, ideértve az általános szerződési feltételeket is;

e) zálogkölcsonnyújtás esetén a kölcsönnyújtással kapcsolatos szabályzatokat, ideértve a fedezetek minősítésére, illetőleg értékelésére vonatkozó szabályzatot;

f) a használni kívánt közraktári jegy, letéti könyv (letéti szelvény) nyomtatványainak mintáját;

g) a közraktárban tulajdoni részesedéssel rendelkező személyek azonosító, illetve cégjogi adatait, az azokat igazoló okiratokat, ideértve az állampolgárságra, devizajogi státuszra vonatkozó tájékoztatást;

h) a közraktár vezetőinek szakmai képesítésére, állampolgárságára és alkalmazására vonatkozó okiratokat;

i) nyilatkozatot arról, hogy a részvénytársaságnak, valamint az igazgatóság tagjainak belföldön nincs köztartozása, továbbá ez utóbbiak tekintetében a büntetlen előéletet igazoló okiratot;

j) nyilatkozatot arról, hogy tudomása szerint a részvénytársaság ellen nem indult csőd- vagy felszámolási eljárás;

k) nyilatkozatot a közraktár cégjegyzékszámáról, adószámáról, telefon és fax számáról, valamint e-mail címéről.”

5. § A Krt. 5/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5/B. § A fióktelepként működő közraktári tevékenység gyakorlásához szükséges engedély iránti kérelemhez két példányban mellékelni kell:

a) a külföldi vállalkozás alapító okiratát, valamint harminc napnál nem régebbi cégkivonatát vagy a külföldi székhelyű vállalkozás székhelye szerinti ország ezzel egy tekintet alá eső szervezetének igazolását a külföldi vállalkozás alapításáról, képviseléről, jegyzett tőkéjéről;

b) a külföldi vállalkozás fióktelepének a magyar cégbíróság általi cégnyilvántartásba történő bejegyzéséről szóló jogerős cégbírósági határozatot;

c) az 5. § (2) bekezdésének b)–f) pontjaiban felsorolt okiratokat, szabályzatokat és nyomtatványokat;

d) a külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe vezetőjének (vezetőinek) állampolgárságára, szakmai képesítésére és alkalmazására vonatkozó okiratokat;

e) nyilatkozatot arról, hogy a fióktelep vezetőjének (vezetőinek) nincs köztartozása, továbbá az említettekre vonatkozóan a büntetlen előéletet igazoló okiratot;

f) az alapítónak az előző üzleti évre vonatkozó, könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolóját;

g) nyilatkozatot arról, hogy a külföldi vállalkozásnak milyen mérlegen kívüli kötelezettségei vannak;

h) a kérelemben érintett személyek teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy hozzájárulnak az engedély iránti kérelemhez mellékeltektől foglaltak valóságának a felügyelet által megkeresett szervek útján történő ellenőrzéséhez;

i) a fióktelep formájában működő közraktár vezetője döntési jogkörének leírását, valamint a kérelmező azon testületeinek felsorolását, amelyek hozzájárulása nélkül bizonyos döntések nem érvényesek;

j) nyilatkozatot arról, hogy tudomása szerint a fióktelep vagy a külföldi vállalkozás ellen nem indult csőd- vagy felszámolási eljárás;

k) nyilatkozatot a fióktelep cégjegyzékszámáról, adószámáról, telefon és fax számáról, valamint e-mail címéről.”

6. § A Krt. 5/D. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„5/D. § A közraktári tevékenység megszüntetése iránti kérelmet kell benyújtani a felügyelethez. A közraktári te-

vékenység megszüntetését a felügyelet akkor engedélyezi, ha a közraktár a kérelmében meghatározott időpontig valamennyi általa kötött közraktári szerződést teljesítette, az általa kötött közraktári szerződések alapján kibocsátott közraktári jegyeket bevonta, és ezt a felügyelet felé hitelt érdemlően igazolta.”

7. § (1) A Krt. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közraktári tevékenység folytatására, illetve megszüntetésére vonatkozó engedély iránti kérelmet két példányban kell benyújtani.”

(2) A Krt. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az 5. § (2) bekezdésében, az 5/A. §-ban, az 5/B. §-ban, az 5/C. § (2) bekezdésében, a 7. § (3) bekezdésében, a 8. § (3) és (4) bekezdésében, valamint a 13. § (1) bekezdésében foglalt engedélyezési és bejelentési kötelezettség teljesítéséhez szükséges mellékletek – a 2. § (2) és (4)–(5) bekezdésekben megjelölt feltételek megléte, a büntetlenség igazolása, a köztartozásokra vonatkozó igazolások, szakképesítés igazolása, valamint a közraktári jegy tervezet egy-egy példányának kivételével – másolatban is becsatolhatóak. Ha a mellékletek között idegen nyelvű okirat van, mellékelni kell annak a magyar nyelvű fordítását is.”

(3) A Krt. 6. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A felügyelet a közraktározási piac tájékoztatása érdekében a honlapján naprakészen és folyamatosan közzéteszi

a) az általa kiadott tevékenységi engedéllyel rendelkezők jegyzékét (közraktár neve, székhelye, telefon- és faxszáma, e-mail címe, engedély száma, engedély kiadásának időpontja), a tevékenység felfüggesztésének és az engedély visszavonásának tényét és időpontját, valamint a kirendelt felügyeleti biztos nevét, kirendelésének időpontját,

b) azon külföldi felügyeleti hatóságok jegyzékét, amelyekkel kölcsönös elismerésen alapuló együttműködési megállapodást kötött.”

(4) A Krt. 6. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A (2) bekezdésében felsorolt dokumentumok, valamint a 13. § (1) és (3) bekezdésében foglalt bejelentés elektronikus úton is benyújthatóak.”

8. § A Krt. 7. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) A közraktár vezetője, vagy a közraktári tevékenység irányításával megbízott vezető állású munkavállalója külön jogszabályban meghatározott szakképzettséggel, legalább ötéves – közraktári, banki, vállalati gazdálkodási, államigazgatás pénzügyi, illetve gazdasági területen szerzett – szakmai gyakorlattal és legalább hároméves vezetői gyakorlattal rendelkező természetes személy lehet, aki a közraktárral munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személy nem lehet olyan természetes személy, akit bűncselekmény miatt jogerősen elítéltek, és a büntetett előléthez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült, továbbá akinek jogerős határozattal megállapított köztartozása van.

(3) Az (1) bekezdés szerinti jelöltet – megbízatását megelőző harminc nappal – a felügyeletnek be kell jelenteni. A bejelentéssel egyidejűleg a jelölt részletes szakmai önéletrajzát, valamint az (1) és (2) bekezdésekben felsoroltak hitelt érdemlő igazolását is be kell nyújtani.”

9. § A Krt. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) Közraktárban befolyásoló részesedés szerzésére irányuló, illetve azt eredményező vagy ahhoz kapcsolódó, jelentős előnyt biztosító megállapodáshoz a felügyelet előzetes engedélye szükséges.

(2) A közraktárban befolyásoló részesedéssel csak olyan természetes személy, vagy gazdasági társaság rendelkezhet,

a) aki a közraktár óvatos, körültekintő és megbízható működését veszélyeztető befolyástól mentes, és biztosítani képes a közraktár megbízható, gondos tulajdonosi irányítását és ellenőrzést, valamint

b) akinek üzleti kapcsolatrendszere és tulajdonosi szerkezet átlátható és ezáltal nem zárja ki a közraktár feletti hatékony felügyelet gyakorlását.

(3) Ha a közraktárban természetes személy szerez a (2) bekezdés szerint befolyásoló részesedést, az előzetes engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

a) személyazonosító és lakcím adatait: név, születési név, anyja születési neve, születési hely, idő, állampolgárság, lakcím, postacím, személyazonosító igazolvány (útlevél) száma, vagy egyéb, a személyazonosság igazolására a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerint alkalmas igazolvány száma;

b) a természetes személy büntetlen előéletére vonatkozó igazolást;

c) nyilatkozatot arról, hogy a tulajdonszerzéshez szükséges összeg a kérelmező törvényes jövedelméből származik;

d) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy hozzájárul az engedély iránti kérelemhez mellékelte iratokban foglaltak valódiságának ellenőrzéséhez;

e) harminc napnál nem régebbi igazolást arra vonatkozóan, hogy az adóhatósággal, vámhatósággal, illetve a társadalombiztosítási szervekkel szemben tartozása nincs.

(4) Ha a közraktárban gazdasági társaság szerez az (1) bekezdés szerint befolyásoló részesedést, az előzetes engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

a) a befolyást szerző létesítő okiratának másolatát;

b) nyilatkozatot a befolyást szerző cégjegyzékszámáról, adószámáról;

c) külföldi gazdasági társaság esetében cégkivonatának magyar nyelvű fordítását, vagy igazolást arról, hogy a társaságot a külföldi vállalati nyilvántartásba bejegyezték;

d) harminc napnál nem régebbi igazolást arra vonatkozóan, hogy a gazdasági társaságnak az adóhatósággal, vámhatósággal szemben tartozása nincs;

e) a gazdasági társaságnak az előző három üzleti évre vonatkozó, könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolóját;

f) nyilatkozatot arról, hogy milyen – a számviteli törvény szerinti – függő és jövőbeni kötelezettségei vannak.

(5) A felügyelet a befolyásoló részesedés szerzését eredményező megállapodáshoz szükséges előzetes engedély iránti kérelmet annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül elbírálja. A felügyelet a kérelmet elutasíthatja, ha a részesedést megszerezni kívánó fél tevékenysége vagy a közraktárra gyakorolt befolyása a biztonságos működést, illetve a kötelezettségek teljesítését veszélyeztetné. A befolyásoló részesedésre, valamint a közvetett tulajdonra vonatkozóan a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) fogalmi irányadóak.”

10. § A Krt. a következő 8/A. §-sal egészül ki:

„8/A. § A felügyelet a 8. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott személyes adatot a befolyásoló részesedés szerzésére irányuló, illetve azt eredményező, vagy ahhoz kapcsolódó, jelentős előnyt biztosító megállapodás előzetes engedélyezése céljából a kérelem elbírálásáig kezeli, azt követően törli.”

11. § (1) A Krt. 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a közraktár a felügyelet felszólításának az abban meghatározott határidőn belül nem tesz eleget, a felügyelet újabb határozattal az (1) bekezdés b)–d) pontjában, valamint a (4) bekezdésben foglalt szankciókat alkalmazhatja.”

(2) A Krt. 10. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A felügyelet az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseken kívül a közraktár vezetőjét – a jogsértés mértékétől függően – egymillió forintig terjedő bírság megfizetésére kötelezheti, illetve kötelezheti az igazgatóságot vagy az igazgatóság jogait gyakorló vezérigazgatót a közgyűlés összehívására, továbbá meghatározott napirendi pontok megtárgyalására. Az intézkedés elmulasztása esetén a felügyelet a cégbírósnál törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez.”

12. § (1) A Krt. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közraktári tevékenység felfüggesztése vagy az engedély visszavonása esetén a határozatban megjelölt időponttól kezdődően a közraktárhoz felügyeleti biztost kell kirendelni. A kirendeléstől kezdődően a közraktár közraktári tevékenységgel, kölcsönügylettel kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felügyeleti biztos ellenjegyzésével tehet. Ha a felügyelet álláspontja szerint fennáll a veszélye

annak, hogy a közraktár e törvény szerinti kötelezettségének nem tud eleget tenni, a felügyelet a közraktár vagyónával kapcsolatos intézkedések érvényességét a felügyeleti biztos ellenjegyzéséhez kötheti. A felügyeleti biztos részére a felügyelet a közraktárhoz való kirendelésével összefüggésben más feladatot is megállapíthat.”

(2) A Krt. 11. §-a a következő (3)–(7) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felügyeleti biztosnak olyan természetes személy nevezhető ki, aki megfelel a közraktár vezetőjével szemben támasztott, a 7. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(4) A felügyeleti biztos kirendeléséről rendelkező határozat kézhezvételéig a közraktár igazgatósági tagjának a gazdasági társaságokra vonatkozó törvényi rendelkezések szerinti felelőssége fennmarad. A felügyeleti biztos az e minőségében okozott kárért kizárólag a felügyeletnek tartozik felelősséggel, vele szemben közvetlenül kártérítési igény nem érvényesíthető. A felügyeleti biztos által e minőségben harmadik személynek okozott károkért a felügyelet felel.

(5) Az igazgatóság, illetőleg a felügyelő bizottság tagja a felügyeleti biztos kirendelésének ideje alatt is jogorvoslattal élhet a felügyeleti biztost kirendelő határozat és a felügyelet által a közraktárral szemben hozott határozat ellen, e jogorvoslati eljárásban a közraktárat képviselheti vagy a képviselőt ellátására megbízást adhat.

(6) A felügyeleti biztost kirendelő határozat rendelkező részét a felügyelet a cégbírósnak megküldi, valamint kérelmezi a felügyeleti biztos nevének, munkahelyének, beosztásának, és a kirendelés kezdő időpontjának a Cégközlönyben történő közzétételét.

(7) Ha a felügyeleti biztost a közraktár képviselőjében eljáró személy akadályozza az e törvényben és a felügyelet által esetileg meghatározott tevékenységének gyakorlásában, akkor közjegyző, illetőleg rendőrség közreműködését veheti igénybe.”

13. § A Krt. 12. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A felügyeleti biztost visszarendelő határozat rendelkező részét a felügyelet a cégbírósnak megküldi, valamint kérelmezi a felügyeleti biztos nevének, munkahelyének, beosztásának, és a visszarendelés időpontjának a Cégközlönyben történő közzétételét.”

14. § A Krt. 12/A. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„12/A. § (1) A felügyeleti eljárásért a közraktár felügyeleti eljárási díjat fizet a felügyelet részére. A felügyeleti eljárási díj mértéke az előző naptári évben (beszámolási időszakban) – a 16. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – kibocsátott közraktári jegyeken feltüntetett érték együttes összegének 0,4 ezreléke, de legfeljebb tizenötmillió forint.”

15. § A Krt. a következő 12/B. §-sal egészül ki:

„12/B. § A közraktári tevékenység engedélyezéséért, valamint az 5/C. §-ban, az 5/D. §-ban, a 8. §-ban és a 13. § (1) bekezdésében meghatározott engedélyezési eljárásért a kérelmező igazgatási szolgáltatási díjat fizet a felügyelet részére.”

16. § A Krt. 13. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) A közraktár köteles az alábbi változásokat előzetesen engedélyezés céljából a felügyeletnek írásban bejelenteni:

a) az üzletszabályzat módosításának szándékát;
b) a zálogkölcsonnyújtási szabályzat módosításának szándékát;
c) az alkalmazni kívánt közraktári jegyek, letéti könyv megváltoztatásának szándékát.

(2) A felügyelet az engedélyezés iránti kérelemről annak beérkezésétől számított harminc napon belül, az (1) bekezdés *b)* pontja esetén a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének szakhatósági állásfoglalása figyelembevételével, határozatban dönt.

(3) A közraktár köteles az alábbiakat haladéktalanul írásban bejelenteni a felügyeletnek:

a) ha költséget, ráfordítást eredményező kötelezettségeinek összege eléri a közraktár saját tőkéjének huszonöt százalékát;
b) fizetéképtelensége veszélyét;
c) szétválási vagy egyesülési szándékát;
d) a közraktári tevékenységgel kapcsolatos személyi és tárgyi feltételekben bekövetkezett változást, illetve a tárgyi feltételek megszűnését;
e) cégadatainak megváltozását;
f) a részvénytársaság tulajdonosi szerkezetének megváltozását;
g) a létesítő okirat engedélyt nem igénylő változását.

(4) A felügyelet harminc napon belül megvizsgálja, hogy a (3) bekezdés *a)–d)* pontjai szerinti bejelentésben foglalt esemény veszélyezteti-e a közraktár zavartalan működését, kötelezettségeinek teljesítését, illetve igényel-e felügyeleti intézkedést.”

17. § A Krt. 15. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) hatálya alá tartozó terméket közraktárban elhelyezni, vagy kiszolgáltatni a Jöt. rendelkezéseinek figyelembevételével lehet.

(3) A semmis közraktári szerződés alapján kiállított közraktári jegy nem értékpapír. A közraktári jegy vagy bármely részének jóhiszemű megszerzőjével szemben érvénytelenségre nem lehet hivatkozni.”

18. § (1) A Krt. 16. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közraktári szerződésnek tartalmaznia kell:

a) a szerződés időtartamát,
b) a teljesítés helyét,
c) az áru megnevezését, mennyiségét, minőségét, értékét,
d) a raktár pontos helyét és jelölését,
e) a raktár típusát (saját vagy művi raktár),
f) a tárolás módját a (3) bekezdés szerint,
g) az áru csomagolását,
h) az áru kezelésére és biztosítására vonatkozó rendelkezést,
i) a közraktári díjat és a közraktári szerződésben kikötött egyéb szolgáltatások díját,
j) azt a tényt, hogy a 17. § szerinti szabályzatok is a szerződés részét képezik,
k) a szerződő felek cégszerű aláírását és keltezését.”

(2) A Krt. 16. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § egyidejűleg a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A letévő a közraktározás megkezdésekor köteles az áru minőségét tanúsítani. A közraktár és a letévő a minőségre tekintettel megállapodik, hogy a közraktár által történő átvétel időpontjában az áru milyen értéket képvisel, amelyet a közraktári szerződésben rögzíteni kell. Eltérő megállapodás hiányában az áru értéke a letévő könyveiben az áru értékeként megjelölt összeg. A felek megállapodhatnak abban is, hogy az áru értékét szakértő állapítsa meg. Az áru így megállapított értéke az alapja a kártérítési igénynek.

(6) Az áru szavatosságának megőrzése érdekében a letévő és a közraktár megállapodhat abban, hogy a közraktározás ideje alatt a letévő az árut azonos fajtájú, mennyiségű, és minőségű áruval kicserélje. A letett áru kicserélésére vonatkozó részletes szabályokat a közraktár üzletszabályzatában kell rögzíteni.”

19. § A Krt. 17. §-ának (2) bekezdése a következő *c)* ponttal egészül ki:

[A szabályzatnak tartalmaznia kell]

„*c)* a szabályzat hatálybalépésének időpontját.”

20. § (1) A Krt. 18. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az áru közraktári megőrzésre való átvételének, valamint az áru kiszolgáltatásának időpontja az, amikor az áru átadását és átvételét a felek jegyzőkönyvben rögzítik, függetlenül az áru tényleges mozgásától.”

(2) A Krt. 18. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az áru átvétele, vagy kiszolgáltatása több részletben történik, minden részmennyiségről jegyzőkönyvet kell felvenni.”

21. § (1) A Krt. 20. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közraktár a közraktározást saját raktárban vagy művi raktárban végezheti. A közraktár művi raktárt csak

abban az esetben vehet igénybe, ha a raktár rendelkezik a működéséhez szükséges hatósági engedéllyel, valamint a letenni kívánt árut egyéb árutól elkülönítve, zárható helyen lehet raktározni.

(2) A művi tárolás megkezdéséig a közraktár a művi raktárt birtokba veszi és a felügyeletet a közraktározás ideje alatt biztosítja. A közraktár felügyeleti kötelezettsége a megőrzéssel kapcsolatos összes teendőkre, valamint a törvény rendelkezései teljes körű betartásának ellenőrzésére terjed ki.”

(2) A Krt. 20. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A közraktárt a közraktározott áru tekintetében megilleti a birtoklás és a birtokvédelem joga.”

22. § A Krt. 22. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A közraktár (1) bekezdésben foglalt felelőssége megszűnik,

a) ha a közraktári jegy lejárt, és a zálogjegy birtokosa a 32. § (1) bekezdésében meghatározott jogával a lejáratig nem élt;

b) ha a közraktári jegy lejárt és az árut a jegybirtokos a közraktár írásbeli felszólítása ellenére az értesítéstől számított 5 napon belül nem váltja ki. A közraktárnak az értesítést a letéti könyvének adatai szerinti áru- és zálogjegy-birtokos részére kell megküldenie.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetekben a közraktár az árut a közraktári jegy birtokosának kockázatára, a Ptk. felelős őrzésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően őrizheti tovább, és a Ptk.-nak a jogosult késedelmére vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

23. § A Krt. a IV. Fejezetet megelőzően a következő címmel és a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„*A közraktári tevékenységből eredő perek*

23/A. § A közraktári tevékenységből eredő perekben a Polgári perrendtartás váltóperekre vonatkozó eljárási szabályait kell alkalmazni. [Pp. 125. § (2) és (4) bekezdése; 217. § (4) bekezdése; 234. § (1) bekezdése]”

24. § (1) A Krt. 28. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közraktár a közraktári jegy kiállítását követően az áru értéke kétharmadának erejéig kölcsönt nyújthat a közraktári jegy birtokosa részére úgy, hogy az egy ügyfélnek vagy ügyfélcsoportnak nyújtott zálogkölcsön összege nem haladhatja meg a közraktár saját tőkájének huszonöt százalékat. Az ügyfélcsoport meghatározására a Hpt. értelmező rendelkezései az irányadóak. A kölcsön biztosítására a zálogjegyet a közraktárra kell forgatni.”

(2) A Krt. 28. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A közraktár által történő zálogkölcsönnyújtás nem minősül pénzügyi szolgáltatásnak.”

25. § A Krt. a következő 28/A. és 28/B. §-okkal egészül ki:

„28/A. § (1) A közraktár – amennyiben zálogkölcsön nyújtásával foglalkozik – évente tervet készít az adott évben kihelyezhető zálogkölcsön összegéről.

(2) A közraktár a zálogkölcsönnyújtásra vonatkozóan belső szabályzatot köteles készíteni. A belső szabályzat tartalmazza:

a) a zálogkölcsönnyújtásról szóló döntés eljárási rendjét (a döntési szempontokat, a döntési folyamatot);

b) a fedezetértékelés elveit (a fedezetként elfogadható áruk körét, az értékesíthetőség feltételeit);

c) a zálogkölcsön nyilvántartásának és kockázatának folyamatos nyomon követése rendjét.

28/B. § (1) A közraktárral vagy a közraktár tulajdonosával szoros kapcsolatban álló vállalkozásnak történő zálogkölcsön nyújtásához az igazgatóság tagjainak legalább kétharmados szótöbbséggel hozott határozata, vagy az igazgatóság jogait gyakorló vezérigazgató által hozott határozat szükséges. A szoros kapcsolat meghatározására a Hpt. fogalmi irányadóak.

(2) A közraktár a zálogkölcsönnyújtásról szóló (1) bekezdés alapján hozott határozatát annak meghozatalától számított tizenöt napon belül köteles a felügyeletnek bejelenteni.

(3) A közraktár köteles a vele, vagy tulajdonosával szoros kapcsolatban álló vállalkozásoknak nyújtott zálogkölcsönről elkülönített nyilvántartást vezetni.”

26. § A Krt. 34. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az árut értékesíteni kell, és az a közraktárjegyen feltüntetett adatok szerint megfelel a Budapesti Értéktőzsde szabályzatában foglalt feltételeknek, a közraktár az árut tőzsdei forgalomban értékesítheti.”

27. § (1) A Krt. 35. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az árverésről hirdetményt kell kibocsátani, melynek tartalmaznia kell]

„d) az árverésre kerülő áru megnevezését, mennyiségét, minőségét, különleges jellemzőit, a kikiáltási árat, amely a közraktári jegyen szereplő érték, vagy szakértő által megállapított becserkék, valamint azt a tény, hogy a kikiáltási ár általános forgalmi adót nem tartalmaz;”

„f) az árverést lefolytató szervezet, személy (a továbbiakban: árverési biztos) nevét;”

(2) A Krt. 35. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az árverési hirdetményt]

„b) közzé kell tenni két országos napilapban az árverést legalább hét nappal megelőzően. Az árverés sikeressége érdekében a hirdetmény egyéb módon is – így különösen a közraktár internetes honlapján, szakmai és helyi szervezeteknél – közzétehető.”

(3) A Krt. 35. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az árverést a közraktár, vagy a közraktár által felkért olyan árverési biztos vezeti, aki független a letevőtől és az ismert közraktári-jegybirtokostól.”

28. § (1) A Krt. 36. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az árverést munkanapon, a közraktár hivatali idején belül kell megtartani. Ha az árverés a zálogjegy birtokosának kérelmére indult, akkor a közraktári jegyet, vagy annak zálogjegy részét a közraktár székhelyén, hivatali időben, legkésőbb az árverést megelőző napon az árverés kérelmezője köteles bemutatni. E kötelezettség elmulasztásából eredő, a közraktárra háruló költségeket az árverés kérelmezője köteles megtéríteni.”

(2) A Krt. 36. §-a (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az árverési biztos

a) nyilvántartásba veszi az árverezőket;

b) ismerteti az árverés szabályait;

c) közli az áru kikiáltási árát és az általános forgalmi adó mértékét, ismerteti a mennyiségi és minőségi jellemzőket, valamint az áru megvásárlásra vonatkozó egyéb feltételeket;

d) felhívja az árverezőket ajánlatuk megtételére;

e) az ajánlatokat rögzíti;

f) ha nincs további ajánlat, a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után kijelenti, hogy az árut a legtöbbet ajánló megvette;

g) az árverésről árverési jegyzőkönyvet készít, amely tartalmazza az e §-ban felsoroltakat, valamint az árverési biztos és a vevő aláírását, amellyel a vevő elismeri a kikiáltott vételár megfizetésének kötelezettségét.”

(3) A Krt. 36. §-ának (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a felajánlott legmagasabb vételár nem éri el a kikiáltási árát, az áru megromlásának veszélye miatt történt értékesítés esetén az árverési biztos a legmagasabb ajánlati áron, de legalább a kikiáltási ár ötven százalékán kiálthatja ki ismét az árat. Ha így sem sikerül az értékesítés, akkor a legmagasabb árat ajánló vevő részére kell értékesíteni az árut.

(5) A zálogjegy birtokos által kért, illetve a közraktári szerződés lejártja miatt tartott árverésen, ha a kikiáltási áron nem sikerül értékesíteni az árut, akkor az árverést ismét meg kell hirdetni a legmagasabb ajánlati áron, de legalább a kikiáltási ár ötven százalékán, és meg kell tartani az előző árverést követő tizenöt napon belül.”

29. § A Krt. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„40. § (1) Közraktári tevékenység kizárólag a közraktározásra használt ingatlannal, valamint a közraktározott áruval kapcsolatban bekövetkező károkra fedezetet nyújtó vagyonbiztosítási szerződés megléte esetén végezhető.

(2) A vagyonbiztosítási szerződést megkötheti a közraktár, a letevő, vagy a raktár jogszerű használatba adója. Ha a vagyonbiztosítási szerződésben nem a közraktár a szerződő fél,

a) a közraktározás céljára szolgáló ingatlanra vonatkozó biztosítás tekintetében a közraktár köteles hitelt érdemlő igazolást szerezni arról, hogy az ingatlan a közraktározási időszak alatt vagyonbiztosítás alatt áll,

b) a betárolt árua vonatkozó biztosítás tekintetében – a felek közötti megállapodás keretében – a közraktár köteles gondoskodni arról, hogy a biztosítási szerződésben kedvezményezettként visszavonhatatlan módon a közraktár legyen megjelölve.”

30. § A Krt. a következő 43/B. §-sal egészül ki:

„43/B. § Felhatalmazást kap a kereskedelemért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a felügyeleti eljárási díj megfizetésének részletes szabályait, valamint az igazgatási szolgáltatási díj mértékét és megfizetésének részletes szabályait.”

31. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 45. napon lép hatályba, és 1–30. §-a, valamint 31. §-ának (3) bekezdése a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Az e törvény

a) 23. §-a 2009. január 1. napján,

b) 7. §-ának (4) bekezdése 2009. december 28-án lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény 12/A. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata.

(4) A közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény e törvénnyel megállapított rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkötött közraktári ügyletekre és közraktárak által nyújtott zálogkölcsonökre kell alkalmazni.

(5) A közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény e törvény 8. §-ával megállapított 7. §-ában írt öt éves szakmai gyakorlat és legalább három éves vezetői gyakorlat követelményét e törvény hatálybalépését követően megválasztott vezető tisztségviselőkre kell alkalmazni.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

**2008. évi XXXIII.
törvény
az önkéntes tűzoltó egyesületekről***

Az Országgyűlés, elismerve az önkéntes tűzoltó mozgalom másfél évszázados áldozatkész munkáját; az emberek életének, testi épségének, anyagi javainak, a nemzetgazdaság és a természeti környezet értékeinek hatékonyabb megóvása érdekében szükségesnek tartja a tűz elleni védekezést önként vállalók tevékenységének erősítését, és ezért az önkéntes tűzoltók, és a tűzoltó egyesületek működési feltételei javításának érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

*A TŰZOLTÓ EGYESÜLET KÖZREMŰKÖDŐ
TEVÉKENYSÉGE*

1. § A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Ttv.) meghatározott tűz megelőzési, valamint tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködőként vehet részt az az önkéntes társadalmi szervezet (a továbbiakban: tűzoltó egyesület), amely alapszabályában azt tevékenysége céljaként rögzítette.

2. § (1) A tűzoltó egyesület tűz megelőzési, tűzoltási és műszaki mentési tevékenységben való közreműködésére (a továbbiakban: szaktevékenység) a Ttv.-t az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tűzoltó egyesület szaktevékenysége során a tűz megelőzés körében tájékoztathatja a lakosságot az időszzerű tűzvédelmi feladatokról, a lakosság részére tűzvédelemmel kapcsolatos más információs tevékenységet végezhet.

(3) A tűzoltó egyesület szaktevékenysége során a tűzoltási és műszaki mentési tevékenység körében

a) az általa észlelt segélykérést továbbítja a hivatásos önkormányzati vagy önkéntes tűzoltóságához,

b) a hivatásos vagy önkéntes tűzoltóság helyszínre érkezéséig minden tőle elvárhatóat megtesz a tűz továbbterjedésének megakadályozására, a tűz oltására, a sérült vagy egyébként veszélyben lévő személyek részére történő segítségnyújtásra, a balesetek megelőzésére,

c) az eseményt észlelőket a helyszínen maradásra, a helyszínen tartózkodókat az általános segítségnyújtási kötelezettség körében a segítségnyújtásban való közreműködésre kérheti fel,

d) a hivatásos önkormányzati vagy önkéntes tűzoltóság helyszínre érkezését követően a tűz oltásában, illetve a műszaki mentésben a tűzoltásvezető intézkedésének megfelelően működik közre.

II. Fejezet

*A TŰZOLTÓ EGYESÜLET TAGJAIRA VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEK*

3. § (1) Szaktevékenységet a tűzoltó egyesületnek csak olyan nagykorú, cselekvőképes, külön jogszabályban meghatározott szakmai képesítéssel rendelkező tagja végezhet, aki életkoránál, egészségi, fizikai állapotánál fogva alkalmas és erre önként vállalt kötelezettséget.

(2) A szaktevékenység végzésére vonatkozó kötelezettségvállalást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, és azt a tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagjának át kell adni, aki azt visszavonásig őrzi. A kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozat bármikor, határidő nélkül visszavonható.

4. § (1) A tűzoltó egyesület tagjának a szaktevékenység végzésével kapcsolatos elmaradt jövedelmének és költségeinek megtérítésére a tűzoltó egyesület alapszabálya az irányadó.

(2) A tűzoltó egyesület tagja szaktevékenysége teljesítése során keletkezett kárának megtérítésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) a Ttv.-ben foglalt eltérésekkel irányadó.

5. § (1) A tűzoltó egyesület tagja szaktevékenysége ellátása során a Büntető Törvénykönyvben meghatározottak szerint közfeladatot ellátó személynek minősül.

(2) A tűzoltó egyesületnek a szaktevékenységet végző tagja kérelemre mentesíthető

a) a polgári védelmi kötelezettség,

b) részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése alól.

6. § (1) A tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagjaként azt lehet kijelölni, aki

a) tűzoltó szakképesítéssel rendelkezik, vagy ennek hiányában

b) tűzoltó alaptanfolyami képesítést szerzett, és írásban vállalta a tűzoltó szakképesítés megszerzését.

(2) A tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagja a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium tűzoltó szakiskoláiban tandíjmentességet élvez.

III. Fejezet

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

*Az együttműködési megállapodás megkötése
és felmondása*

7. § (1) A tűzoltó egyesület a szaktevékenység végzésére írásban megállapodást köthet a hivatásos önkormány-

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 2-i ülésnapján fogadta el.

zati vagy önkéntes tűzoltósággal (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: tűzoltóság).

(2) Az együttműködési megállapodás megkötésének feltétele, hogy

a) a tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagja tűzoltó szakképesítéssel rendelkezik, és

b) az egyesület működése egyébként megfelel az e törvényben meghatározott feltételeknek.

(3) Együttműködési megállapodás határozatlan időre köthető, és azt a tűzoltó egyesület az együttműködési megállapodásban meghatározott határidővel írásban indokolás nélkül felmondhatja.

(4) A tűzoltóság az együttműködési megállapodást írásban, azonnali hatállyal felmondhatja, ha

a) az együttműködési megállapodás megkötésének bármely feltétele a továbbiakban már nem áll fenn,

b) a tűzoltó egyesület a jogszabályokban foglalt előírásokat ismételtelen vagy súlyosan megsérti.

(5) Az együttműködési megállapodást bármely fél megfelelő indokolással, írásban, azonnali hatállyal felmondhatja, ha a másik fél az együttműködési megállapodásból folyó kötelezettségeit ismételtelen vagy súlyosan megszegi.

(6) A tűzoltóság és a tűzoltó egyesület közötti együttműködési megállapodás megkötését, annak megszüntetését az illetékes területi katasztrófavédelmi szervnek be kell jelenteni.

(7) Az együttműködési megállapodásra egyebekben a Ptk. az irányadó.

Az együttműködési megállapodás tartalma

8. § (1) Az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell

a) a tűzoltó egyesületnek a szaktevékenység ellátására vonatkozó kötelezettségvállalását, különösen az annak érdekében vállalt szolgálati rendjét, értesíthetőségének módját, szakmai igénybevehetőségének körét, és azt, hogy a tűzoltó egyesület a szaktevékenységet milyen földrajzi területen látja el (a továbbiakban: tevékenységi terület),

b) tűzoltóság részéről a tűzoltó egyesület szaktevékenysége ellátásának elősegítésére vonatkozó kötelezettségvállalást, így különösen a szakmai továbbképzés, gyakorlat szervezését a tűzoltó egyesület részére, az időszzerű tűzvédelmi feladatokra vonatkozó, a tűzoltó egyesület tűzmegelezési tevékenységéhez, a lakosság tájékoztatásához szükséges adatoknak a tűzoltó egyesület rendelkezésre bocsátásának rendjét,

c) a tűzoltó egyesületet tevékenységi területén keletkezett tüzesetről, műszaki mentésről, katasztrófáról való kölcsönös értesítés rendjét.

(2) A tűzoltó egyesület a megállapodásban vállalhatja, hogy kivételes esetben – a tűzoltóság kérésére – tevékenységi területén kívül is végez szaktevékenységet.

(3) A tűzoltó egyesület a szaktevékenység ellátásáért díjazást nem köthet ki.

(4) A tűzoltóság a vele megállapodást kötő tűzoltó egyesületnek támogatást nyújthat.

IV. Fejezet

A TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK MŰKÖDÉSI ÉS FEJLESZTÉSI FELTÉTELRENDSZERE

9. § A tűzoltó egyesület a működés, a fenntartás, valamint a létesítés, a fejlesztés és felújítás költségeihez pályázatot nyújthat be a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztériumhoz.

V. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E törvény 9. §-a 2009. január 1-jén lép hatályba.

11. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 137. § 2. pont *h*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[2. közfeladatot ellátó személy]

„*h*) az állami, önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóság, valamint a tűzoltó egyesület tűzoltói feladatot ellátó tagja,”

(2) A Ttv. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § A tűzoltó egyesület a településen a tűzmegelezési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő társadalmi szervezet. A tűzoltó egyesület tevékenységét és működését, valamint a tűzoltó egyesületeknek a hivatásos önkormányzati, illetve önkéntes tűzoltósággal megállapodás keretében való együttműködését a tűzoltó egyesületekről szóló törvény állapítja meg.”

(3) A Ttv. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságra vonatkozó közös rendelkezések]

„40. § A rendvédelmi szervek kártérítési felelősségéről rendelkező jogszabályokat az önkéntes és a létesítményi tűzoltókra is alkalmazni kell. Az ennek alapján járó összeget az igénybe vevő fizeti meg.”

(4) A Ttv. 47. §-a (2) bekezdésének 8. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[2) Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg.]

„8. a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok központi-lag finanszírozott létszámát, valamint a hivatásos önkor-

mányzati és az önkéntes tűzoltóságok szervezési kategória meghatározásának elveit és az azokba történő besorolást.”

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 160/2008. (VI. 18.) Korm. rendelete

a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti
képességének biztosításáról szóló
271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet módosításáról

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 35. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában foglalt feladatkörében eljárva a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról szóló 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A vasúti igazgatási szerv a katasztrófa-balesetekre vonatkozó fedezeti összeghatárok kiszámításához alkalmazandó módszertan érvényes változatát a honlapján folyamatosan közzéteszi. A vasúti igazgatási szerv a módszertan módosítását legalább 90 nappal érvénybe lépése előtt teszi közzé.”

2. §

A Rendelet 11. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § Az e rendelet hatálybalépésekor működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság 2008. július 1. napjáig az általános vasúti balesetek, 2009. július 1. napjáig a katasztrófa-balesetek vonatkozásában köteles a kárfedezeti képességének meglétét az e rendelet által előírt módon igazolni a vasúti igazgatási szerv részére. A vasúti társaság e kötelezettségének teljesítéséig köteles a kárfedezeti képességét legalább a működési engedélye iránti kérelmében vagy a vasúti igazgatási szerv részére későbbi időpontban igazolt szinten fenntartani. A vasúti igazgatási szerv a 4. § (4) bekezdésében meghatározott számítási módszertant 2008. december 31. napjáig készíti el.”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A közlekedési, hírközlési és energiaügyi
miniszter

6/2008. (VI. 18.) KHEM
rendelete

a villamosenergia-rendszer irányításával,
működésével és használatával összefüggő egyes
adatszolgáltatásokról

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (2) bekezdés 5., 7. és 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *b*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) Ez a rendelet az adatszolgáltatásra kötelezettek, a felhasználók, valamint a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) rendszeres adatszolgáltatási kötelezettségére vonatkozó részletes szabályokat állapítja meg.

(2) Ez a rendelet szabályozza

a) a villamosenergia-rendszer folyamatos és biztonságos üzemvitelének és elszámolása szempontjából szükséges műszaki és gazdasági adatszolgáltatásokat, amelyek tartalmaznak

aa) az adatszolgáltatásra kötelezettek között egymásnak, valamint az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók között szolgáltatott adatokat,

ab) az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók által a Hivatal részére szolgáltatott adatokat;

b) a termelők, a kereskedők, valamint az egyetemes szolgáltatók (a továbbiakban együtt: a villamos energia eladója) által értékesített villamos energia elsődleges energiaforrások szerinti megoszlásával kapcsolatos,

ba) a felhasználó és

bb) a Hivatal

részére nyújtandó adatszolgáltatást;

c) a Hivatal által a felhasználói érdekek képviselését ellátó társadalmi szervezetek, valamint a felhasználói érdekek képviselését ellátó egyéb szervezetek részére nyújtandó adatszolgáltatásokat;

d) a Hivatal honlapján közzétételre kerülő adatok körét.

(3) Az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók az e rendeletben foglaltakon túlmenően is megállapodhatnak kölcsönös adatszolgáltatásban.

2. §

(1) Az e rendeletben használt fogalmakat a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET) 3. §-a, és a VET felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok rendelkezései szerint kell értelmezni.

(2) E rendelet alkalmazásában adatszolgáltatásra kötelezettek: a VET 152. §-a szerint az engedélyesek, a nem engedélyköteles villamosenergia-ipari tevékenységek végzői, az integrált villamosenergia-ipari vállalkozások, valamint az engedélyesek által a VET 94. §-a alapján kiszervezett tevékenységet végző személyek.

Az adatszolgáltatásra kötelezettek egymás közötti, valamint az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók közötti adatszolgáltatás

3. §

(1) Az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók számára az egymással történő elszámolásokhoz szükséges, az átviteli rendszerirányító mérőrendszeréből származó adatokat át kell adni.

(2) Az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyes a jogszabályokban és az elosztói szabályzatban meghatározott mérési adatokat két évre visszamenőleg köteles a felhasználók részére térítésmentesen biztosítani. Ha az adatok két éven túl is az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyes rendelkezésére állnak, köteles azokat térítésmentesen a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyes a mérési adatokra vonatkozó tájékoztatást a felhasználó külön kérése esetén írásban, a kérés beérkezésétől számított 8 napon belül köteles megadni.

Az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók által a Hivatal részére történő rendszeres adatszolgáltatás

4. §

(1) Az engedélyesek a Hivatal részére – a VET 158–159. §-ában meghatározott feladatai ellátásához – rendszeres adatszolgáltatás keretében különösen a követ-

kező – személyes adatokat nem tartalmazó – adatokat kötelesek megadni:

a) a tulajdonosi szerkezetre vonatkozó adatokat,

b) a villamos energia termelésével, szállításával, értékesítésével, kereskedelmével, valamint a hőenergia termelésével és értékesítésével összefüggő mennyiségi, időbeli, ár és érték adatokat,

c) az engedélyes tevékenységgel kapcsolatos gazdálkodási adatokat, különös tekintettel a hatósági árszabályozás alá eső, a jelentős piaci erőfölény megállapításához szükséges adatokra és más tevékenységeknek a verseny-
piaci tevékenységektől való szétválasztásával kapcsolatos adatokra,

d) az engedélyes tevékenység végzéséhez szükséges berendezések műszaki adatait,

e) a villamos- és hőenergia-termelésre felhasznált energiahordozók mennyiségi, időbeli, ár és érték adatait, valamint az energiahordozók készletadatait,

f) a villamosenergia-rendszer üzemeltetésével összefüggő mennyiségi, elszámolási és teljesítőképesség adatokat,

g) a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 117. § (4) bekezdésében foglaltak alapján készített – az üzemzavarokra, a szolgáltatás operatív minőségi mutatóira és a felhasználói elégedettségre vonatkozó – ajánlásban meghatározott, az engedélyesek tevékenységét értékelő mutatókat,

h) a foglalkoztatással, különösen a saját és az engedélyes tevékenység kiszervezése esetén az engedélyes tevékenységet végző szakszeméllyel és a tevékenységek szétválasztásával kapcsolatos adatokat,

i) a hálózatfejlesztési adatokat.

(2) Az átviteli rendszerirányító az 1. számú melléklet a), d) és g) pontja szerinti adatokat – szállítási feltételek hiánya miatt meghiúsult szerződés esetén – a Hivatal részére köteles megadni.

(3) Az adatszolgáltatásra kötelezettek, valamint a felhasználók villamos energia rendszerhez kapcsolódó tevékenységei körében a Hivatal – jogszabályban meghatározott adatkörben – további adatszolgáltatás kérésére jogosult.

(4) A villamosenergia-ellátási szabályzatok szerint gyűjtött egyedi és feldolgozott rendszerszintű adatokat az átviteli rendszerirányító a Hivatal részére és igénye szerint folyamatosan megadja vagy rendelkezésére tartja.

(5) Az adatszolgáltatásra kötelezettek és a felhasználók az adatokat a Hivatal által előírt tartalommal és formában kötelesek megadni, elsődlegesen elektronikus úton a Hivatal által rendelkezésre bocsátott elektronikus ügyintézési portálon vagy rendszer-rendszer kapcsolatán keresztül.

(6) A havi gyakorisággal bekért adatok szolgáltatását abban az esetben is teljesíteni kell, ha az értékek mérésé-

nek gyakorisága nem esik egybe az adatkérés gyakoriságával. Ilyen esetben szezonálisan becsült értékek megadásával kell az adatszolgáltatást teljesíteni.

(7) Az engedélyesek társaságuk

a) előzetes éves mérleg és eredmény-kimutatását a tárgyévet követő év február 20-ig,

b) éves auditált beszámolóját (mérleg, eredmény-kimutatás, kiegészítő melléklet), üzleti jelentését, konszolidált mérlegét, eredmény-kimutatását, a VET 105. § (2) bekezdése alapján elkészített, az engedélyköteles tevékenységeket elkülönítve tartalmazó mérleggel és eredmény-kimutatással együtt, legkésőbb a cégbíróságon történő letétbe helyezéssel egy időben kötelesek a Hivatal részére elektronikus formában is megküldeni.

(8) A Vhr. 102. § (3) bekezdése alapján az engedélyesek kötelesek információt beszerezni és szolgáltatni – a Hivatal részére az (1) bekezdésben meghatározott adatok szolgáltatásakor – az integrált vállalkozáson belül a nem az engedélyes társaság által végzett támogató vagy kiszervezett engedélyes tevékenységek ráfordításairól és költségeiről.

(9) A háztartási méretű kiserőmű – mint a felhasználót ellátó elosztó hálózati engedélyes – február 28-ig évente jelentést küld a Hivatalnak a háztartási méretű kiserőművek számáról, fajtájáról (fotoelektromos, biogáz, biomassza, szél stb.), beépített teljesítményről, a hálózatra adott és onnan vételezett villamos energia mennyiségéről.

5. §

(1) A 100 kV vagy annál nagyobb feszültségű távvezetéken a Magyar Köztársaság országhatárán keresztül történő villamosenergia-szállításokat a villamosenergia-kereskedő a Hivatal részére köteles bejelenteni, ha

a) olyan, legalább egyéves időtartamra szóló villamosenergia-szállítási szerződést kötött, amely

aa) a Magyar Köztársaság területén belül történő szállításra vonatkozik, és

ab) a szállítás kiinduló pontja vagy rendeltetési helye az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely állam területén van, és

ac) a szállítás az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes legalább egy állam határának átlépésével jár;

b) a szállítási szerződés

ba) létrejött, vagy

bb) teljesítését az átviteli rendszerirányító visszautasította.

(2) A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely állam és az azon kívüli államok közötti megállapodások alapján történő szállításokra.

(3) A szállítási feltételek hiánya miatt meghiúsult szerződés esetében a szerződés létrejöttét és teljesítését megakadályozó okokat a jelentésben fel kell tüntetni.

(4) A bejelentést a szállítási szerződés megkötését vagy annak meghiúsulását követő naptári hónap végéig kell a Hivatal részére megküldeni.

Az értékesített villamos energia elsődleges energiaforrások szerinti eredetére vonatkozó adatok gyűjtése és szolgáltatása

6. §

(1) A villamos energia – az 1. § (2) bekezdés b) pontja szerinti – eladója köteles az általa értékesített összes villamos energia termeléséhez ténylegesen felhasznált elsődleges energiaforrások részarányát a tárgyévre vonatkozóan megállapítani. A tárgyév megegyezik a naptári évvel.

(2) A villamos energia eladója köteles a felhasználót az (1) bekezdés szerinti részarányról, ezen információ forrásáról, valamint az értékesített villamos energia termelése során felhasznált elsődleges energiaforrás környezeti hatásairól tájékoztatni.

(3) A tájékoztatást termelő esetén a tárgyévet követő év január 31-ig, egyéb eladó esetén a tárgyévet követő év április 30-ig kell teljesíteni.

(4) A tájékoztatás történhet

a) a kiállított számlán, előlegh számlán vagy az azok mellékletét képező számlainformációs levélben vagy

b) a kiállított számlán, előlegh számlán meghatározott, a villamos energia vásárlója számára hozzáférhető más helyen.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott adatokat a 2. számú mellékletnek megfelelően kell a vásárló és a Hivatal részére szolgáltatni.

(6) Az engedélyesek a (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében kötelesek egymással együttműködni.

(7) Ha az erőmű a mindenkori tárgyévben többféle elsődleges energiaforrásból állított elő villamos energiát, de a felhasználónak értékesített villamos energiát bizonyíthatóan meghatározott energiaforrás felhasználásával termelte, adatszolgáltatásában az adott villamosenergia-mennyiség termeléséhez ténylegesen felhasznált energiaforrásra vonatkozó adatokat kell feltüntetnie.

(8) A villamosenergia-kereskedelmi engedélyesek között, valamint a villamosenergia-kereskedő és az egyetemes szolgáltató között fennálló adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során úgy kell eljárni, hogy az a villamos energia vásárlójával szemben fennálló tájékoztatási kötelezettség teljesítését ne veszélyeztesse. Ha az egyetemes szolgáltató vagy a villamosenergia-kereskedő több eladótól vásárol villamos energiát, adatszolgáltatása teljesítésekor úgy köteles eljárni, hogy az általa kapott adatszolgáltatásokban szereplő elsődleges energiaforrásokra az azokból

összesen vásárolt villamos energia mennyiségekkel súlyozott részarányokat képez.

(9) A (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatáshoz

a) a szervezett villamosenergia-piacon vásárolt villamos energia értékesítése esetén

aa) ha a szervezett villamosenergia-piac székhelye az Európai Gazdasági Térség valamely államában van, a szervezett villamosenergia-piac tárgyevi összesített adatait,

ab) ha a szervezett villamosenergia-piac székhelye az Európai Gazdasági Térségen kívül van, a villamos energia eladója által megadott adatokat,

b) ha az *a)* pont adatai nem állnak rendelkezésre, az érintett ország tárgyevi villamos energia termeléséhez szükséges elsődleges energiaforrások összesített átlagos összetételének megfelelő becslést kell alapul venni.

(10) A (9) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában, valamint *b)* pontjában meghatározott adatokat és a becslést értékeket – az adatszolgáltatás megkezdése előtt – tájékoztatásul be kell nyújtani a Hivatalnak.

A Hivatal által a felhasználói érdekeket képviselő társadalmi szervezetek és a felhasználói érdekeket képviselő egyéb szervezetek részére teljesítendő adatszolgáltatás

7. §

(1) A Hivatal a 3. számú melléklet szerinti – a Hivatal által a 4. § (1) bekezdésében meghatározott adatok felhasználásával összeállított – adatokat és információkat a felhasználói érdekek képviselőjét ellátó társadalmi szervezetek, egyéb szervezetek részére rendelkezésre bocsátja.

(2) Az engedélyes társaságok 3. számú mellékletben meghatározott adatait a Hivatal a honlapján az (1) bekezdés szerinti érdekelt szervezetek részére biztosított hozzáférés alapján teszi közzé.

(3) A 3. számú mellékletben meghatározott, a villamosenergia-rendszer irányításával, működésével és használatával összefüggő adatok nem képeznek üzleti titkot.

(4) Az üzleti titoknak minősülő adatokat a Hivatal más részére – a megkeresés esetét kivéve – nem adhatja ki.

A Hivatal honlapján közzétételre kerülő adatok, információk

8. §

(1) A Hivatal a verseny hatékonyságának növeléséhez és a piaci szereplők egyenlő feltételek melletti tájékoztatásához szükséges, üzleti titkot nem képező mennyiségi, időbeli, ár és érték adatokat – az adatvédelemre vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével – a honlapján közzéteszi.

(2) A Hivatal az egyedi adatokból képzett – azokra vissza nem vezethető összesítéseket – a honlapján közzéteheti.

(3) A Hivatal honlapján – a VET-ben és a VET felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban meghatározottakon túl – közzétehető bármely adatszolgáltatásra kötelezett olyan adata, amelynek a honlapon történő nyilvánosságra hozatalához az érintett írásban hozzájárult. Az (1) bekezdésben szereplő egyedi adatok esetén ez az írásbeli hozzájárulás nem szükséges.

Közös szabályok

9. §

(1) A 3–6. §-ban meghatározott adat- és információszolgáltatások esetén az eredeti adat- és információszolgáltató felelős a szolgáltatott adat és információ tartalmának megfelelőségéért, időszerűségéért, pontosságáért, ellenőrizhetőségéért és helyességéért.

(2) Az e rendeletben előírt kötelezettségek megszegése esetén a Hivatal az adatszolgáltatásra kötelezettekkel szemben a VET 96–97. §-ában, valamint a Vhr. 91. §-ában foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza.

(3) Az értékre, árra, díjra vonatkozóan – e rendelet szerint – szolgáltatott adatok az általános forgalmi adót és az energiaadót nem tartalmazzák.

Záró rendelkezések

10. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 7. §-a és 3. számú melléklete 2008. július 1-jén lép hatályba.

(3) Hatályát veszti a villamosenergia-rendszer irányításával, működésével és használatával összefüggő egyes adatszolgáltatásokról szóló 36/2002. (XII. 19.) GKM rendelet (a továbbiakban: AR) 1–6. §-a, 7. § (3)–(4) bekezdése, 8–9. §-a, 10/A. §-a, 1–3. számú melléklete, valamint 5. számú melléklete.

(4) Az AR 2008. július 1-jén hatályát veszti.

(5) 2008. július 2-án hatályát veszti e rendelet 10. § (3)–(4) bekezdése, 11. §-a, 13. §-a. E bekezdés 2008. július 3-án hatályát veszti.

11. §

Az egyetemes szolgáltató és a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény szerinti közüzemi nagykereskedői

engedélyes – függetlenül a jogutódlás és cégjogi azonoság meglététől – 2008. június 30-ig köteles gyűjteni és szolgáltatni a 2007. évi közüzemi nagykereskedőre, illetve közüzemi szolgáltatóra vonatkozó adatokat.

12. §

2010. január 1-jét megelőzően a 3. § (2) bekezdésében meghatározott adatokat az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyes köteles a felhasználó részére térítésmentesen megadni, ha azok a felhasználó kérése időpontjában rendelkezésére állnak.

13. §

A villamos energia rendszerhasználati díjakról szóló 119/2007. (XII. 29.) GKM rendelet 2. számú melléklet „B) Különös szabályok” fejezet 2. pont 2.3.8. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.3.8. A környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok kezelésében, továbbá a vízitársulatok kezelésében álló és helyi vízrendezési, valamint vízkár-elhárítási feladatok ellátása érdekében működtetett ár- és belvízvédelmi szí-

vattyútelepek esetén az adott hónapra vonatkozó teljesítménydíjat az adott hónapot követően kell elszámolni oly módon, hogy a fizetendő teljesítménydíj megegyezzen az adott hónapban mért legnagyobb teljesítmény-igénybevételnek megfelelő éves teljesítménydíj 1/12 részével.”

Az Európai Unió jogának való megfelelés

14. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és Tanács 2003/54/EK irányelve (2003. június 26.) a belső villamosenergia-piacra vonatkozó közös szabályokról, valamint a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 3. cikk (6) bekezdése;

b) az Európai Parlament és Tanács 2005/89/EK irányelve (2006. január 18.) a villamosenergia-ellátás biztonságát és az infrastrukturális beruházások védelmét célzó intézkedésekről, 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

Dr. Szabó Pál s. k.,

közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

1. számú melléklet a 6/2008. (VI. 18.) KHEM rendelethez

Villamos energia határon keresztül nagyfeszültségű távvezetéken történő szállítása esetén az e rendelet 5. §-a szerinti bejelentés tartalmi elemei

- a) A megrendelő neve,
- b) a betáplálás (kiindulás) helye,
- c) a rendeltetési hely megnevezése,
- d) a szállítandó villamos energia mennyisége MWh-ban,
- e) a szállítási díj (Ft-ban),
- f) a szállítás feszültség szintje kV-ban,
- g) a szerződött teljesítmény MW-ban, menetrend szerinti bontásban,
- h) a szállítási szerződés érvényességének ideje.

2. számú melléklet a 6/2008. (VI. 18.) KHEM rendelethez

Az értékesített villamos energia elsődleges energiaforrások szerinti eredetére vonatkozó adatok szolgáltatása

Az adatszolgáltatás	
MEH azonosítószáma:	
címe:	Az értékesített villamos energia elsődleges energiaforrások szerinti eredetére vonatkozó adatok éves
gyakorisága:	
beszámolási időszak: (az adatszolgáltató tölti ki!)	
jogcíme:	A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (Vhr.) 24. számú melléklete
teljesítésének határideje:	Az adatokat termelők esetén a tárgyidőszakot követő év január 31-ig, egyéb eladó esetén a tárgyidőszakot követő év április 30-ig kell megadni

Az adatszolgáltató	
neve:	
címe:	
működési engedélyének megnevezése:	
MEH nyilvántartási kódja:	

Sorszám	Az értékesített villamos energia	Az értékesített villamos energia mennyisége (MWh)	Az összes értékesített villamos energia megoszlása (%)	Kén-dioxid-kibocsátás (ezer tonna)	Szén-dioxid-kibocsátás (ezer tonna)	A keletkezett radioaktív hulladék mennyisége (m ³)
1.	Hazai termelésű					
	Ebből:					
a)	Megújuló alapú					
	Ebből:					
	Szélenergia					
	Vízenergia					
	Napenergia					
	Geotermikus energia					
	Biomassza					
	Egyéb, éspedig...					
b)	Olaj alapú					
c)	Földgáz alapú					
d)	Szén alapú					
e)	Nukleáris alapú					
f)	Egyéb, éspedig...					
2.	EU tagállamból importált					
	Ebből:					
a)	Megújuló alapú					
	Ebből:					
	Szélenergia					
	Vízenergia					

Sorszám	Az értékesített villamos energia	Az értékesített villamos energia mennyisége (MWh)	Az összes értékesített villamos energia megoszlása (%)	Kén-dioxid-kibocsátás (ezer tonna)	Szén-dioxid-kibocsátás (ezer tonna)	A keletkezett radioaktív hulladék mennyisége (m ³)
	Napenergia					
	Geotermikus energia					
	Biomassza					
	Egyéb, éspedig...					
<i>b)</i>	Olaj alapú					
<i>c)</i>	Földgáz alapú					
<i>d)</i>	Szén alapú					
<i>e)</i>	Nukleáris alapú					
<i>f)</i>	Egyéb, éspedig ...					
3.	Nem EU tagállamból importált					
	Ebből:					
<i>a)</i>	Megújuló alapú					
	Ebből:					
	Szélenergia					
	Vízenergia					
	Napenergia					
	Geotermikus energia					
	Biomassza					
	Egyéb, éspedig...					
<i>b)</i>	Olaj alapú					
<i>c)</i>	Földgáz alapú					
<i>d)</i>	Szén alapú					
<i>e)</i>	Nukleáris alapú					
<i>f)</i>	Egyéb, éspedig...					
4.	Mindösszesen (1.+2.+3. sorok)		100%			

A táblázatban közölt, az értékesített villamos energia elsődleges energiaforrások szerinti eredetére vonatkozó adatok forrásának megjelölése:

3. számú melléklet a 6/2008. (VI. 18.) KHEM rendelethez

A Hivatal által a felhasználói érdekek képviselését ellátó társadalmi szervezetek, valamint a felhasználói érdekek képviselését ellátó egyéb szervezetek részére nyújtott adatszolgáltatás köre és rendje

	Engedélyfajta/Adat megnevezése	Gyakorisága	Közzététel határideje	Adatok mértékegysége
	<i>Átviteli rendszerirányító adatai:</i>			
1.	Mérleg és eredménykimutatás	éves	A tárgyidőszakot követő év június 30.	1 000 Ft
2.	Rendszerhasználati díjak elszámolása	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 15. napja	
	Rendszerhasználati díjakból származó bevétel összesen			1 000 Ft
	Átviteli-rendszerirányítási díjakból származó bevétel			1 000 Ft
	Rendszerszintű szolgáltatások díjakból származó bevétel			1 000 Ft
	A fizetés alapjául szolgáló villamos energia mennyisége			MWh
3.	Átviteli hálózaton szállított villamos energia	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 15. napja	
	Átviteli hálózaton szállított villamos energia összesen			MWh
	ebből: felhasználóknak leszállított villamos energia összesen			MWh
4.	Villamos energia határon keresztül történő szállításával kapcsolatos adatok	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 15. napja	
	a tárgyidőszakban határkeresztezésen átvett villamos energia összesen			MWh
	a tárgyidőszakban határkeresztezésen kiadott villamos energia összesen			MWh
	<i>Elosztók adatai:</i>			
1.	Mérleg és eredménykimutatás	éves	A tárgyidőszakot követő év június 30.	1 000 Ft
2.	Elosztási díjak elszámolása	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 25. napja	
	Elosztási díjakból származó bevétel összesen			1 000 Ft
	Elosztói alapidíjakból származó bevétel			1 000 Ft
	Elosztói teljesítménydíjakból származó bevétel			1 000 Ft
	Elosztói forgalmi díjakból származó bevétel			1 000 Ft
	Elosztói veszteség díj			1 000 Ft
	Elosztói meddő energia díj			1 000 Ft
	Elosztói teljesítmény túllépés pótdíja			1 000 Ft
	Elosztói menetrendkiegyensúlyozási díj			1 000 Ft
	Közvilágítási elosztási díj			1 000 Ft
	A fizetés alapjául szolgáló lekötött teljesítmény			MW
	A fizetés alapjául szolgáló csatlakozási pontok száma			db
	A fizetés alapjául szolgáló villamos energia mennyisége			MWh
3.	Elosztó hálózaton szállított villamos energia	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 20. napja	
	Elosztó hálózaton szállított villamos energia összesen			MWh
	ebből: felhasználóknak leszállított villamos energia összesen			MWh

	Engedélyfajta/Adat megnevezése	Gyakorisága	Közzététel határideje	Adatok mértékegysége
4.	Az elosztó hálózat vezetékossza	éves	A tárgyidőszakot követő év március 31.	
	Nagyfeszültségű hálózat			km
	Középfeszültségű hálózat			km
	Kisfeszültségű hálózat			km
5.	Hálózatfejlesztési beruházások	éves	A tárgyidőszakot követő év március 31.	
	Hálózatfejlesztési beruházások összesen			1 000 Ft
	ebből: felhasználók által befizetett			1 000 Ft
	<i>50 MW és az ezt meghaladó teljesítőképességű erőművek adatai</i>			
1.	Mérleg és eredménykimutatás	éves	A tárgyidőszakot követő év június 30.	1 000 Ft
2.	Villamosenergia-, és hőenergiatermelés és értékesítés	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 15. napja	
	Villamosenergia-termelés			MWh
	Villamosenergia-értékesítés			MWh
	ebből: felhasználóknak			MWh
	Hőenergia-értékesítés			GJ
	Villamosenergia-értékesítés átlagára			Ft/kWh
	ebből: felhasználóknak			Ft/kWh
	Hőenergia-értékesítés átlagára			Ft/GJ
3.	Villamos energia termelő berendezések adatai	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 15. napja	
	Beépített teljesítőképesség (BT)			MW
	Rendelkezésre álló változó teljesítőképesség (RT)			MW
	Ténylegesen igénybevehető telj.képesség (TIT)			MW
	Erőművi csúcsterhelés (ECS)			MW
	<i>Villamos energia kereskedők adatai:</i>			
1.	Villamosenergia-forgalom adatai	havonta	A tárgyidőszakot követő második hónap 25. napja	
	Vásárolt villamos energia összesen			MWh
	ebből: belföldi erőműtől			MWh
	villamosenergia-kereskedőtől			MWh
	importból			MWh
	átviteli rendszerirányítótól kötelező átvételből			MWh
	Vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	Értékesített villamos energia összesen			MWh
	ebből: felhasználóknak			MWh
	külföldre			MWh
	Értékesített villamos energia átlagára			Ft/kWh
	<i>Egyetemes szolgáltatók adatai:</i>			
1.	Mérleg és eredménykimutatás	éves	A tárgyidőszakot követő év június 30.	1 000 Ft

	Engedélyfajta/Adat megnevezése	Gyakorisága	Közzététel határideje	Adatok mértékegysége
2.	Villamos energia beszerzési adatok	havonta	A tárgydőszakot követő második hónap 25. napja	
	Villamosenergia-beszerzés összesen			MWh
	ebből: belföldi erőműtől			MWh
	átviteli rendszerirányítótól kötelező átvételből			MWh
	villamosenergia-kereskedőtől			MWh
	szervezett villamosenergia-piacon			MWh
	közvetlen import			MWh
	Villamosenergia-beszerzés átlagára			Ft/kWh
	belföldi erőműtől vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	átviteli rendszerirányítótól kötelező átvétel keretében vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	belföldi villamosenergia-kereskedőtől vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	szervezett villamosenergia-piacon vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	közvetlen importból vásárolt villamos energia átlagára			Ft/kWh
	3.	Villamos energia értékesítési adatok	havonta	A tárgydőszakot követő második hónap 25. napja
Villamosenergia-értékesítés felhasználóknak				MWh
általános, egyzónaidős (A1) árszabás szerint				MWh
ebből: a villamosenergia-iparban fennálló, vagy eltöltött munkavisztonnal összefüggésben nyújtott kedvezményes villamosenergia-áron				MWh
általános, kétzónaidős (A2) árszabás szerint				MWh
ebből: csúcsidőszakban				MWh
időszakos (B) árszabás szerint				MWh
Villamosenergia-értékesítés átlagára				Ft/kWh
általános, egyzónaidős (A1) árszabás szerinti értékesítés átlagára				Ft/kWh
ebből: a villamosenergia-iparban fennálló, vagy eltöltött munkavisztonnal összefüggésben nyújtott kedvezményes villamosenergia-áron				Ft/kWh
általános, kétzónaidős (A2) árszabás szerinti értékesítés átlagára				Ft/kWh
ebből: csúcsidőszakban				Ft/kWh
időszakos (B) árszabás szerinti értékesítés átlagára				Ft/kWh
4.		Fogyasztók száma	havonta	A tárgydőszakot követő második hónap 25. napja
	Ellátott felhasználók száma összesen			db
	általános, egyzónaidős (A1) árszabás szerint			db
	ebből: a villamosenergia-iparban fennálló, vagy eltöltött munkavisztonnal összefüggésben nyújtott kedvezményes villamosenergia-áron			db
	általános, kétzónaidős (A2) árszabás szerint			db
	ebből: csúcsidőszakban			db
	időszakos (B) árszabás szerint			db

**A közlekedési, hírközlési és energiaügyi
miniszter
7/2008. (VI. 18.) KHEM
rendelete**

**a gáz csatlakozó vezetésekre és fogyasztói
berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági
előírásokról szóló 11/2004. (II. 13.) GKM rendelet
módosításáról**

A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 56. § (2) bekezdésének g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. §-ának b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A gáz csatlakozó vezetésekre és fogyasztói berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokról szóló 11/2004. (II. 13.) GKM rendelet 7. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A csatlakozóvezetésekre és a fogyasztói berendezésekre vonatkozó, a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 22. §-ának (7) bekezdése szerinti műszaki biztonsági felülvizsgálatot – ellenkező bizonyításig – elvégzettnek kell tekinteni.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és az azt követő napon hatályát veszti.

Dr. Szabó Pál s. k.,
közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

**Az önkormányzati miniszter
1/2008. (VI. 18.) ÖM
rendelete**

**az önkormányzati miniszter feladatkörébe tartozó
tevékenységek sugárvédelmi ellenőrző rendszerének
működési feladatairól**

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. §-ának (11) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az önkormányzati miniszter feladat- és hatásköréről szóló 132/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) A rendelet hatálya a hivatásos katasztrófavédelmi szervekre, az önkormányzati miniszter közreműködésével irányított közigazgatási hivatalokra, valamint a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóságokra terjed ki.

(2) A rendelet hatálya alá tartozó szervezetek a lakosság természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási viszonyok ellenőrzése, eredményeinek gyűjtése, a környezeti sugárzás dózisteljesítményének figyelemmel kísérése és a lakosság hiteles tájékoztatása, valamint az atomenergia alkalmazását szolgáló létesítményben, berendezésben vagy radioaktív (nukleáris) anyaggal végzett tevékenység során, továbbá a szándékosan ártó emberi magatartások vagy fegyveres összeütközések esetén bekövetkező – a lakosságot és a környezetet veszélyeztető – események, nukleáris és radiológiai veszélyhelyzetek (a továbbiakban: nukleáris veszélyhelyzetek) elhárítása, következményeinek csökkentése, illetőleg megszüntetése érdekében folyamatosan működő ágazati sugárvédelmi ellenőrző rendszert üzemeltetnek, illetve részt vesznek annak üzemeltetésében.

(3) Az önkormányzati miniszter irányítása alá tartozó szervek sugárvédelmi ellenőrző rendszere közreműködik az ország sugárzási helyzetének folyamatos figyelésének, jelzésének és ellenőrzésének biztosításában, adatokat szolgáltat az országos környezeti sugárvédelmi ellenőrző rendszer részére.

(4) Az Önkormányzati Minisztérium (a továbbiakban: ÖM) sugárvédelmi ellenőrző rendszer technikai berendezései megállapodás alapján az ÖM által irányított és felügyelt szervezetek működési helyein kívül is üzemeltethetők.

*A sugárvédelmi ellenőrző rendszer felépítése,
irányítása*

2. §

(1) Az önkormányzati miniszter feladatkörébe tartozó tevékenységet végző szervek sugárvédelmi ellenőrző rendszere vezető szervből, végrehajtó szervezetekből és funkcionális elemekből áll.

(2) A vezető szerv feladatait az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság látja el.

(3) A végrehajtó szervezetek:

a) a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ,
b) a területi információs központok,
c) a mobil laboratóriumok (veszélyhelyzeti felderítő csoportok, sugárvédelmi mérőkocsi).

(4) A funkcionális elemek:

a) a radiológiai távmérőhálózat,
b) a sugárzásmérő pontok,
c) az adattovábbító pontok.

3. §

(1) Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója az ÖM sugárvédelmi ellenőrző rendszer vezetése során:

a) összehangolja a sugárvédelmi ellenőrző rendszer elemeinek működését,

b) irányítja a nukleáris veszélyhelyzetekre és egyéb eseményekre történő felkészülést,

c) kijelöli a sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérési pontjainak működési helyeit, az ágazati mobil laboratóriumokat és mérőállomásokat, valamint az adattovábbító pontokat,

d) folyamatos készenléti ügyelet útján biztosítja sugárvédelmi ellenőrző rendszer felügyeletét, a riasztási feladatok végrehajtását,

e) jóváhagyja az ÖM sugárvédelmi ellenőrző rendszer éves ellenőrzési programját.

(2) A sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérési pontjai a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, illetve megállapodás alapján a hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóságokon, valamint az általuk használt ingatlanokban is kijelölhetőek, azok működési feltételeit a létesítmények üzemeltetői biztosítják.

(3) Adattovábbító pontként a (2) bekezdésben felsorolt szervezeteken túl, tartalékként a közigazgatási hivatalok informatikai hálózatai és központjai is igénybe vehetőek, azok működési feltételeit a létesítmények üzemeltetői biztosítják.

A SUGÁRVÉDELMI ELLENŐRZŐ RENDSZER FELADATAI

Általános feladatok

4. §

Az ÖM sugárvédelmi ellenőrző rendszer:

a) folyamatosan figyeli, jelzi és ellenőrzi az ország területén mérhető környezeti sugárzás dózisteljesítményét,

b) a mért sugárzási adatokat rendszeresen az ügyrendeknek megfelelően megküldi az országos környezeti sugárvédelmi ellenőrző rendszer információs központjába,

c) ellátja a nukleáris riasztás feladatait,

d) közreműködik a nukleáris veszélyhelyzeti döntéselőkészítő és döntéshozó tevékenységhez szükséges információk biztosításában.

Részletes feladatok

5. §

(1) Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság:

a) folyamatosan felügyeli a sugárvédelmi ellenőrző rendszer működőképességét,

b) biztosítja a riasztási feladatok végrehajtását és a beérkező adatok alapján elrendeli a rendelet mellékletében meghatározott riasztási fokozatokat.

(2) A Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ:

a) összehangolja az országos sugárfigyelő rendszer tevékenységét,

b) a távmérő hálózat működésével nyert adatokkal hozzájárul a lakosság természetes és mesterséges eredetű sugárterhelés alakulásának nyomon követése érdekében az Országos Környezeti Sugárvédelmi Ellenőrző Rendszer Információs Központja által végzett adatgyűjtéshez,

c) gyűjti, elemzi, értékeli és archiválja a sugárvédelmi ellenőrző rendszer mérőállomásairól, és mérési pontjairól, valamint a mobil laboratóriumoktól és a mérőállomásoktól beérkező mérési adatokat,

d) tervezi, szervezi és koordinálja a központi adatgyűjtést az országos sugárfigyelésben részt vevők információs központjaiból,

e) koordinálja az országos sugárfigyelő rendszer alrendszereinek egységes képességfejlesztését,

f) napi, heti, havi jelentést, illetve éves összefoglaló jelentést készít az országos sugárzási helyzetről az Országos Környezeti Sugárvédelmi Ellenőrző és az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben érintett vezetők és a lakossági tájékoztatásban érintett szervek számára,

g) biztosítja a RODOS valós idejű on-line döntéstámogató rendszer üzemeltetését,

h) működteti a nemzetközi és hazai radiológiai adatszere központot.

(3) A területi információs központok:

a) a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság, illetve a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok illetékességi területén gyűjtik és értékelik a sugárzási adatokat,

b) a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ szolgáltatása, illetve az Országos Környezeti Sugárvédelmi Ellenőrző Rendszer adatai alapján értékelt radiológiai információval látják el a területi védelmi igazgatási szerveket.

(4) A mobil laboratóriumok és mérőállomások:

a) a radiológiai távmérő hálózat által szolgáltatott mérési eredmények ellenőrzése céljából helyszíni mérésekkel ellenőrzik a valós sugárzási helyzetet,

b) normál és veszélyhelyzeti időszakban helyszíni sugárellenőrzéseket, illetve mintavételezéseket és vizsgálatokat végeznek, azok eredményeit továbbítják a területi információs központokba, illetve a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központba.

(5) A radiológiai távmérőhálózat:

a) helyhez kötött mérőállomásaival automata üzemmódban méri, gyűjti, tárolja és továbbítja a környezeti háttérsugárzás adatait,

b) a radiológiai távmérőhálózat mérőállomásai a környezeti gammasugárzás dózisteljesítményének emelkedésekor e rendelet mellékletében meghatározott értéknél

automatikusan jeleznek, illetve riasztási jelzést küldenek a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központba.

(6) A sugármérő pontok:

a) rendszeresen ellenőrzik a természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási viszonyokat, a mérési adatokat továbbítják az illetékes területi információs központba,

b) a környezeti sugárzás dózisteljesítményének emelkedésékor e rendelet mellékletében meghatározott értéknel az illetékes területi információs központ tájékoztatása mellett jeleznek, illetve riasztási jelzést küldenek a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő központba.

(7) Az adattovábbító pontok:

a) biztosítják a távmérő hálózatban keletkező információk folyamatos továbbítását a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központba,

b) közreműködnek a mobil laboratóriumok és a mérőállomások által szolgáltatott adatok területi információs központokba történő eljuttatásában.

További feladatok a nukleáris veszélyhelyzet időszakára

6. §

(1) Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság:

a) gyűjti és a Kormányzati Koordinációs Bizottság munkaszervei, valamint a fővárosi és megyei védelmi bizottságok részére folyamatosan továbbítja a sugárhelyzet értékelésével kapcsolatos információkat,

b) állandó összeköttetést tart fent az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer szerveivel.

(2) A Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központ:

a) gyűjti, elemzi, értékeli, a döntés-előkészítésben érintett és a védelembe bevont szervek felé továbbítja az Országos Sugárfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer alrendszeréből beérkező mérési adatokat,

b) a lakosság életének és egészségének megóvásához szükséges baleset-elhárítási intézkedések sugárvédelmi megalapozása érdekében támaszkodik az Országos Környezeti Sugárvédelmi Ellenőrző Rendszer Információs Központjának közreműködésére és szakvéleményére,

c) jelentést készít a távmérőhálózat feldolgozott mérési adatai alapján az ország sugárzási viszonyairól.

(3) A területi információs központok folyamatosan értékelt radiológiai információval látják el a területi védelmi igazgatási szerveket.

(4) A mobil laboratóriumok és mérőállomások rendszeres helyszíni sugárellenőrzéseket, illetve mintavételezéseket és vizsgálatokat végeznek, azok eredményeit továbbítják a területi információs központokba, illetve a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központba.

(5) A radiológiai távmérőhálózat és a sugármérő pontok folyamatosan mérési adatokkal látják el a Nukleáris Baleseti Információs és Értékelő Központot.

(6) Nukleáris veszélyhelyzetben a sugárvédelmi ellenőrző rendszer szervezeti elemei az (1)–(5) bekezdésben foglaltakon túlmenően az 5. §-ban meghatározott feladatokat is végrehajtják.

Záró rendelkezések

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálya alá tartozó szervek sugárvédelmi ellenőrzéssel kapcsolatos részletes feladataikat – így különösen a szervek belül a rendszer alkotóelemeit, azok feladatát, a kapcsolattartás, az adattovábbítás, az együttműködés és vezetés rendjét – a rendelet hatálybalépését követő 90 napon belül ügyrendben szabályozzák.

Dr. Gyenesei István s. k.,
önkormányzati miniszter

Melléklet

az 1/2008. (VI. 18.) ÖM rendelethez

Az ÖM sugárvédelmi ellenőrző rendszer riasztási típusai

Riasztás típusa		Határérték	Megjegyzés
I. fokú riasztás	figyelmeztető jelzés	250 nSv/h	egy mérőállomáson
II. fokú riasztás	riasztási jelzés	500 nSv/h	egy mérőállomáson
III. fokú riasztás	fokozott riasztási jelzés	500 nSv/h	három, az országos sugárfigyelő rendszerben lévő szomszédos mérőállomáson

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 87/2008. (VI. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – *dr. Bihari Mihály, dr. Bragyo András, dr. Holló András és dr. Kukorelli István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 36. § (4) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 42. § (5) bekezdésének második mondatában szereplő „már támogatott hatóanyagot tartalmazó, egyenértékű”, valamint „(generikus gyógyszerként)” szövegrészek alkotmányellenesek, ezért azokat 2008. december 31. napjával megsemmisíti.

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 42. § (5) bekezdésének második mondata ezt követően a következő szöveggel marad hatályban:

„A gyógyszerként forgalomba hozatalra engedélyezett termék esetében a támogatásba történő befogadás naptári évében a forgalomba hozatali engedély jogosultját a sávok kockázatviselésből eredő befizetési kötelezettség nem terheli.”

3. Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény egésze, 7. §-a, 20. § (2), (7), (8) és (9) bekezdései, 36. § (1) bekezdése, 42. § (1)–(4), valamint (6)–(11) bekezdései, 43. §-a, valamint 83. § (1) és

(2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 36. § (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmány 2/A. §-ára, illetve az Alkotmány 7. § (1) bekezdésének sérelmére alapított indítványokat visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) egyes rendelkezéseinek felülvizsgálatára.

1. Több indítványozó, köztük országgyűlési képviselők kérték a Gyftv. egészének megsemmisítését, több másik pedig a Gyftv. hatályba léptetéséről rendelkező 83. § (1) és (2) bekezdéseinek megsemmisítését indítványozta. Az indítványozók szerint ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságból levezetett jogbiztonsággal, hogy a törvényhozó kirívóan rövid időt biztosított arra, hogy a jogalanyok a törvény rendelkezéseit megismerhessék, és a jogkövető magatartás tanúsítására felkészülhessenek. Az egyik indítványozó sérelmesnek tartotta, hogy – a Gyftv. 49. § (3) bekezdésére tekintettel – azonnal jelentkeztek a gazdasági verseny hátrányai; a fokozatosság és a részlegesség elveinek figyelmen kívül hagyása miatt a vállalkozások hirtelen találtak magukat új jogi környezetben.

Hivatkoztak arra is, hogy a jogalkotó – a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 20. § és 27. § c) pontjában meghatározott kötelezettsége ellenére – nem vonta be a jogszabály előkészítésébe az érintett társadalmi szervezeteket, érdekképviseleti szerveket, és nem kérte ki azok véleményét. Előadták, hogy a jogalkotót ez a kötelezettség nem csupán a Jat. alapján terheli; a Magyar Gyógyszerész Kamaráról szóló 1994. évi LI. törvény 2. § (2) bekezdés *ba*) pontja és a 2/A. § (1) bekezdése szintén véleményezési jogot biztosít a Magyar Gyógyszerész Kamarának. Az indítványozók álláspontja szerint ez az Alkotmány 2. § (1) bekezdésén túlmenően sérti az Alkotmány 7. § (2) bekezdését is. Végül hivatkoztak arra is, hogy – a véleménykérés elmulasztása folytán – a Kor-

mány nem tett eleget az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettségének.

2. Két indítványozó kérte a Gyftv. 20. § (2), (7) és (9) bekezdéseinek a megsemmisítését. Előadták, hogy e bekezdések „nyomozati jogkör” biztosítanak az egészségbiztosítási felügyeleti hatóságnak, amely így jogosult adatokat bekérni és átvizsgálni, továbbá házkutatást tartani. Az indítványozók szerint mindez sérti az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében meghatározott emberi méltóságot, és az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében rögzített magánlakás sérthetetlenségét és a személyes adatok védelméhez való jogot. Kifogásolták, hogy a Gyftv. 20. §-a az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével ellentétesen korlátoz alapjogot. Álláspontjuk szerint nem felel meg a szükségesség követelményének, hogy a Gyftv. „nyomozó hatósági jogkör” biztosít az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság részére egy „reklámfelügyeleti” jellegű, a gyógyszerismertetési szabályok betartásának ellenőrzésére irányuló eljárás során, nincs ugyanis olyan érdek, ami az intézkedést szükségessé tenné. Hivatkoztak arra is, hogy a Gyftv. 20. § (7) bekezdésében meghatározott intézkedés aránytalan, a hatósági jogkör nem tekinthető a cél elérésére alkalmas eszköznek, és nincsenek részletesen meghatározva a jogkorlátozás feltételei. Az indítványozók azt is sérelmezték, hogy a Gyftv. 20. § (8) bekezdése nem biztosít jogorvoslati lehetőséget a házkutatást engedélyező bírósági végzéssel szemben, továbbá rendezetlen a felelősség és a kártérítés kérdése. Sérelmezték azt is, hogy a Gyftv. 20. §-ában meghatározott intézkedések mind a társadalombiztosítás által támogatott, mind a nem támogatott gyógyszerek esetében alkalmazhatóak.

3. A legtöbb indítványozó kérte a Gyftv. befizetési kötelezettséget előíró különböző rendelkezéseinek a megsemmisítését.

3.1. Az egyik indítványozó szerint a Gyftv. 7. §-a, amelyik alapelvi szinten rögzíti, hogy a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai befizetési kötelezettségek teljesítésével kötelesek hozzájárulni a gyógyszerellátás gazdaságához, ellentétes az Alkotmány 70/D., valamint 70/E. §-aival. Az alkotmányellenesség indokaként az indítványozó azt jelölte meg, hogy az államnak a kötelezettsége, hogy az általa működtetett társadalombiztosítási rendszeren keresztül biztosítson hozzáférést az egészségügyi szolgáltatásokhoz, felhasználva a munkavállalók és a munkáltatók által befizetett járulékokat. Azzal, hogy a Gyftv. egy meghatározott csoporttal (a gyógyszerforgalmazókkal) többletterheket fizettet, diszkriminatív, és ellentétes az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével.

3.2. Több indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól a Gyftv. 36. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az nem felel meg az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott arányos közteherviselés követelményeinek. Az indítványozók szerint az

e bekezdésben rögzített befizetési kötelezettséget a jogalkotó alkotmányellenes mértékben függetlenítette az alanyi kötelezettség vagyoni és jövedelmi helyzetétől. A törvényhozó gazdasági forrásként a gyógyszerártár részére kifizetett társadalombiztosítási támogatást választotta, és a forgalomba hozatali engedély jogosultjának annak arányában kell befizetnie, hogy a beteg a bruttó fogyasztói árnál mennyivel fizet kevesebbet térítési díj címén. Előadták, hogy a Gyftv. 36. § (1) bekezdése szerinti befizetési kötelezettség mértékére két tényező van hatással: egyfelől a beteg és a gyógyszerártár közötti szerződés megtörténte, másfelől a társadalombiztosítási támogatás mértéke. Az indítványozók kifogásolták, hogy e két tényezőre a forgalomba hozatali engedély jogosultjának nincs közvetlen ráhatása – az orvosok és a betegek is közrejátszanak abban, hogy mennyi gyógyszer fogy –, mégis ezek mentén kell befizetést teljesítenie. Az indítványozók szerint tehát nincs egyenes összefüggés a közteher gazdasági forrása és az adó alapja között, a jogalkotó nem az elért jövedelem, gazdasági eredmény alapján állapítja meg a befizetési kötelezettséget.

Az egyik indítványozó kérte, hogy amennyiben a Gyftv. 36. § (1) bekezdésében rögzített befizetési kötelezettség nem tekinthető az Alkotmány 70/I. §-a szerinti „köztehernek”, akkor az Alkotmánybíróság az Alkotmány 13. § (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog sérelmét állapítsa meg.

Több indítványozó szerint a Gyftv. 36. § (1) bekezdése az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében meghatározott hátrányos megkülönböztetés tilalmát is sérti. Álláspontjuk szerint nincs alkotmányos indoka annak, hogy a forgalomba hozatali engedély jogosultját és a nagykereskedelmi engedély jogosultját eltérő mértékű befizetési kötelezettség terheli, holott a gyógyszerpiacon összehasonlítható csoportot képeznek.

Két indítványozó szerint a Gyftv. 36. § (1) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságot is sérti; az indítványozók a jogbiztonsággal ellentétesnek tartják, hogy a forgalomba hozatali engedély jogosultjának előre nem látható mértékű befizetést kell teljesítenie.

Két másik indítványozó tartalmilag azt kifogásolta, hogy a Gyftv. 36. § (1) bekezdése forgalmi típusú adót vezet be, amire a törvényhozónak – a Tanács 77/388/EGK irányelvének 33. cikkére, valamint a Tanács 2006/112/EK irányelvének 401. cikkére figyelemmel – az Európai Unió felé vállalt kötelezettségeire tekintettel nincs lehetősége. Mindebben az indítványozók az Alkotmány 2/A. §-ának, valamint az Alkotmány 7. § (1) bekezdésének sérelmét látták megvalósítottaknak.

3.3. Több indítvány érintette a Gyftv. 36. § (4) bekezdését. Az indítványozók szerint az a körülmény, hogy gyógyszerismertetési tevékenység folytatása esetén a foglalkoztatót évente ötmillió (jelenleg: havonta négyszáz-tizenhatezer) Ft összegű befizetési kötelezettség terheli, sérti az Alkotmány 70/I. §-át. Előadták, hogy e befizetési

kötelezettség nem az alanyi kötelezett jövedelmi, vagyoni viszonyait veszi figyelembe, hanem „kvázi szankció”, amelynek célja a gyógyszer-promóció visszaszorítása, az ilyen tevékenységet végző személyek számának korlátozása. Ilyen célra azonban adó jellegű intézmény nem vehető igénybe. Tartalmilag hivatkoztak arra is, hogy a Gyftv. 36. § (4) bekezdése – szintén az Alkotmány 70/I. §-ával ellentétesen – elkobzó jellegű, mivel az előírt összeg közelítőleg akkora mértékű, mint az ebből a tevékenységből származó éves bruttó bevétel.

Több indítványozó szerint a Gyftv. 36. § (4) bekezdésben rögzített befizetési kötelezettség mértéke kiüresíti az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében meghatározott vállalkozáshoz való jogot; „ilyen díj mellett erre a piacra kezdő vállalkozó nem tud belépni”. Az egyik indítványozó hivatkozott arra is, hogy az ilyen tevékenységet végző cégek vélhetően több alkalmazott elbocsátására kényszerülnek, amely sérti az elbocsátottak esélyegyenlőséghez való jogát. Ellentétes az Alkotmány 70/B. §-ával, hogy az állam a piaci versenybe indokolatlan mértékben beavatkozik, és így munkahelyeket veszélyeztet, illetve szünteti meg. A gyógyszerismertetést végzők számának csökkenése következtében pedig az orvosok kevésbé tudnak tájékozódni a gyógyszerpiacon, ami az Alkotmány 70/D. §-ával ellentétes hatást vált ki.

Az indítványozók szerint a Gyftv. 36. § (4) bekezdése az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését is sérti. Állításuk szerint több szervezet foglalkoztat olyan személyeket, akik tevékenysége kihatással lehet a gyógyszerek forgalmának alakulására, mégis csak a gyógyszerismertetést végzőket terheli ekkora mértékű közteher. Az indítványozók hivatkoztak arra is, hogy e bekezdés nem felel meg a szabályozás céljának sem. Bár a jogalkotói célkitűzés a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszerek forgalmának csökkentésén keresztül a gyógyszerekre fordítandó társadalombiztosítási kiadások csökkentése, ennek ellenére a társadalombiztosítás által nem támogatott gyógyszerekre is vonatkozik a szabályozás.

Az egyik indítványozó kifogásolta, hogy a törvényhozó az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével ellentétesen indokolatlanul és aránytalanul növelte a gyógyszerismertetés költségeit, holott a befizetéssel szemben nem áll semmilyen ellenszolgáltatás. Úgy véli, az állam nem az ellenőrzés más eszközeivel él, hanem a „joggal visszaélve” kívánja a saját kiadásait csökkenteni. Mindez pedig ellentétes a jogállamiság elvével.

3.4. Az indítványozók kérték az Alkotmánybíróságtól a Gyftv. 42. §-ának a megsemmisítését, amely alapján, ha a gyógyszerek után ténylegesen kifizetett támogatás összege a törvényben meghatározott keretet túllépi, akkor a különbözet meghatározott részét a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai kötelesek megtéríteni.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságból levezetett normavilágosság elvének sérelmét látták megvalósítottak abban, hogy a Gyftv. nem határozza meg a fizetési kötelezettség alapját és mértékét, hanem kollektív befizetési alapot és mértéket keletkeztet.

Az indítványozók szerint a kiadási többlet finanszírozása nem lehet közteher, mivel nem áll összefüggésben a jövedelmi helyzettel. Valamely forgalomba hozatali engedély jogosultjának befizetési kötelezettsége nem pusztán a saját gazdasági tevékenységének, illetve piaci nyereségének a következménye, hanem ezt a körülményt a piac többi szereplőjének a magatartása is befolyásolja. Így elképzelhető, hogy egy forgalomba hozatali engedély jogosultjának annak ellenére kell a gyógyszerkassza hiányát pótolnia, hogy saját tényeivel nem járult hozzá a hiány előidézéséhez. Az indítványozók szerint a szabályozás ilyen módon való kialakítása nem egyeztethető össze az Alkotmány 70/I. §-ában rögzített arányos köztelherviselés tartalmi követelményeivel. Az indítványozók sérelmesnek találták azt is, hogy a gyógyszerkassza kiadási többlete nem csak a gyógyszerekre fordított társadalombiztosítási támogatásokból tevődik össze, hanem olyan elemeket is tartalmaz, amihez közvetetten sincs köze a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjainak (áfa, nagykereskedelmi, kiskereskedelmi árrés, magisztrális készítmények fogyasztói árára jutó támogatás, vénykezelési díj). Nincs tehát összefüggés a befizetésre kötelezett vagyona, jövedelme és a befizetés mértéke között. Kifogásolták azt is, hogy a sávosságot visszafizetési kötelezettség előre nem látható, nem tervezhető.

Az indítványozók hivatkoztak a Gyftv. miniszteri indokolásának arra a részére is, miszerint „[á]ltalános kereskedelmi gyakorlat, hogy a vásárló a vásárlás volumenétől függően kedvezményt kap. A gyógyszerek legnagyobb vásárlója a társadalombiztosítás, ezért a támogatott gyógyszerek forgalma után a rabatt kedvezményezettjének a biztosítónak kell lennie, ezt törvényi szinten kell rögzíteni.” Álláspontjuk szerint ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, hogy az állam közjogi úton avatkozik be a magánjogi viszonyokba, és jogalkotói aktussal tart igényt árkedvezményre.

Több indítványozó szerint a Gyftv. 42. § (5) bekezdésének második mondata sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmát. E fordulat ugyanis csak a generikus készítményt gyártókat mentesíti a befogadás évében a befizetési kötelezettség alól, az innovatív (originális) készítmények gyártóit nem. Az indítványozók előadták, hogy a forgalomba hozatali engedélyre jogosultak homogén csoportba tartoznak, esetükben a befizetési kötelezettség célja és eszközrendszere – az alkotmányellenesnek vélt kivétellel – azonos. Álláspontjuk szerint a megkülönböztetésnek nincs ésszerű indoka, hiszen mindkét forgalmazói csoport ugyanúgy a gyógyszerpiac szereplője, és ugyanúgy társadalombiztosítási támogatásban részesülő gyógyszereket forgalmazznak.

Sérelmezték, hogy a Gyftv. 42. §-ában foglaltak következtében a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai kénytelenek ingyenesen, vagy lényegesen áron alul értékesíteni termékeiket, ezáltal sérül az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való joguk.

Több indítványozó előadta, hogy a Gyftv. alapján előírt befizetési kötelezettségek (más közterhekkel együttesen)

ellehetetlenítik a piaci szerepvállalását, és ezáltal nem érvényesül az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében meghatározott vállalkozáshoz való jog.

Az egyik indítványozó kiegészített indítványában a Gyftv. 42. § (7) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Előadta, hogy e bekezdés értelmében az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős egészségbiztosítási szerv (OEP) csupán „közli” a befizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges támogatási adatokat. Alakszerű határozat hiányában pedig a befizetésre kötelezett nem tudja az adó alapját vitatni, és így az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát gyakorolni.

Az indítványozó a kiegészített indítványában arra is hivatkozott, hogy a Gyftv. befizetési kötelezettséget előíró rendelkezéseire a Gyftv.-t alkalmazó szervek (adóhatóság, egészségbiztosítási szerv, egészségbiztosítási felügyelet stb.) nem alakítottak ki egységes, általánosan követett gyakorlatot, ami sérti a jogbiztonság követelményét.

Egy másik indítványozó a Gyftv. 42. §-át azért tartotta alkotmányellenesnek, mert az állam megosztotta egy költségvetési szerv (az OEP) gazdálkodásáért való felelőséget a piaci szereplőkkel; álláspontja szerint ez sérti az Alkotmány – állami vállalatok működését szabályozó – 11. §-át, valamint az Alkotmány 19. § (3) bekezdésének *d)* pontját, amely szerint az Országgyűlés megállapítja az államháztartás mérlegét, jóváhagyja az állami költségvetést és annak végrehajtását.

4. Több indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól a Gyftv. 43. §-ának megsemmisítését. Kifogásolták, hogy a szabályozás túl tág mozgásteret biztosít a Kormánynak az „árak befagyasztása” tekintetében, mivel e § túlságosan általános, elvont körülményeket szab a beavatkozás feltételeként. Nem kerültek meghatározásra a jogalkotási hatáskör terjedelme és korlátai, nincs szabályozva továbbá az sem, hogy a Kormány milyen rendszerességgel avatkozhat be a gyógyszerpiac működésébe. Szerintük az „átmeneti zavar elhárítása”, mint cél nem ellenőrizhető, nem felel meg a normavilágosság követelményének (ezáltal sérti a jogbiztonságot), és aránytalan mértékben korlátozza a szerződéskötési szabadságot.

Az egyik indítványozó szerint azzal, hogy a hatósági ár megállapításának módját és feltételeit a Gyftv. a Kormányra ruhazza, elvonja az Országgyűlés hatáskörét, egyben nem teljesíti azt az alkotmányos követelményt, hogy a gazdaság jelentős részét érintő alapvető szabályokat törvénynek kell tartalmaznia. Ebben az indítványozó az Alkotmány 32/A. §-ának, 19. § (2) bekezdésének és 35. § (2) bekezdésének sérelmét látta. Kifogásolta azt is, hogy a Kormány intézkedésével szemben nem biztosított az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog. Az indítványozó szerint a beavatkozás szükségtelen, és nincs olyan alapjog, amelyik a korlátozást indokolná.

Az indítványozó szerint a Gyftv. 43. § (3) bekezdése, amely kivételt enged a hatósági ár alól, az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközően diszkriminatív, mert diszkrecionális jogkörrel ruház fel egy hatóságot arra, hogy a „befagyasztott árnál” magasabb ár alkalmazásához hozzájáruljon. Ezzel tartalmilag a törvény hatósági szintre delegálja az árak megállapításának a jogát, amely sérti a szubdelegálás tilalmát is.

Egy indítványozó – a Gyftv. hatályba lépését megelőzően benyújtott indítványában – tartalmilag az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (Ártv.) gyógyszerárak hatósági ármegállapítását szabályozó 19/A. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a fentiekkel azonos indokok alapján.

A tartalmilag összefüggő indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság egyesítette, és jelen határozatában egységesen bírálta el.

5. Az indítványok benyújtását követően az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Eam.) a Gyftv. több, az indítványozók által támadott rendelkezését is módosította. A módosított rendelkezések 2008. január 1. napján léptek hatályba. Mivel azonban a szabályok kifogásolt tartalma a módosítást követően is megmaradt, ezért az Alkotmánybíróság az indítványokat a határozat meghozatalakor hatályos szabályok alapján bírálta el. Az Eam. két ponton érintette jelentősen az indítványozók által kifogásolt szabályokat: (1) A Gyftv. 36. § (4) bekezdése szerinti „gyógyszer-ismertetési díj” nem éves, hanem havi lebontásban került meghatározásra (nagyságrendileg közel azonos módon), (2) A Gyftv. 42. §-a a módosítást megelőzően meghatározta a gyógyszerkassza finanszírozási korlátját (287 milliárd Ft-ban), a módosítást követően pedig ez az összeg a költségvetési törvényben kerül meghatározásra.

Az Alkotmánybíróság a Gyftv. 36. § (4) bekezdése és 42. §-a kapcsán kikérte az egészségügyi miniszter véleményét.

II.

1. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokrati-
kus jogállam.

(...)

2/A. § (1) A Magyar Köztársaság az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az Európai Uniót, illetőleg az Európai Községeket (a továbbiakban: Európai Unió) alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezett-

ségek teljesítéséhez szükséges mértékig – egyes, Alkotmányból eredő hatásköreit a többi tagállammal közösen gyakorolhatja; e hatáskörgyakorlás megvalósulhat önállóan, az Európai Unió intézményei útján is.

(...)

7. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.

(2) A jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.

(...)

9. § (...)

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.

(...)

11. § Az állam tulajdonában álló vállalatok és gazdálkodó szervezetek a törvényben meghatározott módon és felelősséggel önállóan gazdálkodnak.

(...)

13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(...)

19. § (...)

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés (...)

d) megállapítja az államháztartás mérlegét, jóváhagyja az állami költségvetést és annak végrehajtását;

(...)

32/A. § (1) Az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát, illetőleg ellátja a törvénnyel hatáskörébe utalt feladatokat.

(...)

35. § (...)

(2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.

(...)

54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.

(...)

57. § (...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.

(...)

59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.

(...)

70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(...)

70/B. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.

(...)

70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszerzésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.

70/E. § (...)

(2) A Magyar Köztársaság az ellátáshoz való jogot a társadalombiztosítás útján és a szociális intézmények rendszerével valósítja meg.

(...)

70/I. § Minden természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően a közterhekhez hozzájárulni.”

2. A Gyftv. indítvánnyal érintett, az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„7. § A forgalomba hozatali engedély jogosultjai az általuk társadalombiztosítási támogatással forgalmazott gyógyszerek mennyiségével arányosan, az e törvényben meghatározott befizetési kötelezettségek teljesítésével hozzájárulnak a biztosítottak után megfizetett járulékok ellenében igénybe vehető gyógyszerellátás gazdaságosságához.

(...)

20. § (1) A 14. §-ban foglaltak megtartását az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény tényállás tisztázására és hatósági ellenőrzésre vonatkozó

szabályainak az e törvényben meghatározott eltérésekkel való alkalmazásával ellenőrzi.

(2) A tényállás tisztázása érdekében – az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság kérésére – bármely személy vagy szervezet köteles a kezelésében levő adatokat, illetve a birtokában levő iratok másolatát olvasható és másolható formában az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság rendelkezésére bocsátani. Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság jogosult bármely személy birtokában levő adathordozóról fizikai tükörmásolatot készíteni, és a tükörmásolat felhasználásával az adathordozón tárolt adatokat átvizsgálni, ha valószínűsíthető, hogy az adathordozón a 14. § rendelkezéseinek megsértéséhez kapcsolódó adatok találhatóak.

(3) Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság – a 14. § rendelkezései megtartásának ellenőrzésével összefüggésben – jogosult megismerni és kezelni az ügyfél és az ügyféllel kapcsolatba hozható személyek személyes adatait, illetve az ilyen adatot tartalmazó nyilvántartás vagy adatbázis lefoglalható. Ha a bizonyítási eszköz az eljárás tárgyával össze nem függő személyes adatot is tartalmaz, és az adatok elkülönítése a bizonyítási eszköz bizonyító erejének sérelme nélkül nem lehetséges, a bizonyítási eszközzel érintett minden személyes adat kezelésére jogosult az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság, azonban a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel össze nem függő személyes adatok megvizsgálására csak addig a mértékig jogosult, ameddig meggyőződik arról, hogy az adat nem függ össze a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel.

(4) Az ellenőrzés során az állami és szolgálati titkot tartalmazó iratokba való betekintésre külön jogszabály előírásai az irányadóak.

(5) Az ügyfél és megbízott ügyvédje közötti kommunikáció során, illetve ilyen kommunikációs célból való felhasználás érdekében keletkezett adat vagy az azt rögzítő irat az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság eljárásában bizonyítékként nem használható fel, illetve nem vizsgálható meg, nem foglalható le, szemle során a birtokos az ilyen irat felmutatására nem kötelezhető.

(6) Az ellenőrzés során vizsgálati cselekmény bármely olyan helyen foganatosítható, ahol a tényállás tisztázásához szükséges bizonyíték lelhető fel.

(7) Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság a 14. § rendelkezései megtartásának ellenőrzése során bármely helyszínt átkutathat, oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat. A kutatás során az eljáró személy az ügyfelet, az ügyfél megbízottját (volt megbízottját), alkalmazottját (volt alkalmazottját) szóban vagy írásban felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti, illetve a helyszínen más módon tájékozódhat. Magáncélú, illetve magánhasználatú helyiségben, ideértve a járműveket és más területet is, az e bekezdés szerinti vizsgálati cselekményt folytatni csak akkor lehet, ha az az ügyfél bármely jelenlegi vagy volt vezető tisztségviselője, alkalmazottja, megbízottja, vala-

mint a ténylegesen az irányítást gyakorló, vagy korábban irányítást gyakorolt más személy használatában van.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott vizsgálati cselekményre előzetes bírói engedéllyel kerülhet sor. Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság engedély iránti írásbeli kérelmét a Fővárosi Bíróság bírálja el, a kérelem beérkezésétől számított hetvenkét órán belül, nemperes eljárásban. A bíróság végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság a kérelmezett vizsgálati cselekményt akkor engedélyezi, ha az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság valószínűsíti, hogy más vizsgálati cselekmény nem vezetne eredményre, és ésszerű megalapozottsággal feltehető, hogy az indítvány szerinti helyszínen a megjelölt jogsértéssel kapcsolatos információforrás fellelhető, és feltételezhető, hogy azt önként nem bocsátanak rendelkezésre vagy felhasználhatatlanná tennék. A bíróság a kérelmezett vizsgálati cselekményt részben is engedélyezheti, meghatározva, hogy kivel szemben, illetve milyen vizsgálati cselekmény tehető. A bíróság határozata alapján a kibocsátásától számított kilencven napig foganatosítható vizsgálati cselekmény.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott vizsgálati cselekményről az érintetteket a vizsgálati cselekmény megkezdésével egyidejűleg szóban kell értesíteni, és lehetőleg az érintettek jelenlétében kell elvégezni. A vizsgálati cselekmény megkezdése előtt közölni kell a bírói határozatot és a vizsgálati cselekmény célját. A vizsgálati cselekményhez az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság a rendőrség közreműködését igényelheti, a rendőrség a rá vonatkozó szabályokban megállapított kényszerítő intézkedéseket, eszközöket alkalmazhatja.

(...)

36. § (1) A gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultját, abban az esetben pedig, ha az belföldön forgalmazási tevékenységet nem végez a forgalmazóval kötött és az állami adóhatóság által jóváhagyott megállapodás alapján a forgalmazót, valamint a tápszer társadalombiztosítási támogatása iránt kérelmet benyújtót, amennyiben az nem azonos a tápszer forgalmazójával, úgy a forgalmazót (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultja) valamennyi közfinanszírozásban részesülő, gyógyszertárban forgalmazott gyógyszere, tápszere (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: gyógyszer) után – a 38. § (1) bekezdése szerinti gyógyszerek kivételével – a tárgyhavi vényforgalmi adatok alapján adódó társadalombiztosítási támogatásnak a termelői árral vagy importbeszerzési árral (a továbbiakban együtt: termelői ár) arányos (termelői ár/fogyasztói ár) részére 12%-os befizetési kötelezettség terheli. A befizetési kötelezettség számítását termékenként és támogatási jogcímenként kell végezni. Társadalombiztosítási támogatáson általános forgalmi adót tartalmazó (bruttó) támogatást, fogyasztói áron bruttó fogyasztói árat, termelői áron áfát nem tartalmazó (nettó) termelői árat kell érteni.

(2) A gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező, illetve tápszer nagykereskedelmet folytató (a továb-

biakban együtt: gyógyszer nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező) gazdálkodó szervezetet a közforgalmú gyógyszerteráriumot működtető, valamint a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszerterárium számára a tárgyhónapban értékesített valamennyi általa forgalmazott közfinanszírozásban részesülő gyógyszerén realizált nagykereskedelmi árréstömegének 2,5 százaléka erejéig befizetési kötelezettség terheli.

(3) Az a közforgalmú gyógyszerterárium működtetésére jogosult, valamint az a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszerterárium (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: közforgalmú gyógyszerterárium) működésére jogosult, melynek közfinanszírozott gyógyszerek forgalmazásából származó negyedéves árréstömege a 39. §-ban foglalt összeget meghaladja, köteles gyógyszerterárium szolidaritási díjat fizetni.

(4) A 12. § (3) bekezdése szerinti, ismertető tevékenység végzésére vonatkozó engedéllyel rendelkezőt minden általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége után havonta gyógyszerismertetés esetén négyszáztizenhatezer, gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén nyolcvanháromezer forint összegű befizetési kötelezettség terheli. Ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszony hőközben keletkezik vagy szűnik meg, a fizetési kötelezettséget a fenti összegnek a jogviszony napokban meghatározott fennállásának a hónap naptári napjaival arányos része figyelembevételével kell teljesíteni.

(5) Az (1)–(4) bekezdésekben, valamint a 42. §-ban foglalt befizetési kötelezettségekre az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(6) Az állami adóhatóság az (1) bekezdés szerinti, a forgalomba hozatali engedély jogosultja és a forgalmazó közötti megállapodás jóváhagyásáról, a jóváhagyás napját követő nyolc napon belül tájékoztatja az egészségbiztosítási szervet.

(...)

42. § (1) Amennyiben a támogatott gyógyszerek tárgyévi forgalma után kifizetett társadalombiztosítási támogatás – a különkeretes gyógyszerekre és a különös méltánylást érdemlő körülmények esetén gyógyszerterárium támogatásra fordítható összeget nem tartalmazó – összege meghaladja a tárgyév első napján hatályos előirányzatot, akkor e kiadási többlet finanszírozása – a (2)–(3) bekezdésben foglaltak szerint – az E. Alap kezelője és a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjainak kötelezettsége.

(2) A kiadási többlet meghatározása során a tárgyévi forgalom után kifizetett társadalombiztosítási támogatásból le kell vonni a 36. § (1)–(2) és (4) bekezdésében meghatározott fizetési kötelezettség alapján a tárgyév január–december hónapjaira adódó összeget, valamint az E. Alap költségvetése Gyógyszerterárium kiadásai jogcímnek a tárgyévet megelőző év első napján és a tárgyév első napján hatályos előirányzata pozitív különbségét.

(3) Az előirányzat 9%-os túllépéséig a kiadási többlet költségeit az E. Alap kezelője és a forgalomba hozatali

engedély jogosultjai sávonként differenciáltan megosztva viselik az alábbiak szerint:

a) az előirányzat feletti első 5%-os túllépési sávban az E. Alap kezelője finanszírozási kötelezettsége a sáv értékének 50%-a, a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai általi befizetés mértéke a sáv értékének 50%-a,

b) az 5,01–6% közötti sávban az E. Alap kezelője finanszírozási kötelezettsége a sáv értékének 40%-a, a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai általi befizetés mértéke a sáv értékének 60%-a,

c) a 6,01–7% közötti sávban az E. Alap kezelője finanszírozási kötelezettsége a sáv értékének 30%-a, a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai általi befizetés mértéke a sáv értékének 70%-a,

d) a 7,01–8% közötti sávban az E. Alap kezelője finanszírozási kötelezettsége a sáv értékének 20%-a, a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai általi befizetés mértéke a sáv értékének 80%-a,

e) a 8,01–9% közötti sávban az E. Alap kezelője finanszírozási kötelezettsége a sáv értékének 10%-a, a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai általi befizetés mértéke a sáv értékének 90%-a.

(4) Az előirányzat 9%-ot meghaladó túllépése esetén a kiadási többletnek az előirányzat 9%-át meghaladó összegű részét – a (3) bekezdésben meghatározott fizetési kötelezettségen felül – a forgalomba hozatali engedély jogosultjai viselik.

(5) A forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai között a sávok kockázatviseléséből eredő fizetési kötelezettség – a (2) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével a tárgyévben a gyógyszerterárium vényforgalmi forgalmi adatok alapján a forgalomba hozatali engedély jogosultjának támogatott készítményeire jutó támogatási összeg és az E. Alap költségvetése Gyógyszerterárium kiadásai jogcím a tárgyév első napján hatályos előirányzatának a tárgyévet megelőző év támogatási adataiból számított megosztási viszonzszám alapján a forgalomba hozatali engedély jogosultjára jutó támogatási összege pozitív különbsége arányában oszlik meg. A már támogatott hatóanyagot tartalmazó, egyenértékű gyógyszerként (generikus gyógyszerként) forgalomba hozatalra engedélyezett termék esetében a támogatásba történő befogadás naptári évében a forgalomba hozatali engedély jogosultját a sávok kockázatviseléséből eredő befizetési kötelezettség nem terheli.

(6) Ha a támogatott gyógyszerek után az első kilenc hónapra együttesen adódó támogatás összege – az (1)–(2) bekezdések megfelelő alkalmazásával – meghaladja az E. Alap költségvetése Gyógyszerterárium kiadásai jogcímének a tárgyév január első napján hatályos előirányzata háromnegyed részét, a forgalombahozatali engedély jogosultja az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős egészségbiztosítási szerv által a (2)–(5) bekezdések megfelelő alkalmazásával november 10-éig közölt támogatási adatok alapján, tárgyév december 20-áig az állami adóhatósághoz az állami adóhatóság által rendszeresített

nyomatványon előleget vall be és egyidejűleg fizeti meg az állami adóhatóság által a kincstárnál külön erre a célra megnyitott számlára.

(7) Az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős egészségbiztosítási szerv a tárgyévét követő naptári év február 15-éig közli a forgalomba hozatali engedély Jogosultjával a sávós kockázatviselésből eredő fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges támogatási adatokat.

(8) A forgalomba hozatali engedély jogosultja a sávós kockázatviselésből eredő fizetési kötelezettséget a (7) bekezdésben meghatározott időpontot követő hónap 25. napjáig az állami adóhatóság által rendszeresített nyomatványon az állami adóhatósághoz vallja be és egyidejűleg – a (6) bekezdés alapján fizetett előlegre is tekintettel – fizet meg az állami adóhatóság által a kincstárnál külön erre a célra megnyitott számlára.

(9) Az állami adóhatóság a sávós kockázatviselésből eredő fizetési kötelezettség alapján beszedett összeget az E. Alap kincstárnál vezetett, külön jogszabályban meghatározott számlájára a befizetést követően haladéktalanul átutalja.

(10) Az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős egészségbiztosítási szerv a sávós kockázatviselésből eredő befizetésre kötelezettek ellenőrzéséhez szükséges háromnegyedévi adatokról november 10-éig, a tárgyévi adatokról a tárgyévét követő naptári év február 15-éig elektronikus úton adatszolgáltatást teljesít az állami adóhatósághoz.

(11) A gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultja a sávós kockázatviselésből eredő tárgyévre vonatkozó fizetési kötelezettségét csökkentheti a tárgyévre vonatkozó támogatásvolumen-szerződés alapján teljesített befizetés összegével.

43. § (1) A Kormány a gyógyszerpiac átmeneti zavarainak elhárítása, kiküszöbölése vagy a gyógyszerpiac egyensúlyának fenntartása érdekében elrendelheti, hogy az emberi alkalmazásra kerülő forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek esetében a gyártó és a forgalmazó közötti, az e bekezdés szerinti rendelet kihirdetésekor hatályos szerződésekben szereplő árat – ideértve a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdése szerint jogszabályban meghatározott árat – a rendelet kihirdetésétől számított legfeljebb két évig nem lehet emelni, illetve a gyártók és a forgalmazók ennél magasabb áron a rendelet kihirdetésétől számított legfeljebb két évig nem tehetnek egymás felé szerződési ajánlatot.

(2) Abban az esetben, ha az (1) bekezdés szerinti intézkedés elrendelésére került sor, évente legalább egyszer felülvizsgálatot kell végezni annak megállapítása céljából, hogy a gyógyszerpiac egyensúlyának fenntartása érdekében az intézkedés változatlan fenntartása indokolt-e. A felülvizsgálat kezdetétől számított 90 napon belül a hatáskörrel rendelkező hatóság bejelenti az áremeléseket és árcsökkentéseket, amennyiben változtatásokra kerül sor.

(3) Az (1) bekezdés szerinti árnál magasabb ár akkor alkalmazható, ha ehhez az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság kérelem alapján hozzájárul. A hozzájárulás akkor adható meg, ha

a) az adott gyógyszer az adott betegség kizárólagos, első vonalbeli (elsődlegesen választandó) kezelésére szolgáló készítmény, és

b) a gyártó vagy a forgalmazó bizonyítja, hogy az adott gyógyszer előállításának költsége az (1) bekezdés alkalmazása esetén érvényes legmagasabb árnál magasabb.

(4) A (2) bekezdés szerinti kérelemről kilencven napon belül kell határozatot hozni. Rendkívüli esetben ez a határidő egy ízben további hatvan nappal meghosszabbítható, amelyről a kérelmezőt értesíteni kell. Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság a (3) bekezdés szerinti hozzájárulásról haladéktalanul közleményt tesz közzé.

(5) Az (1) bekezdés szerinti intézkedés érvényessége alatt kereskedelmi kapcsolatokban a Kormány által meghatározott, vagy elfogadott legmagasabb árnál magasabb árat érvényesen nem lehet kikötni.

(6) Ha a szerződésben az árban külön nem állapodtak meg, a termék árára az intézkedésben meghatározott ár az irányadó. Ez az ár irányadó akkor is, ha a vállalkozások a jogszabály megsértésével más árban állapodtak meg.

(7) Az (1) bekezdés szerinti árnak a szerződés megkötése és teljesítése között bekövetkezett megszűnése esetén a szerződést – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a kikötött áron kell teljesíteni.

(...)

83. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. december 29-én lép hatályba.

(2) E törvény

a) 4–35. és 43–47. §-ai – a c) pontban meghatározott kivételével – 2007. január 1. napján,

b) 36–42. §-ai 2007. január 15. napján,

c) 25. §-ának (2) bekezdése, valamint 34. §-ának (3) bekezdése 2007. április 1. napján lép hatályba.”

3. A Jat. vonatkozó rendelkezései:

„20. § A jogalkalmazó szerveket, a társadalmi szervezeteket és az érdekképviseleti szerveket be kell vonni az olyan jogszabályok tervezetének elkészítésébe, amelyek az általuk képviselt és védett érdekeket, illetőleg társadalmi viszonyokat érintik.

(...)

27. § A Kormány elé terjesztendő jogszabálytervezetről véleményt nyilvánítanak (...)

c) az érdekelt társadalmi szervezetek és érdekképviseleti szervek.”

4. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) vonatkozó rendelkezése:

„10. § (1) A Magyar Köztársaság területén működő, illetve jövedelemmel, bevétellel, vagyonnal rendelkező jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szerve-

zet, továbbá a jövedelemmel, bevétellel vagy vagyonnal rendelkező belföldi vagy külföldi természetes személy kötelezhető arra, hogy befizetéseivel hozzájáruljon az államháztartás alrendszerének költségvetéseiből ellátandó feladatokhoz.

(2) A fizetési kötelezettség elsősorban adó, illeték, járulék, hozzájárulás, bírság vagy díj formájában írható elő.

(3) Fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét, továbbá előlegfizetési kötelezettséget megállapítani – a díj és a bírság kivételével – csak törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet.

(4) Fizetési kötelezettségekre, fizetésre kötelezettek körére, a fizetési kötelezettség mértékére vonatkozó törvények kihirdetése és hatálybalépése között legalább negyvenöt napnak kell eltelnie, kivéve, ha a törvény a fizetési kötelezettséget mérsékli és a fizetési kötelezettségek, valamint a fizetésre kötelezettek körét nem bővíti.”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Elsőként az Alkotmánybíróság a Gyftv. egésze, illetve a hatályba léptetésről rendelkező 83. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat vizsgálta.

1.1. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében védeni rendelt jogállamiság egyik fontos alkotóeleme a jogbiztonság, amely megköveteli, hogy az állampolgárok jogait és kötelezéseit a törvényben megszabott módon kihirdetett és bárki számára hozzáférhető jogszabályok rendezzék, továbbá meglegyen a tényleges lehetőség arra, hogy a jogalanyok magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani. A jogalkotónak kellő időt kell tehát biztosítania arra, hogy az érintettek a jogszabály szövegét megismerhessék, és eldöntsék, miként alkalmazkodnak a jogszabály rendelkezéseire. A jogszabály kihirdetése és hatálybalépése közötti „kellő idő” mértékét a jogszabálytervezet kidolgozójának, illetve a jogalkotónak esetleg kell vizsgálnia, az adott jogszabály jellegét, valamint a jogszabály végrehajtására való felkészülést befolyásoló egyéb tényezőket alapul véve. Alkotmányossági szempontból az bírálható el, hogy a jogalkotó biztosított-e az érintettek számára legalább minimális felkészülési időt, vagyis lehetőségük volt-e az érintetteknek a jogszabály előzetes megismerésére. Alkotmányellenesség csak a felkészülésre szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő hiánya esetén állapítható meg. [34/1991. (VI. 15.) AB határozat, ABH 1991, 170.; 7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155.; 41/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 292.; 723/B/1998. AB határozat, ABH 1999,

795.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123.; 1022/B/2001. AB határozat, ABH 2002, 1568.; 1025/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1456.]

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során a felkészülési idő hiánya miatt különösen akkor állapította meg valamely jogszabály alkotmányellenességét, ha az szerzett jogot korlátozott, a korábbihoz képest úgy állapított meg hátrányosabb rendelkezést, illetőleg oly módon hátrított fokozott kockázatot a címzettekre, hogy a megismerés és a felkészülés lehetőségének hiánya sérelmet okozott az érintettek számára, akadályozta a jogalkalmazót a jogszabály alkalmazásában. [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45, 47.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.; 44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 207.; 723/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 795, 799–800.; 1025/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1456, 1459–1460.; 797/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1437, 1441–1442.]

A 28/1992. (IV. 30.) AB határozat arra is rámutatott, hogy „nem lehet általános érvénnyel meghatározni, hogy mennyi a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges »kellő idő«, amit a jogszabály kihirdetése és hatálybaléptetése között feltétlenül biztosítani kell. Ezt minden egyes jogszabály megalkotásánál, a jogszabályba foglalt rendelkezések jellegének, mennyiségének, valamint a jogszabály végrehajtására (vagy az önkéntes jogkövetésre) való felkészülést befolyásoló egyéb tényezők alapulvételével, esetleg kell vizsgálni” (ABH 1992, 155, 156–157.). E vizsgálathoz azonban objektív támpontot ad az Áht. 10. § (4) bekezdése, amely szerint a fizetési kötelezettségekre vonatkozó törvények kihirdetése és hatálybaléptetése között – kivéve, ha a törvény a fizetési kötelezettséget mérsékli és a fizetési kötelezettségek, valamint a fizetésre kötelezettek körét nem bővíti – negyvenöt napnak el kell telnie.

A Gyftv. 2006. november 29-én került kihirdetésre, és rendelkezései – meghatározott kivételekkel – 2006. december 29-én, a befizetési kötelezettséget előíró 36–42. §-ok 2007. január 15-én léptek hatályba. Ez utóbbiak esetében a törvényhozó biztosította az Áht. 10. § (4) bekezdésében meghatározott negyvenöt napos határidőt.

A főszabályként meghatározott harmincnapos *vacatio legis* annak ellenére nem tekinthető a jogbiztonság súlyos sérelmének, hogy a Gyftv. alapvetően új joganyagot hozott létre a gyógyszerforgalmazás területén. Ezért jelen esetben az Alkotmánybíróság úgy döntött, hogy felkészülési idő hiánya miatt a Gyftv. egészének, illetve 83. § (1) és (2) bekezdéseinek alkotmányellenessége az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg, ezért az indítványokat e tekintetben elutasította.

1.2. Az indítványozók hivatkoztak arra is, hogy a törvényhozó nem vonta be a jogszabály előkészítésébe az érintett társadalmi szervezeteket, érdekképviseleti szervezetet, és nem kérte ki azok véleményét.

Az Alkotmánybíróság már több korábbi határozatában vizsgálta a véleményezési jog mellőzésével meghozott jogszabály alkotmányellenességét. A 496/B/1990. AB határozat megállapította, hogy a „jogszabályelőkészítő szervek [a Jat. 27. § c) pontja szerinti] vélemények beszerzésével kapcsolatos kötelezettségzegése (...) önmagában nem érintheti az adott törvény érvényességét. A jogszabály előkészítésre vonatkozó törvényi előírások megsértése az illetékes szervek államigazgatási jogi, esetleg politikai felelősségét alapozhatja meg csupán” (ABH 1991, 493, 495–496.). Ezt a tételt az Alkotmánybíróság a későbbi határozatokban is érvényesítette [30/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 421.; 14/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 338, 342.; 54/1996. (XI. 30.) AB határozat, ABH 1996, 173, 195.; 50/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 387, 395.; 39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325, 349.].

Fordulatot hozott az Alkotmánybíróság gyakorlatában a 30/2000. (X. 11.) AB határozat, amely a véleményezési jog elmulasztásával megalkotott kormányrendelet alkotmányosságát annak alapján ítélte meg, hogy a véleményező szerv „közhatalmi jellegű”-e. E határozatában az Alkotmánybíróság „arra az állásponton helyezkedett, hogy a jogszabály által kifejezetten és konkrétan megnevezett, egyetértési, illetve véleményezési jogkörrel rendelkező szervezetek – a demokratikus döntéshozatali eljárásban betöltött szerepük miatt az egyeztetési kötelezettség vonatkozásában – közhatalminak, így a jogalkotó számára megkerülhetetlennek minősülnek” (ABH 2000, 202, 206). Döntése indokolásaként az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy „[a] jogállamiság részét képező döntéshozatali eljárási szabályok megsértése a döntés közjogi érvénytelenségét eredményezheti. (...) Azt a kérdést, hogy a külön törvényekben meghatározott jogalkotási eljárási szabály megszegése súlyosságánál fogva adott esetben eléri-e az alkotmánysértés szintjét, az Alkotmánybíróságnak eseti mérlegeléssel kell eldöntenie” (ABH 2000, 202, 207.).

Ettől eltérő – és a korábbi döntéseihez hasonló – tartalmú döntést hozott az Alkotmánybíróság a 7/2004. (III. 24.) AB határozattal elbírált ügyben. E határozatban az Alkotmánybíróság összegezte korábbi gyakorlatát, és megállapította, hogy „a vélemények beszerzésével kapcsolatos kötelezettségzegés nem érintheti az adott törvény érvényességét (...), a Jat. rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása önmagában nem vezet a törvény alkotmányellenességének megállapításához, hanem csak akkor, ha az egyben az Alkotmány valamely szabályába ütközik (...), az előkészítésre vonatkozó szabályok megsértése az előterjesztő államigazgatási jogi, esetleg politikai felelősségét alapozza meg (ABH 2004, 98, 101.). Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy „a törvényalkotási eljárás ügydöntő, érdemi része a törvényjavaslat benyújtásával kezdődik, annak nem eleme a törvénytervezet elkészítése, és ugyanígy kívül esnek rajta az előkészítés során lefolytatott egyeztetések és véleményezések” (ABH 2004, 98, 105.). A határozat külön kiemelte, hogy a 30/2000. (X. 11.) AB határozatban rögzítettek követésére az adott esetben

azért sem kerülhetett sor, mert abban nem törvény, hanem kormányrendelet alkotmányossága volt a kérdés (ABH 2004, 98, 105–106.). Az e határozatban foglaltakat az Alkotmánybíróság a 29/2006. (VI. 21.) AB határozattal eldöntött ügy kapcsán is megismételte.

Az Alkotmánybíróság az 1098/B/2006. AB határozatban elbírált ügyben rámutatott, hogy „az Alkotmánybíróságnak eseti mérlegeléssel kell eldöntenie, hogy a jogalkotási eljárás szabályainak megsértése miatt megállapítható-e az egész [törvény] alkotmányellenessége” (ABH 2007, 2088, 2108.). A konkrét ügyben az Alkotmánybíróság a törvény egészét támadó indítványokat elutasította.

A fent ismertetett határozatokban az Alkotmánybíróság elsődlegesen nem a törvényt sértés megvalósulásának a tényét vizsgálta, hanem azt, hogy a törvényt sértés a jogállamiság sérelmén keresztül alkotmányellenes helyzetet idézett-e elő. Az Alkotmány 7. § (2) bekezdésének értelmében a jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Alkotmánybíróság gyakorlata töretlen abban, hogy ez a rendelkezés önmagában nem teszi alkotmányos szabállyá a jogalkotásról szóló törvény normáit (496/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 493, 496.). Így az a kérdés, hogy a véleményezési jog elmulasztása alkotmánysértő-e, nem e rendelkezés, hanem az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján dönthető el.

Jelen esetben az Alkotmánybíróság az indítványozók által felhozott törvényt sértést nem látta olyannak, amely sértené az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságot, vagy az Alkotmány 7. § (2) bekezdésében rögzített jogalkotás rendjét. Emiatt az Alkotmánybíróság a Gyftv. egészének, valamint a 83. § (1) és (2) bekezdésének megsemmisítésére irányuló indítványokat e tekintetben is elutasította.

2. Ezt követően az Alkotmánybíróság a Gyftv. 20. §-ával összefüggő indítványokat vizsgálta. E § értelmében az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság adatok megismerésére, adathordozó lefoglalására és helyszíni átkutatására jogosult, a gyógyszer és gyógyászati segéd-eszköz ismertetésére vonatkozó szabályok (Gyftv. 14. §) betartásának ellenőrzése érdekében. A Gyftv. 20. §-ában található ellenőrzési jogkörök közös jellemzője, hogy azok – meghatározott körülmények fennforgása esetén – a gyógyszerforgalmazókon, ismertető tevékenységet végzőkön kívüli más személyekre is kiterjedhetnek. Az ellenőrzés a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) hatálya alá tartozó eljárás, amelynek szabályait a Gyftv. 20. §-ában rögzített eltérésekkel kell alkalmazni.

2.1. A magánlakás sérthetlenségéhez való jog tartalmát az 1115/B/1995. AB határozat fejtette ki részletesen. E szerint ez az „alapjog az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog alkotó elemeinek egyik, az

Alkotmány által nevesítetten biztosított alakzata, amely a magánszféra egyik jelentős összetevőjének sérthetlenségét alapozza meg. (...) A magánlakás sérthetlenségéhez való alapjog – mint a negatív jellegű alapjogok általában – nem valamely szolgáltatás igénybevételére, nem is meghatározott aktivitás kifejtésére jogosít, hanem a védett tárgykörben a kívül állók bizonyos zavaró, beavatkozó, sértő megnyilvánulásaitól való mentességre és a mentesség állami védelmére jogosít” (ABH 1996, 551, 552.). A magánlakás sérthetlenségéhez való jogot a 26/2004. (VII. 7.) AB határozat kiterjesztette a hivatás gyakorlására szolgáló helyiségekre is (ABH 2004, 398, 417.). A Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdései ezt a jogot korlátozzák.

Az Alkotmánybíróságnak jelen kérdés kapcsán először abban kellett állást foglalnia, hogy az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében szereplő jog korlátozása, mint a magánlakás átkutatása alkotmányos-e közigazgatási eljárás keretében, vagy pedig ilyen súlyú korlátozásra csak büntetőeljárás során van lehetőség.

Valamely alapjog korlátozásának alkotmányossága az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján ítéltető meg. Ez alapján a Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja. Az, hogy a korlátozás érinti-e az alapjog lényeges tartalmát, az Alkotmánybíróság által kidolgozott alapjogi teszt segítségével dönthető el. E szerint „[a]z állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.].

Mind az Alkotmányból, mind az alapjog korlátozására vonatkozó alkotmánybírói gyakorlatból az állapítható meg, hogy a jogkorlátozás alkotmányossági megítélésénél nem annak van döntő jelentősége, hogy azt melyik jogág szabályozza, vagy alakilag milyen eljárásban történik, hanem annak, hogy a korlátozó szabály eleget tesz-e az Alkotmányban rögzített, valamint abból levezethető formai és tartalmi követelményeknek, és hogy az adott eljárás kellő garanciával körülbástyázott-e. Jelen esetben sem eredményezi a Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdéseinek alkotmányellenességét önmagában az, hogy a helyszín átkutatására közigazgatási eljárás keretében kerül sor. Ez az értelmezés következik a már hivatkozott 26/2004. (VII. 7.)

AB határozatból is, amelyik az adóhatóság – közigazgatási eljárásban történő – vizsgálati jogával összefüggésben hangsúlyozta: „az átvizsgálás jogintézménye nem eleve alkotmányellenes a magánlakás sérthetlenségéhez való alapvető jog szempontjából” (ABH 2004, 398, 417.). Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdéseinek alkotmányosságáról azok tartalma alapján határozott, és azt vizsgálta, hogy az azokban rögzített átkutatás az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének megfelelően korlátozza-e a magánlakás sérthetlenségéhez való jogot.

A Gyftv. 20. §-ában rögzített jogkorlátozás törvényben jelenik meg, ezzel eleget tesz az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében rögzített formai követelménynek. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ismertetésére vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése, a vesztegetés kiszűrése [Gyftv. 14. § (1) bekezdés] érdekében szükséges eszköz lehet az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság feljogosítása helyszín átkutatására. Erre tekintettel az átkutatás nem eleve ellentétes az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével.

Az alapvető jogot korlátozó törvénnyel szemben – az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből eredően – az is követelmény, hogy a korlátozás arányos legyen. Ezért ahhoz, hogy a törvény alkotmányos legyen, szükséges az is, hogy – megfelelő és elegendő – garanciát nyújtson az esetleges visszaélésekkel szemben [26/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 398, 417–418.]. Ilyen garancia, hogy a Gyftv. 20. § (8) bekezdése értelmében helyszín átkutatására csak előzetes bírói engedéllyel kerülhet sor. E bekezdés tételesen meghatározza azokat a körülményeket, amelyek fennforgása esetén a vizsgálati cselekményt a bíró engedélyezi. A helyszín átkutatása csupán „legvégső eszköz” lehet az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság számára, elrendelésére csak akkor kerülhet sor, ha más vizsgálati cselekmény nem vezetne eredményre. Garanciális elemnek tekinthetőek továbbá a háttérjogszabályként alkalmazandó Ket. alapelvei is.

A Gyftv. 20. § (8) bekezdése azonban nem teszi lehetővé a helyszín átkutatását engedélyező bírói végzéssel szembeni jogorvoslatot. Az Alkotmánybíróság jelentős számú határozatában, igen sokféle szempontból foglalkozott már a jogorvoslati jog alkotmányos tartalmával. Ennek során leszögezte, hogy tartalma szerint a jogorvoslati jog az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítását jelenti [részletesen pl. 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31., 1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454., 513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 733–734., 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109–110., 23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186., 24/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 237, 243–246., 29/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 294, 297–298.].

Határozataiban kifejtette azt is, hogy az Alkotmány 57. § (5) bekezdésének az a kitétele, mely szerint az érin-

tettek a jogorvoslattal a „törvényben meghatározottak szerint” élhetnek, utalás arra, hogy az „egyes eljárásokban megengedett az eltérő szabályozás” [pl. 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 38/2002. (IX. 25.) AB határozat, ABH 2002, 266, 268.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában több ízben sor került már a jogorvoslattal támadható és nem támadható döntések tartalmi ismérveinek vizsgálatára. Ezzel összefüggésben megállapította, hogy a jogorvoslat követelménye csak az érdemi határozatokra vonatkozik. Annak vizsgálata során pedig, hogy mely döntés minősül ilyennek, a döntés tárgya és a személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta e. Ebből kiindulva az Alkotmánybíróság – a legkülönbözőbb típusú eljárásokkal összefüggésben tartalmilag egységesen – mondta ki, hogy a jogorvoslat kizárása az eljárás során hozott, az eljárás menetének irányítására szolgáló ún. pervezető végzésekkel szemben nem ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglaltakkal [részletesen pl. 1636/D/1991. AB határozat, ABH 1992, 515, 516.; 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 74.; 46/2003. (X. 16.) AB határozat, ABH 2003, 488, 502.].

A Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdéseiben szereplő bírói döntés nem tekinthető az ügy érdemében hozott döntésnek, hanem tartalmát tekintve kényszerintézkedés jellegű vizsgálatot engedélyező határozat, amellyel szemben a törvényhozónak nincs Alkotmány 57. § (5) bekezdéséből következő kötelezettsége arra, hogy jogorvoslatot biztosítson.

Amennyiben pedig az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság – felhasználva az átkutatás eredményét – a Gyftv. 19. §-a szerinti eljárásban jogsértést állapít meg, és a (2) bekezdésben foglalt szankciók valamelyikét alkalmazza, akkor a jogsértőnek lehetősége nyílik a háttérjogszabályként alkalmazandó Ket. alapján jogorvoslat igénybe vételére. E jogorvoslat során lehetőség nyílik arra is, hogy a jogorvoslattal élő a Gyftv. 20. § (7) bekezdése szerinti átkutatás törvényességét illetve szakszerűségét vitassa.

Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság ugyanis törvény által létrehozott szerv, amely a Gyftv. több szakasza alkalmazásában a forgalmazó (mint ügyfél) számára jogot, kötelezettséget állapít meg. A Ket. 13. § (2) bekezdésének d) pontja alapján a piac felügyeleti és a piac szabályozásával kapcsolatos eljárásokban (így a gyógyszerpiaccal összefüggő eljárásokban is) a Ket. rendelkezéseit csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg. A Gyftv. 19. §-a nem állapít meg szabályokat a hatósági döntéssel szembeni jogorvoslattal összefüggésben, ezért a Ket. alapján igénybe vehető jogorvoslatok igénybe vehetőek a Gyftv. 19. § (2) bekezdésébe foglalt hatósági döntéssel szemben is.

A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdései nem sértenek sem a magánlakás sérthetlenségéhez való jogot, sem a

jogorvoslathoz való jogot. Ha pedig a helyszín átkutatása, mint jogkorlátozás nem sérti az Alkotmány 59. § (1) bekezdését, akkor az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének sérelme fel sem merül. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Gyftv. 20. § (7)–(9) bekezdéseinek megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

2.2. Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság Gyftv. 20. § (2) bekezdésében rögzített ellenőrzési jogosítványa, miszerint jogosult adatokat megismerni, és adathordozóról másolatot készíteni, korlátozza ugyan az Alkotmány 59. § (1) bekezdését, ennek alkotmányossága azonban nem a magánlakás sérthetlenségével, hanem a személyes adatok védelmével összefüggésben ítélt meg. A 15/1991. (IV. 13.) AB határozat rámutatott, hogy személyes adat kötelező kiszolgáltatását csak kivételes esetekben rendelheti el törvény. E határozat rögzítette továbbá a célhoz kötöttség elvét, mint az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltételét és egyben legfontosabb garanciáját. Ez alapján személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad (ABH 1991, 40, 42.).

A személyes adatok célhoz kötött kezeléséről a Gyftv. is rendelkezik, a 20. § (2) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy az ott megjelölt hatósági intézkedéseket akkor lehet foganatosítani, és az adatot átvizsgálni, ha valószínűsíthető, hogy az adathordozón a Gyftv. 14. §-ának megsértéséhez kapcsolódó adatok találhatóak. A Gyftv. nem teszi tehát lehetővé az adat megszerzését, ha nem áll fenn a törvénysértés gyanúja. Ezen felül a Gyftv. garanciális szabályokat tartalmaz arra az esetre, amikor a lefoglalt bizonyítási eszköz az eljárás tárgyával össze nem függő személyes adatot is tartalmaz [20. § (3) bekezdés].

A személyes adatok védelméhez azonban nem elegendő csupán az adatkezelés célhoz kötöttsége, szükséges az is, hogy a jogkorlátozás megfeleljen az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek. Jelen ügy kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a gyógyszerpiac tisztasága, rendeltetésszerű működése érdekében szükséges eszköz a hatósági ellenőrzés. Azt pedig, hogy az adatalany számára a jogkorlátozás a cél eléréséhez szükséges legenyhébb módon valósuljon meg, a háttérjogszabályként alkalmazandó Ket. 17. §-a biztosítja. E § értelmében a hatóság köteles gondoskodni az eljárás során megismert védett adat és hivatásbeli titok megőrzéséről és a személyes adatok védelméről. Rögzíti továbbá, hogy a hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy ez adatok ne kerüljenek nyilvánosságra, és hogy továbbításukra csak törvény alapján, vagy az érintett beleegyezésével kerülhet sor.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Gyftv. 20. § (2) bekezdésének megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

3. A Gyftv. által előírt befizetési kötelezettségek alkotmányossági vizsgálatát megelőzően az Alkotmánybíróságnak elsőként arra kellett választ adnia, hogy e kötelezettségek az Alkotmány 70/I. § szerinti közterheknek tekinthetőek-e.

Az Alkotmány 70/I. § alapján minden természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően a közterhekhez hozzájárulni. E § jelentéstartalmát az Alkotmánybíróság már több határozatában értelmezte.

A 821/B/1990. AB határozat megállapította, hogy „[a]z Alkotmány maga nem határozza meg a »közteher« fogalmát, de kétségtelenül ide tartoznak az állami pénzügyekről szóló törvény szerinti mindazon, az állam javára előírható »közbefizetések«, amelyek az állam gazdasági tevékenységének, intézményi működtetésének fedezetét szolgálják, vagyis az állam bevételi forrását jelentik. Az Alkotmány 70/I. §-a tehát egyrészt az egyének számára ír elő kötelezettséget e vonatkozásban, más oldalról az államot feljogosítja az ilyen célú kötelezések, befizetések előírására, ezt azonban csak törvényi szinten teheti meg” (ABH 1994, 481, 486.). Ehhez hasonlóan a 14/B/2001. AB határozat szerint „az Alkotmány 70/I. §-a alapján köztehernek minősülő befizetési kötelezettségeket az [Áht.] határozza meg” (ABH 2003, 1309, 1313.). Az Áht. 10. § (2) bekezdése azonban nem tartalmaz taxatív felsorolást; e szerint fizetési kötelezettség elsősorban adó, illeték, járulék, hozzájárulás, bírság vagy díj formájában írható elő. Nincs tehát alkotmányos akadálya annak, hogy az Áht.-n kívül más törvények fizetési kötelezettséget keletkeztessenek. Ezért az Alkotmánybíróság a Gyftv.-ben meghatározott befizetési kötelezettségeket tartalmilag az Alkotmány 70/I. §-a szerinti „köztehernek” tekintette, és azok alkotmányosságáról aszerint határozott, hogy megfelelnek-e az abban foglalt formai és tartalmi követelményeknek. Ezt az értelmezést támasztja alá a Gyftv. 36. § (5) bekezdése is, amely a Gyftv. 36., illetve 42. §-ában meghatározott befizetési kötelezettségekre háttérjogszabályként az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényt (a továbbiakban: Art.) rendeli alkalmazni.

Az Alkotmánybíróság korai határozatai szerint az állam nagy szabadsággal rendelkezik a tekintetben, hogy a közteher meghatározásánál milyen gazdasági forrást választ, de a szabályozásnak meg kell felelnie az arányosság mércéjének. Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy az Alkotmány 70/I. §-a „a közterhekhez való hozzájárulás mértéke tekintetében egyedül azt a követelményt támasztja, hogy annak meg kell felelnie az állampolgár jövedelmi és vagyoni viszonyainak, vagyis azokkal arányban kell állnia” (1558/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 506, 507.). Az arányosság követelményéből azonban nem következik az a jogalkotói kötelezettség, hogy „minden egyes adó megállapítása során az adó mértékét, az adó tárgyakként megjelölt jövedelem, vagy vagyon nagyságából, illetőleg értékétől függően, differenciáltan, azzal arányosan kell szabályoznia” (66/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 735, 737.). E határozatában az Alkotmánybíróság nem tartotta alkotmányellenesnek a tételesen meghatározott adóösszeget. „A jogalkotó tehát széles keretek között mérlegelhet a köztehermérték megállapításakor, szabadsága igen nagy abban a kérdésben is, hogy a közteherviselési kötelezett-

ség kiindulópontjaként milyen gazdasági forrást választ ki, és ennek alapján mit jelöl ki a közteher tárgyának” (620/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 539, 541.). „Az Alkotmány tehát nem azt határozza meg, hogy jövedelmet és vagyont kell, illetve lehet közteherviselési kötelezettség alapjává tenni, hanem azt írja elő, hogy a közteher viselésének a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz igazodóan, arányosan kell megtörténnie” [448/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 724, 726.; 44/1997. (IX. 19.) AB határozat, ABH 1997, 304, 306–307.].

Az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott közteher mértékére vonatkozóan az 59/1995. (X. 6.) AB határozat megállapította, hogy „az adómérték adónemeken belüli differenciált megállapítása, hacsak az nem vezet hátrányos megkülönböztetéshez vagy valamely alapjog alkotmányosan igazolhatatlan korlátozásához és az Alkotmány 70/I. §-a szerinti arányosság keretei között marad, jogalkotói mérlegelés kérdése. Az Alkotmánybíróság nem helyettesítheti a jogalkotás mércéjét és felelősségét a különböző jövedelmek adómértéke szempontjából a magáéval” (ABH 1995, 295, 298.). Mindazáltal a törvényhozó alkotmányos mozgástere az adó mértéke tekintetében sem korlátlan. A már hivatkozott 1558/B/1991. AB határozat rámutatott, hogy „[a]lkotmányellenessé abban az esetben válhat az adó mértéke, ha az diszkriminatíve nyer meghatározást, vagy pedig olyan nagyságot ér el, hogy a nyilvánvalóan eltúlzott mérték már minőségi kategóriává; aránytalanná és indokolatlanná válik” (ABH 1992, 506, 507.). Így alkotmányellenessé válik az adó, ha az elkobzó jellegű. Az 1531/B/1991. AB határozattal elbírált ügyben az Alkotmánybíróság az adóelméleti és adóigazgatási szakértő véleményére támaszkodott, amely szerint „ha adó címen olyan elvonást alkalmaz egy norma, amely az adóalany lehetetlenülését eredményezi, az már nem adó” (ABH 1993, 707, 711.).

Az Alkotmány 70/I. §-ának értelmezését tágitotta a 37/1997. (VI. 11.) AB határozat, amely szerint a potenciális gazdasági forrás is adóztatható. A határozat szerint „[a]z Alkotmány 70/I. §-ában megfogalmazott közterhekhez való hozzájárulás állampolgári kötelezettségétől különálló kérdés, hogy az állam a különböző típusú, jövedelemszerzés céljából létrejött vállalkozások működéséhez milyen adminisztratív, vagy pénzügyi feltételeket, kötelezettséget ír elő, vagy a foglalkoztatáshoz milyen jogkövetkezmények kapcsolódnak. E problémakör az állami gazdaságpolitika és foglalkoztatáspolitikába tartozik. Az Alkotmány 70/I. §-ából nem következik, hogy közteher formájú fizetési kötelezettségnek nem lehet alapja – a jövedelmi és vagyoni viszonyokkal összefüggést mutató – foglalkoztatás vagy a vállalkozás ténye” (ABH 1997, 234, 241.). E határozatában az Alkotmánybíróság nem találta alkotmányellenesnek az egyéni vállalkozók által fizetendő egészségügyi hozzájárulást, de megsemmisítette azt a szabályt, amely szerint (bizonyos kivételekkel) minden személyi igazolvánnyal rendelkező személynek kell egészségügyi hozzájárulást fizetnie.

Ezt az értelmezést szűkítette a házipénztáradó alkotmányosságát vizsgáló 61/2006. (XI. 15.) AB határozat, amely

kifejtette, hogy a ténylegesen meg nem szerzett jövedelem nem adóztatható. A határozat megállapította, hogy „az alanyi kötelezettek által ténylegesen meg nem szerzett jövedelem esetében a közteher (adó) és az alanyi kötelezett jövedelmi helyzete (viszonya) között semmilyen kapcsolat nem mutatható ki, s ez ellentétes az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt arányos köztelherviselés alkotmányi rendelkezésével” (ABH 2006, 674, 683.). Hasonló elvi álláspontra helyezkedett a 8/2007. (II. 28.) AB határozat is, amely összegezte a fogalmi elemeket a jövedelmi és vagyoni adók tekintetében:

„– az adó (közteher) alanyi kötelezettek jövedelmi és vagyoni viszonyainak való megfelelése;

– az adó és az alanyi kötelezettek adófizetési kötelezettség alá vont jövedelme, illetve vagyona között fennálló közvetlen kapcsolat;

– az alanyi kötelezettek által ténylegesen megszerzett jövedelem, illetve vagyon adóztatása;

– az adó alanyi kötelezettek teherviselő képességével való arányossága.

A jövedelmi és vagyoni típusú adók esetében – figyelemmel a konkrét szabályozás összes sajátosságára – az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát valamennyi fogalmi elemének egyidejűleg fenn kell állnia ahhoz, hogy a vizsgált szabályozás megfeleljen az említett alkotmányos mércének.

Amennyiben tehát a törvényalkotó – élve széleskörű mérlegelési lehetőségével – az alanyi kötelezettek jövedelmét (nyereségét), illetve vagyonát vonja adófizetési kötelezettség alá, akkor a vizsgált szabályozás az esetben felel meg az Alkotmány 70/I. §-ban foglalt alkotmányi mércének, ha a fent említett fogalmi elemek maradéktalanul teljesülnek, azaz: az adó és az alanyi kötelezettek jövedelme, illetve vagyona között közvetlen kapcsolat áll fenn, az alanyi kötelezettek által ténylegesen (valóságosan) megszerzett jövedelem, illetve vagyon kerül adóztatásra, az alanyi kötelezettek teherviselő képességével arányosan.

A jövedelem (nyereség), illetve a vagyon adóztatása esetén az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát sérelmét idézheti elő az, hogy ha a vizsgált szabályozásról, illetve annak valamely eleméről kimutatható, hogy az ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet (nyereséget) von adófizetési kötelezettség alá, de ugyanígy az is, ha az adó (közteher) és az alanyi kötelezettek adóztatott jövedelme, illetve vagyona között nem áll fenn a közvetlen kapcsolat” (ABH 2007, 148, 163.).

A fentiekre tekintettel jelen eljárásban az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a Gyftv.-ben előírt különböző adójellegű befizetési kötelezettségek egyfelől arányosak-e a jövedelmi és vagyoni viszonyokkal, másfelől, hogy a szabályozás sért-e alapjogokat, így különösen diszkriminatív-e, végül pedig, hogy mértékét tekintve elkobzó jellegű-e a kötelezettségek.

3.1. A Gyftv. 7. §-a alapelvi szinten rögzíti, hogy a forgalomba hozatali engedély jogosultjai az általuk társadalombiztosítási támogatással forgalmazott gyógyszerek

mennyiségével arányos befizetési kötelezettségek teljesítésével járulnak hozzá a biztosítottak után megfizetett járulékok ellenében igénybe vehető gyógyszerellátás gazdaságosságához. E szakasz tényleges fizetési kötelezettség nem keletkezett, csak a Gyftv. más szakaszaiban rögzített befizetési kötelezettségek törvényi jogalapját teremti meg. Mivel pedig önmagában a Gyftv. 7. §-a alapján a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjait nem terheli befizetési kötelezettség, az Alkotmány 70/I. § sérelme fel sem merül.

Az egyik indítványozó szerint a befizetési kötelezettség előírása sérti az Alkotmány 70/D. §-át. Az Alkotmánybíróság azonban az 54/1996. (XI. 30.) AB határozatban rámutatott arra, hogy valamely törvény alkotmányossága, illetve alkotmányellenessége egyedül az Alkotmány 70/D. §-ában foglaltak szerint nem bírálható el. „Az Alkotmány 70/D. §-ában foglalt lehető legmagasabb testi és lelki egészséghez való jog biztosítása olyan alkotmányos állami feladatot jelent, amelyet az állam központi szervei és a helyi önkormányzati – továbbá egyéb – szervek rendszere révén valósít meg. Ennek keretében az állam – egyebek között – egészségügyi intézményhálózat működtetésére és az orvosi ellátás megszervezésére köteles. Az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében az Alkotmánybíróság csak elvontan, általános ismervekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. Ilyennek volna minősíthető például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna. Az ilyen szélső eseteken túl azonban az Alkotmány 70/D. §-ban meghatározott állami kötelezettségnek nincs alkotmányos mércéje. A lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog tehát önmagában alanyi jogként értelmezhetetlen, az az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdésében foglalt állami kötelezettségként fogalmazódik meg, amely magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a törvényhozó a testi és lelki egészség bizonyos területein alanyi jogokat határozzon meg” (ABH 1996, 173, 186–187.).

Az Alkotmány 70/E. § (2) bekezdéséből következő kötelező társadalombiztosítás körébe tartozó ellátási jogosultság viszont már valóságos alanyi jog. [54/1996. (XI. 30.) AB határozat, ABH 1996, 173, 187.; 16/2003. (IV. 18.) AB határozat, ABH 2003, 214, 228.; 36/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 432, 452.]. Ebből következően a társadalombiztosítás megszervezése, fenntartása állami feladat. A társadalombiztosítás jellegéből azonban az következik, hogy az államnak akkor is biztosítania kell az egészségügyi ellátással kapcsolatos alanyi jogosultságok érvényesülését, ha erre a befizetett társadalombiztosítási járulékok nem nyújtanak fedezetet. Ilyen esetekben az államnak más (például adójellegű) bevételekből kell a társadalombiztosítási kiadásokért helytállnia.

A gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultjai által teljesített befizetési kötelezettségeket az állami

adóhatóság – a Gyftv. 40. § a) pontjára tekintettel – az Egészségbiztosítási Alap kincstárnál vezetett, külön jogszabályban meghatározott számlájára utalja. Ez az Alap hozzájárul a társadalombiztosítási kifizetésekhez. A forgalomba hozatali engedély jogosultjai tehát közvetlenül a gyógyszerár-támogatáshoz, így a társadalombiztosítási kiadásokhoz járulnak hozzá. Mivel tehát az Alkotmány 70/E. §-ából nem következik, hogy az államnak a befizetett járulékok erejéig kellene viselnie a társadalombiztosítás terheit, nem sérti az Alkotmány e §-át, hogy a Gyftv. befizetési kötelezettséget ír elő a gyógyszerpiacon gazdasági haszonra törekvő szereplők számára. Épp ellenkezőleg, ezek a befizetések – mivel növelik a gyógyszerkasszát – az Alkotmány 70/E. §-ának érvényesülését segítik.

A gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultjai a gyógyszerpiac sajátos szereplői, akik (amelyek) tevékenysége a piac más szereplőéhez nem hasonlítható. Ezért az a körülmény, hogy a Gyftv. forgalomba hozatali engedély jogosultjai számára ír elő befizetési kötelezettségeket, akkor sem vetik fel alappal az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének a sérelmét, ha a piac más szereplői ilyen befizetésekre nem, vagy csak kisebb mértékben kötelesek.

3.2.1. A Gyftv. 36. § (1) bekezdése alapján a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultját valamennyi közfinanszírozásban részesülő, gyógyszertárban forgalmazott gyógyszer után a támogatásnak a termelői árral arányos részére 12%-os befizetési kötelezettség terheli. Annak eldöntésében, hogy a törvényhozó megmaradt-e az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott keretek között, az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy e befizetési kötelezettség arányos-e a jövedelmi, vagyoni viszonyokkal.

A Gyftv. 23. §-át alapul véve az egészségbiztosítási szerv a társadalombiztosítási támogatásba való befogadásról kérelem alapján dönt. A gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultja azért kérelmezi, hogy az általa forgalmazott gyógyszer közfinanszírozásban részesüljön, mert gazdasági érdeke fűződik ahhoz, hogy terméke minél olcsóbban juthasson a betegekhez mint fogyasztókhoz. A Gyftv. 36. § (1) bekezdése következtében ez a gazdasági haszon kerül megadóztatásra.

A Gyftv. 36. § (1) bekezdésének alkalmazásában az adó alapja a termelői ár társadalombiztosítási támogatással arányos része. Minél nagyobb részben támogatja a társadalombiztosítás az adott gyógyszert, annál magasabb mértékű az adó alapja, de az 100%-os társadalombiztosítási támogatás esetén sem haladhatja meg a termelői árat. Az adó mértéke tehát a termelői ár 12%-ában maximalizált.

Az a körülmény, hogy a befizetésre kötelezett nem a térítési díj, hanem a támogatás arányában teljesít befizetést, nem jelenti az Alkotmány 70/I. §-ának a sérelmét. Az Alkotmány arányos közteherviselést előíró rendelkezéséből nem következik az, hogy az adó alapjaként csak a bevétel volna meghatározható. A Gyftv. 36. § (1) bekezdése alapján a gyógyszer forgalomba hozatali engedély joga-

sultját csak a gyógyszertárban ténylegesen forgalmazott gyógyszer után terheli befizetési kötelezettség. Így a befizetési kötelezettség összefügg a kötelezett jövedelmi, vagyoni viszonyaival, és nem tekinthető elkobzó jellegűnek sem.

A Gyftv. 36. § (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság azt is vizsgálta, hogy diszkriminatív-e. Az indítványozó szerint az valószínűleg meg az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének sérelmét, hogy a gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultját és a nagykereskedelmi engedély jogosultját eltérő mértékű befizetési kötelezettség terheli.

A diszkrimináció tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában megállapította, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körülmétekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. Ezért az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének vonatkozásában személyek közötti, alkotmány sértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 78.; 32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 162.; 43/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.]. A megkülönböztetés pedig akkor alkotmányellenes, „ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne” (191/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 592, 593.). Rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes” [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.].

A gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultja és a gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező a gyógyszerpiac eltérő, alapvetően más tevékenységgel foglalkozó szereplői, akik (amelyek) az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének alkalmazásában nem tartoznak azonos szabályozási körbe. A Gyftv. 21. § (5) bekezdését alapul véve a gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező a gyógyszerek beszerzését és forgalmazását végzi. A Gyftv. 68. § (3) bekezdéséből következően a gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező a gyógyszerpiac megkerülhetetlen szereplője, amely ellátja gyógyszerrel a gyógyszer-kiskereskedelmi engedéllyel rendelkező üzleteket (gyógyszertárakat). Az eltérő szabá-

lyozási körre tekintettel a befizetési kötelezettség eltérő mértéke nem veti fel az Alkotmány 70/I. vagy 70/A. §-ainak sérelmét.

Az indítványozók hivatkoztak arra is, hogy a szabályozás sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését is. Az Alkotmány jogállamiságot rögzítő rendelkezéséből az adójellel-gű befizetési kötelezettségekre vonatkozóan az következ-zik, hogy a kötelezett az adójellel-gű befizetés alapjá-ra, mértékére vonatkozó törvényi szabályokat előre megis-merheti. Nem következik azonban az, hogy az adó pontos összege ne kerülhetne utólagos megállapításra. A legtöbb adó esetében az adó összege csak utólag kerül meghatáro-zásra, a megszerzett jövedelem, nyereség, vagyon stb. fel-mérését követően.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság azokat az indítványokat, amelyek a Gyftv. 36. § (1) bekezdésének az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, Alkotmány 70/A. § (1) be-kezdése és 70/I. §-a alapján történő megsemmisítését célozták, elutasította.

3.2.2. Két indítványozó a Gyftv. 36. § (1) bekezdésé-nek megsemmisítését azon az alapon kérte, hogy az – Magyarország uniós kötelezettségeinek megsértése miatt – ellentétes az Alkotmány 2/A. §-ával és az Alkot-mány 7. §-ával.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában „[a]z Európai Közösségek alapító és módosító szerződésai az Alkot-mánybíróság hatáskörének szempontjából nem nemzetkő-zi szerződések, (...) e szerződések, mint elsődleges jogfor-rások és az [ügy kapcsán vizsgált] irányelv, mint másodla-gos jogforrás közösségi jogként a belső jog részei, mivel a Magyar Köztársaság 2004. május 1-jétől az Európai Unió tagja. Az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából a közösségi jog nem minősül az Alkotmány 7. § (1) bekez-désében meghatározott nemzetközi jognak” [72/2006. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2006, 819, 861.]. Erre az elvi álláspontra helyezkedett a 1053/E/2005. AB határozat is (ABH 2006, 1824, 1828.).

Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróság-ról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. §-a határozza meg. Ennek alapján az Alkotmány-bíróságnak nincs hatásköre annak vizsgálatára, hogy vala-mely jogszabály sérti-e a közösségi jogot. Ezért az Alkot-mánybíróság az indítványokat e vonatkozásban az Ügy-rend 29. § b) pontja alapján – hatásköre hiányában – visszautasította.

3.3. A gyógyszerészeti tevékenység területén a vállal-kozáshoz való jog és a versenyszabadság korlátozásának megvan a megfelelő súlyú alkotmányos indoka. (677/B/1995. AB határozat, ABH 2000, 590, 596.) A gyógyszer olyan speciális termék, amely különleges szere-pet tölt be az egészség megőrzésében és a betegségek győ-gyításában. Ezért a gyógyszerpiac hatékony működéséhez fontos társadalmi érdek fűződik. A gyógyszerpiacon az ál-lam szabályozó szerepe nagyobb lehet, mint más termékek piacán, ebből kifolyólag ezen a téren korlátozottabban érvényesül a vállalkozás szabadsága. A törvényhozó – al-

kotmányos eszközökkel – korlátozhatja vagy megtilthatja egyes tevékenységek (pl. reklámozás) végzését, vagy azok gyakorlását feltételhez kötheti. Mindezek a döntések az egészségpolitika részét képezik, amelyek csak szélső eset-ben vetnek fel alkotmányossági kérdést.

A Gyftv. 36. § (4) bekezdése szerint a gyógyszerismer-tető tevékenység végzésére vonatkozó engedéllyel rendel-kezőt minden általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége után havonta gyógyszerismertetés esetén négyszáztizen-hatezer forint, gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén nyolcvanháromezer forint összegű befizetési kötelezettség terheli. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy megfelel-e az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt feltételeknek olyan befizetési kötelezettség kelet-keztetése, amelyet a foglalkoztatónak kizárólag a munka-végzésre irányuló jogviszonyra tekintettel kell teljesíte-niük.

A már korábban hivatkozott, a tételes egészségügyi hozzájárulás alkotmányosságát vizsgáló 37/1997. (VI. 11.) AB határozat rámutatott: „[a]z Alkotmány 70/I. §-ából nem következik, hogy közteher formájú fize-tési kötelezettségnek nem lehet alapja – a jövedelmi és vagyoni viszonyokkal összefüggést mutató – foglalkoztatás vagy a vállalkozás ténye” (ABH 1997, 234, 241.). A gyógyszerismertető tevékenységéből a foglalkoztatónak olyan gazdasági előnye (jövedelme) származik, amely az Alkotmány 70/I. §-a alapján adóztatható. Ilyen esetben az adó arányos a befizetésre kötelezett jövedelmi viszonyai-val.

A tételes összegű, foglalkoztatás után fizetendő közte-her nem ismeretlen a jogrendszerben. A Gyftv. 36. § (4) bekezdésében rögzített befizetési kötelezettséghez ha-sonlóan az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Eho.) 6. §-ában foglalt tételes egészségügyi hozzájárulás is a munkaviszony, vagy munkavégzésre irányuló más jogviszony alapján foglal-koztatott természetes személy után terheli a kifizetőt. Az Eho. 7. § (1) bekezdése azonban széles körben biztosít mentességet a kifizetőnek a tételes egészségügyi hozzájá-rulás megfizetése alól. A mentességi okok egy része azok-ra az esetekre vonatkozik, amikor a munkavégzésre irá-nyuló jogviszony fennáll ugyan, de a munkavállaló tényle-gesen nem végez munkát. Így nem kell tételes egészség-ügyi hozzájárulást fizetnie a kifizetőnek a keresőképtelen-ség, fogva tartás idejére, illetve azon idő alatt, amíg a fog-lalkoztatott táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban stb. részesült. A Gyftv. 36. § (4) bekezdése ilyen kivételeket nem tartalmaz.

„[A] jövedelmi, illetve vagyoni típusú adók esetén [az] alkotmányi korlát akként áll fenn, hogy a konkrét adójogi szabályozás keretében meghatározott adóalap, illetve az annak alapulvételével megállapított adófizetési kötelezett-ség közvetlen kapcsolatot kell, hogy mutasson az alanyi kötelezettek (adózők) jövedelmi, vagyoni viszonyaival,

helyzetével” [8/2007. (II. 28.) AB határozat, ABH 2007, 148, 164.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a foglalkoztatás ténye miatti adófizetési kötelezettség csak akkor felel meg az Alkotmány 70/I. §-ából levezetett követelményeknek, ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt tényleges munkavégzés tölti ki tartalommal. Jelen esetben, ha a gyógyszerismertető nem folytatja azt a tevékenységet, amelyre az engedélyt megszerezte, akkor a foglalkoztatónak ebből nem származik gazdasági előnye. Ilyen esetben semmilyen összefüggés nincs a befizetési kötelezettség és a kötelezett jövedelmi, vagyoni viszonyai között.

A Gyftv. 36. § (4) bekezdése nem tartalmaz mentességi szabályokat azokra az esetekre, amelyekben a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennáll ugyan, de a gazdasági haszonszerzésre irányuló munkavégzés (ismertetési tevékenység) elmarad. Ilyen esetekben a jogalkotó ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat. Ennek alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a Gyftv. 36. § (4) bekezdésének alkalmazásában az adó tárgya nem a jövedelemszerzésre irányuló tevékenység, hanem maga a jogviszony. Ez azonban – a fentiekben kifejtettek alapján – sérti az Alkotmány 70/I. §-át, ezért az Alkotmánybíróság a Gyftv. 36. § (4) bekezdését megsemmisítette.

Mivel az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/I. §-ába ütközése miatt megállapította a Gyftv. 36. § (4) bekezdésének alkotmányellenességét és megsemmisítette azt – állandó gyakorlatát követve – nem vizsgálta, hogy az indítványozó által felhívott további alkotmányi rendelkezések sérelme megállapítható-e a vitatott szabályozással összefüggésben. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 6/2005. AB határozat, ABH 2005, 70, 75.].

3.4.1. Az Eam. 368. § (1) bekezdése által módosított Gyftv. 42. §-a alapján, ha a gyógyszerek után ténylegesen kifizetett támogatás összege a hatályos előirányzatot meghaladja, akkor a különbözetet meghatározott mértékig az Egészségbiztosítási Alap és a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai közösen, azt követően a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai viselik.

Mint arra az Alkotmánybíróság a fentiekben rámutatott, az állam a gyógyszerek társadalombiztosítási támogatása során az Alkotmány 70/E. §-ából eredő kötelezettségének tesz eleget. Önmagában azonban az nem alkotmányos sértő, hogy az állam valamely állami feladat végrehajtásának pénzellátását maximálja [49/1997. (X. 6.) AB határozat, ABH 1997, 506, 507.; 41/B/1993. AB határozat, ABH 2004, 1019, 1049.]. Jelen esetben is a törvényhozó a gyógyszerek társadalombiztosítási támogatásának megvalósítására a zárt gyógyszerkasszát választotta, amelynek hiányát a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai viselik, Gyftv. 42. §-ából eredő befizetési kötelezettségük teljesítése útján. Ez a megoldás mindaddig nem vet fel alkotmányossági kérdést, amíg a befizetési kötelezettség meg-

felel az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott feltételeknek.

Az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott követelményből, miszerint a köztehernek arányosnak kell lennie a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz, az is következik, hogy nincs lehetőség olyan „kollektív adó” kivetésére, amely „egyetemlegesen” kötelez adó megfizetésére. A Gyftv. 42. §-a azonban nem „kollektív adófizetési kötelezettséget” ír elő. Bár a Gyftv. 42. § (1) bekezdése szerint ez a befizetési kötelezettség általában terheli a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjait, ha a gyógyszerkasszában hiány mutatkozik, a Gyftv. 42. § (5) bekezdése meghatározza, hogyan oszlik meg a befizetési kötelezettség az egyes forgalmazók között. Ez alapján pedig lehetséges az is, hogy a hiány fedezésére csak egyes forgalomba hozatali engedély jogosultak kötelesek, és ilyen kötelezettség – a Gyftv. 42. § (5) bekezdése szerinti elszámolási mód miatt – más forgalmazókat nem terhel.

3.4.2. Több indítványozó hivatkozott arra, hogy a Gyftv. 42. §-a előre nem látható alapú és mértékű adót határoz meg. Mivel azonban a törvényhozó előre meghatározta, hogy mikor terheli a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjait befizetési kötelezettség, továbbá, hogy milyen kiadási többletet kell a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjainak finanszíroznia, illetve, hogy e kötelezettség hogyan oszlik meg az egyes kötelezettek között, a szabályozás nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságot.

Nem látta az Alkotmánybíróság megalapozottnak azt az indítványozói felvetést sem, hogy a Gyftv. 42. §-a a normavilágosság sérelme miatt lenne ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével. A normavilágosság sérelme miatt az alkotmányellenesség akkor állapítható meg, ha a szabályozás a jogalkalmazó számára értelmezhetetlen, vagy eltérő értelmezésre ad módot és ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, illetőleg a normaszöveg túl általános megfogalmazása miatt teret enged a szubjektív, önkényes jogalkalmazásnak [pl. 1160/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 607, 608.; 10/2003. (IV. 3.) AB határozat, ABH 2003, 130, 135–136.; 1063/B/1996. AB határozat, ABH 2005, 722, 725–726.; 381/B/1998. AB határozat, ABH 2005, 766, 769.]. Alkotmányos sértésnek csak az minősül tehát, ha a sérelmezett jogszabály tartalma olyan mértékben homályos, vagy rendelkezései annyira ellentmondásosak, hogy a feloldására a jogszabály-értelmezés nem elegendő (1263/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 672, 673.). Jelen esetben az Alkotmánybíróság nem látta megállapíthatónak, hogy a Gyftv. rendelkezéseit az azok alkalmazására hivatott szervek – végső soron a rendes bíróságok – jogszabály-értelmezés útján ne tudnák értelmezni.

3.4.3. Az egyik indítványozó szerint a Gyftv. 42. §-a azért sérti a tulajdonhoz való jogot, mert annak következtében a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai kénytelenek ingyenesen vagy lényegesen áron alul értékesíteni termékeiket.

Az Alkotmány 13. §-a a tulajdonhoz és annak részjogosítványai gyakorlásához való jogot biztosítja, illetőleg alapjogi védelmet nyújt a tulajdon korlátozásával vagy elvonásával szemben. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság gyakorlata során ismételten hangsúlyozta: az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373, 380.]. A tág, alkotmányjogi értelemben vett tulajdon ilyen alkotmányos közjogi korlátai közé tartozik az Alkotmány 70/I. §-a által deklarált közterhekhez való arányos hozzájárulási kötelezettség. „Ha az adó, illeték vagy más közbefizetésre vonatkozó szabályozás megfelel az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányos követelményeknek, akkor az az Alkotmány 13. §-át sem érinti” [17/1999. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1999, 131, 134.]. Mivel pedig a Gyftv. 42. §-a az Alkotmány 70/I. §-a szerinti befizetési kötelezettséget ír elő, ezért annak alkotmányossága nem a tulajdonhoz való jog korlátozása mentén dönthető el.

3.4.4. Az egyik indítványozó hivatkozott arra, hogy mivel a Gyftv. 42. § (7) bekezdése nem határozza meg, hogy az egészségbiztosítási szerv milyen formában „közli” a fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatokat, ezért nincs lehetőség jogorvoslat igénybevételére e döntéssel szemben.

A gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultját terhelő befizetési kötelezettséget azonban nem a közölt adat, hanem – a Gyftv. 42. § (8) bekezdésére figyelemmel – a befizetésre kötelezett bevallása határozza meg. Amennyiben a forgalomba hozatali engedély jogosultja szerint az egészségbiztosítási szerv téves adatokat közölt, lehetősége van arra, hogy a Gyftv. 42. § (8) bekezdése szerinti bevallásában az általa helyesnek vélt adatok szerint állapítsa meg a befizetési kötelezettség alapját. Ilyen esetben az adóhatóság a háttérjogszabályként alkalmazandó Art. rendelkezései szerint ellenőrzés útján tisztázhatja a tényállást, és dönt az egészségbiztosítási szerv által közölt, illetve a forgalomba hozatali engedély jogosultja által bevallott adatok helyességéről. Az adóhatóság érdemi döntésével szemben pedig van helye jogorvoslatnak. Ezért a vitatott bekezdés nem sérti az Alkotmány 57. § (5) bekezdését.

3.4.5. Az egyik indítványozó hivatkozott arra, hogy a Gyftv. 42. § (5) bekezdése alkotmányellenesen tesz különbséget a generikus és az innovatív gyógyszerek forgalmazói között. Mint arra az Alkotmánybíróság jelen határozata 3.2.1. pontjában rámutatott: „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes” [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.].

A gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultjaira – a Gyftv. 42. § (5) bekezdése kivételével – ugyan-

azok a szabályok vonatkoznak, e forgalmazókat azonos módon terhelik befizetési kötelezettségek. Ezért a generikus és az innovatív gyógyszerek közti tényleges különbségek ellenére e gyógyszerek forgalmazói alkotmányjogi értelemben homogén csoportot alkotnak, és a Gyftv. indítvánnyal támadott rendelkezése e csoport tagjai között tesz különbséget.

Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében a mentesség és a kedvezmény meghatározásánál a jogalkotónak széles körű mérlegelési joga van, azonban az Alkotmányban meghatározott korlátok itt is érvényesülnek [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.]. A generikus és az innovatív gyógyszerek közötti orvosi, gyógyszerészeti és gazdasági különbségek önmagukban nem igazolják e termékek forgalmazóinak eltérő szabályozását, az Alkotmánybíróságnak – nem érintve e szakterületek kérdéseit – az Alkotmány 70/A. §-ával összefüggésben vizsgálnia kellett, hogy a Gyftv. 42. § (5) bekezdésében foglalt megkülönböztetés személyek közötti önkényes megkülönböztetést eredményez-e.

A Gyftv. 42. § (5) bekezdése alapján az egyes forgalomba hozatali engedélyek jogosultjai között a Gyftv. 42. §-a szerinti fizetési kötelezettség a tárgyévvel megelőző év támogatási adatainak figyelembevételével oszlik meg. Ez a szabályozás értelemszerűen csak akkor alkalmazható, ha a forgalomba hozatali engedély jogosultja a tárgyévvel megelőző évben is jelen volt a gyógyszerpiacon, hiszen a piac új szereplője a tárgyévvel megelőző évben nem kapott támogatást. Ezt a körülményt figyelembe veszi a Gyftv. 42. § (5) bekezdése, amikor a generikus gyógyszerként történő forgalomba hozatalra engedélyezett termékeknel a befogadás naptári évében a forgalomba hozatali engedély jogosultját mentesíti a befizetési kötelezettség alól.

Ez a mentesítés viszont csak a generikus készítményekre vonatkozik, az innovatív gyógyszerekre nem. Ugyan az innovatív gyógyszerek forgalmazóinak nincs Alkotmányból eredő joga az adókedvezmény igénybevételére, az innovatív és a generikus gyógyszerek forgalmazói közti különbségtétel önkényessé válik, ha homogén csoport tagjai alkotmányos indok nélkül más feltételek mellett juthatnak piacra. A jelenlegi szabályozás mellett ugyanis a zárt gyógyszerkasszából következő befizetési kötelezettség az innovatív gyógyszerek forgalmazóit a befogadás évében is terhelik, azzal, hogy a tárgyévi támogatási összeg és a tárgyévvel megelőző évben kapott támogatás pozitív különbözete aránytalanul magas.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az innovatív és a generikus gyógyszerek forgalmazói közti fenti megkülönböztetés sérti az Alkotmány 70/A. §-át, ezért a Gyftv. 42. § (5) bekezdésének azokat a szövegrészeit, amelyek a mentességet a generikus gyógyszerek forgalmazóira szűkítette, 2008. december 31. hatállyal megsemmisítette. A *pro futuro* megsemmisítést az indokolja, hogy a jogalkotó a befizetési kedvezmények megállapításánál széles mozgástérrel rendelkezik, és döntésében a gazda-

sági szempontok is meghatározó szerepet játszanak. A jogalkotó ésszerűen figyelembe veheti a generikus és az innovatív gyógyszerek közti különbségeket, ám az egyes forgalmazók között nem alkalmazhat önkényes diszkriminációt, és nem gördíthet aránytalan akadályt új szereplő piacra lépése elé.

3.4.6. Az egyik indítványozó szerint a Gyftv. 42. §-a sérti az Alkotmány 11. §-át, valamint 19. § (3) bekezdésének *d)* pontját. Az Alkotmánybíróság azonban nem látott alkotmányjogi összefüggést e §-ok és a Gyftv. vonatkozó rendelkezése között.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a Gyftv. 42. § (5) bekezdésének alkotmányellenes szövegrészeit 2008. december 31. hatállyal megsemmisítette, egyebekben a Gyftv. 42. §-át támadó indítványokat elutasította.

4.1. A Gyftv. hatálybalépését megelőzően az Ártv. 19/A. §-a lehetőséget adott a Kormánynak arra, hogy a gyógyszerpiac átmeneti zavarainak elhárítása, kiküszöbölése vagy a gyógyszerpiac egyensúlyának fenntartása érdekében legfeljebb kilenc hónapra megtiltsa a gyártó és a forgalmazó között a gyógyszer árának emelését. E szabályt a Gyftv. 78. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte; a Gyftv. 43. §-a azonban tartalmilag hasonló szabályozást vezetett be azzal az eltéréssel, hogy a moratórium felső határát kilenc hónapról két évre növelte.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a hatályon kívül helyezett jogszabály helyébe lépő új rendelkezések tekintetében csak a régi és az új szabályozás tartalmi azonosságának megállapíthatóságakor folytatja le az alkotmányossági vizsgálatot [pl. 335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261, 262.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 333–334.; 519/B/2003. AB határozat, ABH 2005, 1182, 1184.]. Tekintettel arra, hogy az indítványozó által az Ártv. 19/A. §-ával összefüggésben felvetett alkotmányjogi kérdések a Gyftv. 43. §-ában is megjelennek, ezért az Ártv. 19/A. §-ának megsemmisítésére irányuló indítványt az Alkotmánybíróság – a többi, Gyftv. 43. § alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítvánnyal együtt – a Gyftv. 43. §-a tekintetében vizsgálta.

A 19/2004. (V. 26.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy „[a]kkor, amikor az Alkotmány elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát, egyben rögzíti azt is, hogy Magyarország gazdasága piacgazdaság. Piacgazdaságban az árat általában az ügyletben részt vevő felek megállapodása alakítja. Az árakba történő állami beavatkozás korlátozhatja a verseny szabadságát, már a beavatkozás általában valamennyi piaci szereplőt érinti. Bizonyos közvetlen állami árbeavatkozásra a piacgazdaság körülményei között is szükség lehet, ha a piaci mechanizmusok szabad érvényesülése a közérdekkel ellentétes magatartáshoz vezetne vagy a kivételes beavatkozás éppen a verseny érdekében történik” (ABH 2004, 321, 339.). A 21/1994. (IV. 16.) AB határozat megállapította, hogy „a piacgazdasághoz senkinek sincs joga, vagyis nem minősíthető alap-

jogként; a piacgazdaság sérelmére hivatkozva semmilyen alapjog sérelmének alkotmányellenessége nem dönthető el. Nem lehet egy beavatkozás alkotmányosságát attól függővé tenni, hogy a korlátozás a piacgazdaság kiépítését szolgálja-e. Változó kormányok változó gazdasági helyzetben gazdaságpolitikájukat szabadon alakítják, szabadon liberalizálnak vagy szigorítják az irányítást, amíg csak a »piacgazdaságot« nyilvánvalóan lehetetlenné nem teszik.” (ABH 1994, 117, 119.). Az állami beavatkozás „alkotmányossági kérdéssé akkor válik, ha a gazdaságpolitika konkrét jogszabályi megvalósítása alkotmányos jogot sértő, vagy diszkriminatív módon történik” [59/1995. (X. 6.) AB határozat, ABH 1995, 295, 300.]. Hasonlóan a 818/B/1997. AB határozat megállapította, hogy „az Alkotmánybíróság a piacgazdaság, a versenyszabadság és más hasonló államcélok alkotmányellenes megsértését csak szélsőséges esetben állapítja meg, ha az állami beavatkozás fogalmilag és nyilvánvalóan ellentétes az államcélal” (ABH 1998, 759, 761.). Mint arra az Alkotmánybíróság a korábbiakban utalt, a gyógyszer – az egészségre gyakorolt hatása miatt – különleges termék, így a gyógyszerpiacon a klasszikus piaci logika nem érvényesül teljesszűréssel; az állam nagyobb szabadsággal bír a gyógyszerpiaci folyamatokba való beavatkozásba, mint más piacok esetében. A Gyftv. 43. §-a a piacgazdaságot korlátozza ugyan, de mivel a piacgazdaság nem tekinthető alapjognak, a szerződéskötési szabadság sérelme önmagában az „árbefagyasztás” miatt nem merül fel.

Az indítványozók hivatkoztak arra is, hogy a Gyftv. 43. §-a nem felel meg a normavilágosság követelményének, így sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett jogbiztonságot. Az Alkotmánybíróság áttekintette a normatartalommal, normavilágossággal szemben fennálló alkotmányossági elvárásokhoz kapcsolódó döntéseit. A 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában az Alkotmánybíróság elvi érveléssel mutatott rá arra, hogy a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon (ABH 1992, 135, 142.). Az 1160/B/1992. AB határozatában az Alkotmánybíróság tovább pontosította a normatartalommal szemben fennálló alkotmányos követelményeket: A jogszabályok rögzített nyelvi formában jelennek meg. A nyelvi megfogalmazás fogalmai, kifejezései mindig általánosak. Így adott esetben mindig kérdéses lehet, hogy a konkrét történeti tényállás a jogi normában szereplő fogalom körébe tartozik-e. (...) Ha egy jogszabály tényállása túl részletező, túl szűk, túlságosan eseti, az megköti a jogalkalmazót és megakadályozza, megnehezíti, hogy a jogszabály az életviszonyok szabályozásában betöltse szerepét. Ha pedig egy jogszabály törvényi tényállása túl elvont, túl általános, akkor a jogszabály rendelkezése a jogalkalmazó belátása szerint kiterjeszthető vagy leszűkíthető. Az ilyen szabály

lehetőséget ad a szubjektív jogalkalmazói döntésre, a különböző jogalkalmazók eltérő gyakorlatára, a jogegység hiányán. Ez csorbítja a jogbiztonságot (ABH 1993, 607, 608.).

A normavilágosság követelménye azonban nem teszi szükségszerűvé azt, hogy a törvényhozó taxatív felsorolást adjon azokról a körülményekről, amelyek fennforgása esetén lehetősége van a Kormánynak a gazdasági viszonyokba beavatkozni. A piac változó viszonyai, az okot adó körülmények sokfélesége mellett a tételes felsorolás nem lehetséges. A Gyftv. 43. § (1) bekezdése alapján a Kormány „átmeneti zavar elhárítása, kiküszöbölése vagy a gyógyszerpiac egyensúlyának fenntartása” esetén élhet az ott meghatározott hatáskörével. Az „átmeneti zavar” a gyógyszerpiac szereplői számára egyértelműen meghatározható, olyan gazdasági okot jelöl, amely szükségessé és indokolttá teszi a Kormány beavatkozását. Korlátozza a Kormány mozgásterét az is, hogy az intézkedés legfeljebb két évig tarthat, és legalább évente felül kell vizsgálni indokoltságát.

Az Abh. megállapította, hogy „[a kormányzati beavatkozás feltételei fennállásának vizsgálata] során az Alkotmánybíróság nem veheti át a jogalkotó felelősségét, és nem vizsgálhatja a beavatkozás szükségességét vagy tartalmi indokoltságát, hanem csupán annak vizsgálatára szorítkozhat, hogy a Kormány nem lépte-e túl a felhatalmazás kereteit. (...) Az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja egy ilyen döntésnek a célszerűségét, hatékonyságát vagy igazságosságát sem – de a beavatkozás feltételeinek fennállását esetről esetre vizsgálhatja” (ABH 2004, 321, 342.). A Gyftv. 43. § (1) bekezdése, amely felhatalmazza a Kormányt arra „átmeneti zavar” esetén fellépjen, nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését. A felhatalmazó törvényi szabály alapján megalkotott rendeletet pedig az Alkotmánybíróság – megfelelő indítvány alapján – esetről esetre vizsgálhatja.

Több indítványozó szerint a Gyftv. 43. § (1) bekezdése sérti az Alkotmánynak az Alkotmánybíróságról szóló 32/A. §-át, és az Országgyűlésről szóló 19. § (2) bekezdését. Az Alkotmánybíróság azonban nem látott alkotmányjogi összefüggést e §-ok és a Gyftv. vonatkozó rendelkezése között.

4.2. A Gyftv. 43. § (3) bekezdése alapján az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság – meghatározott körülmények fennforgása esetén – kérelemre hozzájárul a Kormány által meghatározottnál magasabb ár alkalmazásához.

Mint azt az Alkotmánybíróság a korábbiakban kifejtette, a Kormány intézkedését szükségessé tevő „átmeneti zavar” többféle lehet, így elképzelhetőek olyan esetek, hogy a „zavar” elhárításához, illetve a piaci egyensúly fenntartásához az szükséges, hogy a törvény kivételt biztosítson a korlátozásról rendelkező főszabály alól. Ez azonban csak akkor felel meg az alkotmányossági követelményeknek, ha a kivétel meghatározása nem önkényes, és ehhez az eltérésre feljogosító törvény kellő garanciát

nyújt. Ilyen garancia, hogy a Gyftv. 43. § (3) bekezdése tételesen meghatározza azokat az okokat, amelyek esetén az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság hozzájárulást ad a legmagasabb ár követelménye alól. Garancia az is, hogy ilyen esetekben a hozzájárulás megadása nem mérlegelés kérdése; a hatóság e tekintetben nem rendelkezik diszkrecionális döntéssel. A Gyftv. 43. § (3) bekezdése mindezek mellett csak akkor felel meg az alkotmányossági követelményeknek, ha biztosított a jogorvoslati jog a hatóság döntésével szemben. Az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság Gyftv. 43. § (3) bekezdése szerinti határozata a kérelmező szempontjából érdemi döntés, amellyel szemben az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alapján a törvényhozónak jogorvoslatot kell biztosítania.

Mint azt az Alkotmánybíróság jelen határozata 2.1. pontjában megállapította, ha a Gyftv. nem rendelkezik eltérően, a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni. A Gyftv. 43. §-a nem állapít meg szabályokat a hatósági döntéssel szembeni jogorvoslattal összefüggésben, ezért a Ket. alapján igénybe vehető jogorvoslatok igénybe vehetőek a Gyftv. 43. § (3) bekezdésébe foglalt hatósági döntéssel szemben is. E követelmény érvényesülése mellett a Gyftv. 43. § (3) bekezdése nem sérti az Alkotmány 57. § (5) bekezdését, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt e tekintetben is elutasította.

Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése és a Gyftv. 43. § (3) bekezdése között nincs alkotmányjogi összefüggés. Az a tény, hogy az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság egyedi döntések meghozatalára jogosult, nem sérti az Alkotmány hátrányos megkülönböztetést tiltó rendelkezését.

5. A határozat közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1152/B/2006.

Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró különvéleménye

Egyetértek a többségi határozat rendelkező részével. Mindazonáltal nem értek egyet a határozat rendelkező része 3. pontjának azzal az elemével, mely a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 20. § (2) bekezdése és (7) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja. Álláspontom szerint a Gyftv. érintett rendelkezéseit meg kellett volna semmisíteni, mert az egészségbiztosítási felügyeleti hatóságnak, vagyis egy közigazgatási szervnek olyan jogkört biztosítanak, amely szükségtelen és aránytalan alapjog-korlátozást eredményez. A megjelölt rendelkezések alapján a hatóság olyan személyek alkotmányos jogait is korlátozhatja, akik az egészségbiztosítási felügyelet eljárásában ügyfélként nem szerepeltek, a közigazgatási eljárásban érintettek nem voltak.

1. A Gyftv. 20. § (2) bekezdése alapján az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság széles körű hatósági ellenőrzést végezhet: a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök törvénytörő ismertetésének felderítése érdekében bármely személy vagy szervezet köteles a kezelésében lévő adatokat, illetve a birtokában levő iratok másolatát olvasható és másolható formában az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság rendelkezésére bocsátani. E törvényi rendelkezés szerint tehát mindenki köteles a kezelésében lévő adatokat, legyen az személyes adat vagy különleges adat (faji eredetre, nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, politikai véleményre vagy pártállásra, vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, érdek-képviselői szervezeti tagságra, egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, szexuális életre vonatkozó adat, valamint bűnügyi személyes adat), az egészségbiztosítási felügyeleti hatóságnak kiszolgáltatni. Ilyenformán nemcsak a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök ismertetését végző, illetve a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök rendelésére és forgalmazására jogosult személyek kötelezhetők az adat szolgáltatásra, hanem a hatóság szabad mérlegelése szerint bárki. Továbbá nemcsak az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kell a felügyeleti hatóságnak átadni, hanem minden olyan adatot és iratot, amelyre a hatóság szabad mérlegelése szerint igényt tart.

Ezen túlmenően a Gyftv. 20. § (2) bekezdése szerint az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság jogosult bármely személy birtokában levő adathordozóról fizikai tükörmásolatot készíteni, és a tükörmásolat felhasználásával az adathordozón tárolt adatokat átvizsgálni, ha valószínűsíthető, hogy az adathordozón a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ismertetésre vonatkozó szabályok megsérté-

séhez kapcsolódó adatok találhatóak. Elegendő tehát az egészségbiztosítási felügyeleti hatóságnak feltételezni, hogy valamely adathordozó tartalmazhat törvénytörő utaló adatokat, s az egész adathordozóról, vagyis az azon tárolt minden egyéb adatról is másolatot készíthet. Ez olyan széles személyi kört érinthet, amely a személyes adatokkal való rendelkezés alkotmányos jogát aránytalanul korlátozza. Az adathordozón tárolt összes adat lemásolása továbbá lehetőséget ad a hatóságnak arra, hogy akár korlátlan ideig is tárolja azokat.

Álláspontom szerint a Gyftv. 20. § (2) bekezdése nem egyeztethető össze a magántitok és a személyes adatok védelméhez való alkotmányos joggal. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével kapcsolatosan az adatkezelés célhoz kötöttségét állította követelményként. Az Alkotmánybíróság már korai határozatában kifejtette:

„Az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. Az adatfeldolgozás célját úgy kell az érintettel közölni, hogy az megítélhesse az adatfeldolgozás hatását jogaira, és megalapozottan dönthessen az adat kiadásáról; továbbá, hogy a céltól eltérő felhasználás esetén élhessen jogaival. (...) A célhoz kötöttségből következik, hogy a meghatározott cél nélküli, »készletre«, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés és -tárolás alkotmányellenes.” [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 42.]

2. A Gyftv. 20. § (7) bekezdése alapján az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök törvénytörő ismertetésére vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése során bármely helyszínt átkutathat, oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat. Bár a Gyftv. e vizsgálati cselekmény lefolytatását előzetes bírói engedéllyel teszi lehetővé, s a magáncélú, illetve magánhasználatú helyiségben (ideértve a járműveket és más területet is) csak korlátozott módon lehet vizsgálati cselekményt végezni. A magánszféra indokolatlan korlátozását jelenti azonban, ha a közigazgatási szerv egy közigazgatási hatósági ellenőrzés lefolytatása érdekében olyan kényszer alkalmazására jogosult, amely a büntetőeljárásban a nyomozó hatóságok kényszerintézkedéséhez (házkutató) hasonlít, de az érintett jogait garantáló, a szükségtelen beavatkozás ellen biztosítékot jelentő szabályok hiányoznak (pl. nincs előírva, hogy az elrendelő határozatban meg kell jelölni a keresendő tárgyat; nincs előírva, hogy a hatóság a kényszer alkalmazása előtt köteles felszólítani a helyszínen tartózkodó tulajdonost, hogy a keresett dolgot adja elő; nincs előírva, hogy a házkutatásnál az érintett érdekeit védő személy is jelen legyen stb).

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Gyftv. 20. § (2) bekezdése és (7) bekezdése az Alkotmány 59. § (1) bekezdését sérti, s ezért meg kellett volna semmisíteni azokat.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

A határozat rendelkező részének 1. pontjában foglaltak nem értek egyet.

A határozat rendelkező részének 1. pontjában az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek ítéli és megsemmisíti a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (Gyftv.) 36. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezést. A Gyftv. 36. § (4) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„(4) A 12. § (3) bekezdése szerinti, ismertető tevékenység végzésére vonatkozó engedéllyel rendelkezőt minden általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége után havonta gyógyszerismertetés esetén négyszáztizenhatezer, gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén nyolcvanháromezer forint összegű befizetési kötelezettség terheli. Ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszony hó közben keletkezik vagy szűnik meg, a fizetési kötelezettséget a fenti összegnek a jogviszony napokban meghatározott fennállásának a hónap naptári napjaival arányos része figyelembevételével kell teljesíteni.”

A határozat indokolásának III. 3.3. pontjában kifejtett indokolás szerint ez a szabály sérti az Alkotmány 70/I. §-át. A határozat nem magát a befizetési kötelezettséget ítéli az Alkotmány 70/I. §-ába ütközőnek. Ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a gyógyszerismertetők tevékenységéből a foglalkoztatónak gazdasági előnye származik, amely az Alkotmány 70/I. §-a alapján adóztható, ilyen esetben az adó arányos a befizetésre kötelezett jövedelmi viszonyaival. A szabályozás alkotmányellenességét a határozat azért állapítja meg, mert a Gyftv. nem tartalmaz mentességi szabályokat azokra az esetekre, amikor foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennáll ugyan, de mivel a gyógyszerismertető nem folytatja azt a tevékenységet, amire az engedélyt megszerezte, a gazdasági haszonszerzésre irányuló munkavégzés (az ismertetősi tevékenység) elmarad. Ilyen esetekben semmilyen összefüggés nincs a befizetési kötelezettség és a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai között, a jogalkotó ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat.

Álláspontom szerint a 8/2007. (II. 28.) AB határozatot (Abh.) ebben az ügyben nem lehet precedensnek tekinteni. Az Abh. a jövedelmi, illetőleg vagyoni típusú adók szabá-

lyozásával szemben támasztott alkotmányossági követelményeket fogalmazta meg.

A vitatott rendelkezésben szabályozott befizetési kötelezettség nem tekinthető sem jövedelmi, sem vagyoni típusú adónak. A Gyftv. 36. § (4) bekezdésében szabályozott befizetési kötelezettség rendeltetése – amint arra a határozat is rámutat – az, hogy gazdasági eszközökkel befolyásolja, korlátozza a gyógyszer-ismertetési tevékenységet. Egy sajátos közteher, amely alapvetően a gyógyszer-ismertetési engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet gazdasági magatartásának szabályozására szolgál.

Az Alkotmánybíróság – eddigi gyakorlatában a jövedelmi és vagyoni típusú adók körén kívül eső fizetési kötelezettségek körében – a gazdasági forrás, az adótárgy megválasztása tekintetében egyetlen követelményt állított, mégpedig azt, hogy a közteherviselést előíró alkotmányos szabály értelmében annak a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz kötöttség keretei között kell maradnia. A kiválasztott gazdasági forrásnak összefüggésben kell állnia a jövedelemmel, illetőleg vagyonnal. (666/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 735, 737.; 448/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 724, 727.; 357/B/1999. AB határozat, ABH 2001, 1321, 1326.; 905/B/2000. AB határozat, ABH 2003, 1633, 1637.; 952/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1445, 1453.) A határozatban többször is idézett döntésében ilyen összefüggés hiányában minősítette alkotmányellenesnek az Alkotmánybíróság azt a szabályozást, amikor a törvényhozó az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségét, mint adó jellegű fizetési kötelezettséget a személyi igazolvánnyal való rendelkezés tényéhez kötötte, mert a fizetési kötelezettséget olyan feltétel alapján írta elő, amelynek a jövedelmi és vagyoni viszonyoknak való megfelelés szempontjából nincs relevanciája. [37/1997. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1997, 234, 242.] Ugyanebben a határozatában ugyanakkor nem minősítette alkotmányellenesnek az egészségügyi hozzájárulásnak azt a szabályozását, amely a közteher alapjául szolgáló forrásként önmagában a vállalkozás tényét, a foglalkoztatást, mint „potenciális gazdasági forrást”, jogi státust határozta meg. (ABH 1997, 234, 242–243.; megerősítette a 60/B/1998. AB határozat, ABH 2001, 976, 979.; 952/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1445, 1454.)

A határozat által alkotmányellenesnek ítélt tényállás alapján az engedélyest a munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége után gyógyszerismertetés esetén terheli befizetési kötelezettség. Ebben az esetben tehát a jogalkotó a fizetési kötelezettség alapjául szolgáló forrás megválasztása során azt az életszerű helyzetet vette figyelembe, hogy egy nyereségérdekelte vállalkozás akkor foglalkoztat munkavégzésre irányuló jogviszony keretében gyógyszerismertetőt, ha az folyamatosan ellátja a feladatát és tevékenységéből gazdasági előnye származik. Ezt figyelembe véve megállapítható, hogy a Gyftv. 36. § (4) bekezdésben szabályozott fizetési kötelezettség szabályozása során nem

lépte túl a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz kötöttség kereteit. Ezért a szabálynak az Alkotmány 70/I. §-ába ütközése nem állapítható meg.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István alkotmánybíró különvéleménye

Csatlakozom dr. Bragyova András és dr. Holló András különvéleményéhez, és dr. Bihari Mihály alkotmánybíró különvéleményének 2. pontjához.

Mindezt kiegészítem azzal, hogy nem értek egyet a rendelkező rész 2. pontjával sem. Álláspontom szerint a Gyftv. 42. § (5) bekezdése és az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése között nincs érdemi alkotmányossági összefüggés. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése a személyek alkotmányos indok nélküli megkülönböztetését tiltja. Az alapjognak nem minősülő jogok esetében a megkülönböztetés akkor alkotmányellenes, ha végső soron az egyenlő emberi méltóság követelményét sérti. Az innovatív gyógyszerek forgalmazóit a generikus készítmények forgalmazóival szemben hátrányosan érintő szabályozás esetében az egyenlő méltóság sérelme még közvetett módon sem merül fel. Ezért az Alkotmánybírósnak el kellett volna utasítania az indítványt.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság
88/2008. (VI. 18.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitzúzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás magánszemély kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozata ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon legyenek minél hamarabb előrehozott országgyűlési választások?”

Az OVB határozata indokolásában megállapította, hogy az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint az országgyűlési képviselők általános választását a köztársasági elnök tűzi ki, a kérdés tehát nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, s ez ellentmond az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése előírásának.

A kifogás 2007. szeptember 2-ai keltezéssel 2007. szeptember 2-án érkezett meg az OVB-hez, 2007. szeptember 3-án pedig az Alkotmánybíróságra. Tekintettel arra, hogy az OVB határozat közzétételére 2007. augusztus 29-én került sor, a határidő 2007. szeptember 13-án járt le, az OVB határozata ellen benyújtott kifogás a törvényes határidőn belül érkezett.

A kifogásban kifejtett álláspont szerint nem megalapozottak az OVB határozatnak az indokai. Az indítványozó véleménye szerint egyrészt a kérdés nem az előrehozott országgyűlési választások kitzúzésére irányul, hanem arra, hogy az emberek szeretnék-e előrehozott választásokat, elégedettek-e a Kormány munkájával, másrészt egy esetleges sikeres népszavazás eredménye az Országgyűlés feloszlása lenne, amit – véleménye szerint – az Alkotmány 28. § (2) bekezdése lehetővé tesz, vagyis a kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. Egy esetleges további – az OVB által fel nem hozott – érvre is kíván reagálni az indítványozó, miszerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *e)* pontja értelmében nem lehet népszavazást kezdeményezni az Országgyűlés feloszlásáról. Véleménye szerint a fenti kérdés nem a feloszlásról, hanem a feloszlásról rendelkezik, ezért nem ütközik az Alkotmány idézett rendelkezésébe.

II.

Az Alkotmánybíróság az OVB határozata ellen benyújtott kifogást az alábbi rendelkezések alapján vizsgálta meg:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/C. §

(...)

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(...)

„30/A. § (1) A köztársasági elnökök

c) kitűzi az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek általános választását, valamint az európai parlamenti választás, továbbá az országos népszavazás időpontját.”

2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
 b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

(...).”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény

(a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. A kifogás előterjesztője utal egyrészt az Országgyűlés feloszlására, másrészt a feloszlására. Az Alkotmány 28. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejártá előtt is. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *e*) pontja viszont kimondja, hogy nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról. A kifogás előterjesztője ezen kívül utal az Alkotmány 28. § (3) bekezdés *a*) pontjára is, amely lehetővé teszi új országgyűlési választások kiírását négy éven belül is. A hivatkozott alkotmányi rendelkezés valóban tartalmazza ezt a lehetőséget, de azzal a megszorítással, hogy a feloszlásra csak akkor kerülhet sor, ha az Országgyűlés tizenkét hónapon belül legalább négy esetben megvonja a bizalmat a Kormánytól. A feloszlás jogköre a köztársasági elnököt illeti meg. Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés feloszlásával és feloszlásával kapcsolatos kifogásról megállapította, hogy az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem ezekre, hanem az előrehozott országgyűlési választások kiírására irányul.

Az Alkotmánybíróság a 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozattal összefüggésben megállapította, hogy az országos népszavazásra irányuló kérdés, mely szerint „[e]gyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon legyenek minél hamarabb előrehozott országgyűlési választások?” nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, ezért a kérdés nem felel meg az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelménynek. A választások kiírásának jogköre a köztársasági elnököt illeti meg az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *d*) pontja (országgyűlési képviselők általános választása), valamint az Alkotmány 28. § (3) bekezdés *a*)–*b*) pontok (országgyűlési képviselők rendkívüli választása) alapján.

A kifejtettekre tekintettel – az Nsztv. 10. § *a*) pontjában foglaltak alapján – az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB érdemben helyes indokok alapján jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés hitelesítését megtagadta. Ezért az Alkotmánybíróság a kifogást elutasította, s ennek megfelelően – a Ve.

130. § (3) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva – a 301/2007. (VIII. 23.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., alkotmánybíró, *Dr. Bragyova András s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kiss László s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kukorelli István s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró, *Dr. Lévay Miklós s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Trócsányi László s. k.,* alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: 1071/H/2007.

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal közleménye a 2008. július 1-je és július 31-e között alkalmazható üzemanyagárakról

A személyi jövedelemadóról szóló – többször módosított – 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bekezdése arra kötelezi az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt, hogy havonta tegye közzé a tárgyhónapban a fogyasztási norma

szerinti üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárát.

Ólmozatlan motorbenzin:

ESZ-95 ólmozatlan motorbenzin 312 Ft/l

Gázolaj 333 Ft/l

Keverék 335 Ft/l

LPG autógáz 188 Ft/l

Ha a személyi jövedelemadó törvény hatálya alá tartozó magánszemély az üzemanyagköltséget a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnökének közleménye a személyi jövedelemadó meghatározott részének felhasználásáról rendelkező magánszemély nyilatkozatára igényt tartó egyház részére történő technikai szám kiadásáról

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 4/A. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal a Tv. 4/A. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett részére a következő technikai számot adja, amelyre első alkalommal a 2009. évben lehet rendelkezni:

Sorszám	Kedvezményezett	Technikai szám
1.	Szeretet-Közösség Teljes Evangéliumi Egyház	1768

*Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
elnöke*

**A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság
közleménye**

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 15. § (1) bekezdése értelmében a Nemzeti Sírkerthez tartozó temetőket, hősi temetőket, hősi temetési helyeket, temetkezési emlékhelyeket, kegyeleti emlékhelyeket és temetési helyeket a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság határozza meg. E felhatalmazás, illetve a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság szervezetéről és feladatairól szóló 146/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 3. § a) pontjában biztosított döntési jog alapján:

1. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

59/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította Nógrád megye temetőiből az alábbi sírhelyeket:

Parcella/Tábla	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
<i>Balassagyarmat</i>				
Katolikus temető				
V		62	Baintner Ferenc, balassagyarmati	gyógyszerész, kémikus
<i>Bercel</i>				
Katolikus temető				
Ravatalozó előtt	2	1	Kállay Béni, nagykállói	politikus, diplomata, miniszter, boszniai kormányzó, történész, az MTA tagja
<i>Horpács</i>				
Köztemető				
			Nagy Iván, felsőgyőri	történész, genealógus, heraldikus, az MTA tagja
Templom melletti park				
			Szontágh Pál, nógrádi	politikus, író, képviselőházi alelnök
<i>Jobbágyi</i>				
Köztemető				
E	V	40	Frivaldszky Imre, frivaldi	zoológus, botanikus, orvos, muzeológus, az MTA tagja
<i>Kazár</i>				
Köztemető				
		356	Szabó István	katolikus pap, műfordító, klasszika-filológus, az MTA tagja
<i>Nógrádmarcfal-Sőj</i>				
Temető (Hrsz. 014262)				
			Kacs Kovics Lajos	jogász, politikus, gazdasági és pedagógiai író, az MTA tagja
<i>Ősagárd</i>				
Kegyeleti park				
I		1	Fabó András	evangélikus lelkész, író, az MTA tagja
<i>Pásztó</i>				
Szentlélek-temető				
A/2	7	1	Csohány Kálmán	grafikusművész

Parcella/Tábla	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
<i>Szent Lőrinc-templom</i>				
T/2			Rajeczky Benjámín	ciszterci szerzetes, zenetörténész, folklorista, muzeológus, főiskolai tanár
<i>Pusztaberki</i>				
Templomkert				
			Baintner János	jogtudós, bíró, egyetemi tanár és dékán, az MTA tagja
<i>Salgótarján</i>				
Új központi temető				
1/A	1	1 díszurna	Manga János	néprajzkutató, folklorista, muzeológus
Régi központi temető				
IX		574	Gerber Frigyes	bányamérnök
IX		574	Jónásch Antal	kohómérnök
IX		575	Zemlinszky Rezső	bányamérnök
<i>Szécsény</i>				
Temető				
II.		595	Ferenczy Teréz	költő, író
II.		597	Pintér Sándor	jogász, régész, néprajzkutató
II.		353,354, 374,375, 401,402	Velics Antal, lászlófalvi	orvos, orientalista, történész, műfordító
<i>Szécsény-Benczúrfalva</i>				
Temető (Hrsz. 064)				
			Benczúr Gyula	festőművész, akadémiai tanár, az MTA tagja
			Benczúr Gyula, ifj.	orvos, reumatológus, balneológus
<i>Szirák</i>				
Temető, Teleki-sírbolt				
A szektor	17,18		Teleki József, széki gróf	politikus, főispán, író, könyv- és műgyűjtő, mecénás, református főgondnok
A szektor	17,18		Teleki József, széki gróf	történész, politikus, főispán, erdélyi kormányzó, könyv- és műgyűjtő, mecénás, református főgondnok, az MTA tagja és elnöke
A szektor	17,18		Teleki László, széki gróf	politikus, író, diplomata, az MTA tagja
<i>Tereske</i>				
Római katolikus templom				
			Szunyogh Xavér Ferenc	benecs szerzetes, egyházi író, teológus, műfordító
<i>Vanyarc</i>				
Evangélikus temető				
Régi díszsírhelyek 1.			Veres Pálné (beniczei és micsinyei Beniczky Hermin)	pedagógus, iskolaalapító

2. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2008. április 24-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:
29/2008. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította a Rákospalotai temető (1152 Budapest, Szentmihályi út 111.) alábbi sírhelyét:

Parcella/Szakasz	Sor	Sír
19/VII	0	6

3. A Nemzeti Kegyeleti Bizottság 2008. április 24-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:
33/2008. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította a herceg Esterházy család Fertőd-Eszterházi sírdombját.

Dr. Boross Péter s. k.,
a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke

**A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának
k ö z l e m é n y e**

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján – az eddig közzétetteken kívül – az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámaát teszi közzé:

867593G	869755H	553079C	631639G	662631A
420427G	482791G	341584E	442409E	916237D
108503B	185346F	776946C	381446C	750117G
532536F	665629G	321462F	307785H	405907H
799803G	712458H	442115G	264193F	030668G
224797E	474743H	538467H	482888H	970723F
052541I	622129E	338312E	948462A	887656F
711842G	016398F	462647E	533983C	590225H
993321G	133345A	537770A	768146D	829740F
701407E	233877G	379190G	791488G	211492C
837113H	196577G	158753G	502149D	429992H
088391A	485000C	542328F	383156B	762476G
377557G	333906C	618922E	384517H	512981C
210329F	526950H	151114C	020062G	910651G
518966H	215423E	165192E	458823B	823165H
543003H	180952G	227686D	772912G	340047C
194820D	400778A	042419F	745870F	263467G
890104E	664993A	157090B	141681F	425336H
428024D	201570E	469192F	881071F	497002A
880709F	748349F	267747E	195823G	706399D
365550D	173668F	856306B	362525F	706291F
803413E	812654H	968266E	737452C	604421H
373856E	513118G	981348F	616564C	421661E
971949E	136392F	656816C	006405D	269041H
226608G	824487G	195645F	247854G	308289E
951043F	023422F	548996F	088724E	420858A
026083H	578446B	633521D	715107D	104253C
075421B	559635H	503693G	356395B	606294E
718007D	266060C	151599A	168686H	225787H
075414B	994284C	639713A	135410H	229155C
091474A	965584E	772986D	522601C	349319B

899995C	444369A	060835H	695607B	460870G
390064F	421903F	396870E	794661A	962158F
094156C	535601G	561426F	282630B	996929E
181922G	328259F	644175G	029500A	087772G
435580F	008491D	300280F	261019A	609947C
284919B	293785C	272580E	361011B	713652A
651203F	369262C	367569C	110305A	275598B
883691A	718694E	300760H	513197H	565536D
413148G	320061A	918501C	113064D	408040H
398815B	224318A	278032B	433665G	797447E
643550A	681419C	777432C	090341F	564688D
079068G	416491F	463309C	931867B	539131D
629995B	871613A	087299D	655112G	970703D
523678C	718113H	520283C	690052E	132090D
124396I	502026E	313181C	402581D	961429B
166558A	608087F	186523F	236803H	114923E
103125F	626688C	939596E	423034D	094542B
535324F	199442C	435525E	992324E	254345H
657724F	735441F	065098F	576682D	760958E
495205A	926222E	518070D	670301F	525994B
091459D	777725E	779484F	143909C	777735A
787706G	294547E	368159B		887945D
782385C	969109A	168018B		107166F
261670D	589869D	303737H		

*Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások
Központi Hivatala*

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668. Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a FAMA ZRt. közreműködésével. Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék. Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen. 2008. évi éves előfizetési díj: 121 212 Ft. Egy példány ára: 250 Ft 16 oldal terjedelempig, utána +8 oldalanként +215 Ft.

HU ISSN 0076—2407

08.1864 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002–20377199–70213285

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3.
Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a FAMA ZRt. közreműködésével.
Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.
Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny
Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgá-
latán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.
2008. évi éves előfizetési díj: 121 212 Ft. Egy példány ára: 250 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +215 Ft.

HU ISSN 0076—2407

08.1864 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002–20377199–70213285